

Energia Naturalis d.o.o.
Godišnje izvješće Grupe za 2022. godinu

KONSOLIDIRANO GODIŠNJE IZVJEŠĆE ZA 2022. GODINU

zajedno s Izvješćem neovisnog revizora

Izvješće posloводства	1 - 4
Odgovornost Uprave za pripremu i odobravanje godišnjeg izvješća Grupe	5
Izvješće neovisnog revizora	6 -9
Konsolidirani financijski izvještaji	
Konsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti	11
Konsolidirani izvještaj o financijskom položaju	12
Konsolidirani izvještaj o promjenama u kapitalu	13
Konsolidirani izvještaj o novčanom toku	14
Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje	15 - 70
Nefinancijsko izvješće	71-117

Uprava predstavlja svoje Izvešće posloводства zajedno s revidiranim konsolidiranim financijskim izvještajima za godinu koja je završila 31. prosinca 2022. godine.

Djelatnost društva

Energia Naturalis d.o.o. ("Društvo" ili „ENNA“) je društvo s ograničenom odgovornošću osnovano u Republici Hrvatskoj na Trgovačkom sudu u Osijeku pod matičnim brojem 030107258, OIB 65900776536. Sjedište društva nalazi se na adresi Gospodarska zona Vukovar 13 u Vukovaru, Hrvatska.

Na 31. prosinca 2022. godine, Društvo je imalo direktnu kontrolu nad sljedećim ovisnim društvima:

- Prvo plinarsko društvo d.o.o., Hrvatska (100%)
- Eko Reciklažni Park d.o.o., Hrvatska (100%)
- ENNA AGRO d.o.o., Hrvatska (70%)
- ENNA Transport d.o.o., Hrvatska (100%)
- ENNA Logic d.o.o., Hrvatska (100%)
- ENNA Opskrba d.o.o., Hrvatska (80%)
- ENNA ESCO d.o.o., Hrvatska (100%)
- ENNA Solar d.o.o., Hrvatska (100%)
- ENNA Geo d.o.o., Hrvatska (100%) (ranije: ENNA Renew d.o.o.).

Na 31. prosinca 2022. godine, Društvo je imalo indirektnu kontrolu kroz ovisno društvo Prvo plinarsko društvo d.o.o. u sljedećim ovisnim društvima:

- PPD d.o.o., Bosna i Hercegovina (100%)
- PPD Hungaria Energiakereskedo Kft, Mađarska (100%)
- PPD energija d.o.o., Slovenija (100%)
- PPD Global S.A., Švicarska (100%)
- PPD Italia Srl, Italija (100%)
- PPD Bucharest S.R.L., Rumunjska (100%)
- PPD Fueling LNG, Hrvatska (100%).

Na 31. prosinca 2022. godine, Društvo je imalo indirektnu kontrolu kroz ovisno društvo ENNA Agro d.o.o., Hrvatska:

- ENNA Fruit d.o.o., Hrvatska (100%).

Na 31. prosinca 2022. godine, Društvo je imalo indirektnu kontrolu kroz ovisno društvo ENNA Fruit d.o.o., Hrvatska:

- ENNA Fruit d.o.o., Srbija (100%)
- ENNA Fruit d.o.o., Bosna i Hercegovina (100%).

Na 31. prosinca 2022. godine, Društvo je imalo indirektnu kontrolu kroz ovisno društvo ENNA LOGIC d.o.o., Hrvatska:

- ENNA Transport BGD d.o.o., Srbija (100%)
- ENNA Transport SI d.o.o., Slovenija (100%).

Na 31. prosinca 2022. godine, Društvo je imalo indirektnu kontrolu kroz ovisno društvo ENNA Solar d.o.o., Hrvatska:

- ENNA SOLAR d.o.o., Bosna i Hercegovina (100%)
- Desol d.o.o., Hrvatska (100%).

Na 31. prosinca 2022. godine, Društvo je imalo indirektnu kontrolu kroz ovisno društvo ENNA Geo d.o.o., Hrvatska:

- Geo Power Babina Greda d.o.o., Hrvatska (100%)
- Geo Power Zagocha d.o.o., Hrvatska (100%).

Na 31. prosinca 2022. godine, Društvo je imalo značajan utjecaj u društvu Luka Ploče d.o.o.

Ovisno društvo Prvo plinarsko društvo d.o.o. je na 31. prosinca 2022. godine imalo zajedničko ulaganje u društvo Terra mineralna gnojiva d.o.o., koje ima u vlasništvu Petrokemija d.d. (27,26%).

Ovisno društvo ENNA Logic d.o.o. je na 31. prosinca 2022. godine imalo zajedničko ulaganje u društvo Rijeka Gateway d.o.o.

Financijski rezultati

Grupa je tijekom 2022. godine ostvarila prihode iz poslovanja od 60,8 milijardi kuna (2021.: 37,4 milijardi kuna) te dobit nakon poreza od 369,8 milijuna kuna (2021.: 350,8 milijuna kuna). Ostali rezultati poslovanja Grupe prikazani su u Konsolidiranom izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti priloženih financijskih izvještaja.

Upravljanje financijskim rizicima

Grupa kontinuirano prati valutne, kamatne, kreditne i rizike likvidnosti koji se javljaju tijekom normalnog poslovanja.

Kreditni rizik je rizik da jedna strana financijskog instrumenta neće ispuniti svoje obveze i da će time prouzročiti financijski gubitak drugoj strani. Potraživanja od kupaca te dani zajmovi su iskazani umanjeni za vrijednosna usklađenja temeljem iznosa čija je naplata neizvjesna. Na izvještajni datum nije bilo značajne koncentracije kreditnog rizika.

Valutni rizik je rizik promjene vrijednosti financijskog instrumenta uslijed promjena valutnih tečajeva. Neznačajan udio imovine i obveza, uglavnom potraživanja od kupaca i obveze prema dobavljačima, te zajmovi su denominirani u stranim valutama i preračunavaju se primjenom tečajeva važećih na izvještajni dan. Tečajne razlike nastale preračunavanjem knjiže se na teret, odnosno u korist računa dobiti i gubitka, ali ne utječu značajno na novčane tokove.

Grupa je izložena kamatnom riziku jer su određeni krediti ugovoreni po promjenjivim kamatnim stopama, mada je taj rizik realno zanemariv, budući je Grupa nisko kreditno zadužena stoga Grupa ne koristi instrumente za aktivnu zaštitu od izloženosti kamatnom riziku. Smatramo da navedeni nivo kreditnog rizika ne može bitno utjecati na poslovni rezultat.

Očekivani razvoj Grupe

Energia Naturalis d.o.o. je kao holding društvo tijekom 2022. godine upravljala s preko 20 ovisnih društava koja se bave trgovinom i veleprodajom plina i električne energije, logistikom, željezničkim cargo prijevozom, otkupom i distribucijom voća i povrća te drugim djelatnostima.

Tijekom 2023. godine je započela diverzifikacija poslovanja Društva, gdje se ENNA usmjerava na poslovanje koje je u cijelosti „zeleno“ i održivo te usklađeno s ciljevima Europske unije u dostizanju niskouglijičnog okruženja. Djelatnost upravljanja plinskim segmentom poslovanja je u procesu izdvajanja na Blue Horizon d.o.o. koje je također u krajnjem vlasništvu gdina Vujnovca.

Time ENNA postaje grupacija orijentirana isključivo na zelenu agendu i održivost čime je završen prvi strateški ciklus razvoja ENNA-e koji se formirao proteklih šest godina kroz formiranje novih poslovnih divizija u području obnovljivih izvora energije, logistike i hrane.

Tijekom 2022.g. ENNA Grupa je započela novo razdoblje koje će obilježiti snažan investicijski ciklus u projekte u segmentu obnovljivih izvora energije, primarno solara i geotermalnih izvora.

Nastavljaju se i ulaganja u razvoj logistike kroz željeznički cargo prijevoz i luke, a osobito kroz strateški važan projekt Rijeka Gateway koji teži postati novi srednjoeuropski logistički hub i najvažniji kontejnerski terminal na Jadranu. Rijeka Gateway je zajednički projekt ENNA Logica i APMT-a, tvrtke u sastavu Maersk grupe, sa snažnim multiplikativnim učincima na budući rast hrvatskog BDP-a. Sama investicija je vrijedna oko 480 milijuna eura i u konačnici će na budući terminal u riječkoj luci dovesti više od milijun novih kontejnerskih jedinica.

Ovisno društvo ENNA Opskrba d.o.o. se u posljednje dvije godine istaknula kao jedan od najznačajnijih tradera zelenom

električnom energijom i u tom se smjeru namjerava dalje razvijati. Planiraju se i ambiciozni projekti koji će na tržište donijeti uslugu energy managementa kao i nova značajna partnerstva s renomiranim globalnim kompanijama.

U sektoru hrane se posebno ističe ovisno društvo ENNA Fruit koje teži potaknuti povećanje domaće poljoprivredne proizvodnje te jamči i organizira otkup i plasira robu domaćih poljoprivrednih proizvođača. ENNA Fruit namjerava jačati svoju podršku domaćim proizvođačima voća i povrća te u idućem razdoblju postići održivost na tržištu proizvodnje i trgovine voćem i povrćem u Republici Hrvatskoj, a po prvi puta će hrvatski proizvođači hrane dobiti strukturiran kanal izvoza domaće hrane na strana tržišta.

Potencijalne rizike koji bi mogli utjecati na poslovanje ovisnih društava u 2023. godini vidimo u neizvjesnosti zbog visoke stope inflacije koja će smanjiti kupovnu moć građana, sve intenzivnijim klimatskim promjenama koje utječu na kooperante i dobavljače, rastu cijena repromaterijala te eventualnim zastojsima u transportnom prometu. Nadalje, „zeleni“ projekti značajno ovise o dinamici pribavljanja brojnih dozvola i suglasnosti, što može malo odgoditi očekivani period realizacije.

ENNA Grupa će u Hrvatskoj u idućem desetgodišnjem razdoblju realizirati projekte vrijedne oko milijardu EUR, a u idućih pet godina ENNA planira pokrenuti i proces pripreme inicijalne javne ponude dionica (IPO).

Nefinancijsko izvješće

ENNA Grupa je pripremila Izvješčaj o održivom razvoju, koje čini nefinancijsko izvješće Grupe i dio je godišnjeg izvješća.

Uprava

Članovi Uprave Društva tijekom godine do datuma odobranja priloženih financijskih izvješćaja bili su:

Pavao Vujnovac	Predsjednik Uprave (do 30. lipnja 2023.)
Boštjan Napast	Predsjednik Uprave (od 1. srpnja 2023.)
Sabina Škrtić	Članica Uprave
Damir Spudić	Član Uprave (do 30. lipnja 2023.)

Događaji nakon datuma izvještavanja

Ovisno društvo ENNA Renew d.o.o. je promijenilo ime u ENNA Geo d.o.o. Ovisno društvo ENNA Fruit d.o.o. je steklo 100% udjela u društvu Moslavina voće d.o.o. i osnovalo je ENNA Fruit d.o.o. u Sloveniji. Ovisno društvo ENNA Geo d.o.o. je osnovalo društva ENNA Geo Pčelić d.o.o., ENNA Geo Kotoriba d.o.o. i ENNA Geo Leščan d.o.o. Ovisno društvo ENNA Opskrba d.o.o. je osnovala društvo ENNA Opskrba BH d.o.o. u Bosni i Hercegovini. Ovisno društvo ENNA Agro d.o.o. je steklo 24% udjela u društvu Naturala d.o.o.

Društvo je u procesu izdvajanja djelatnosti upravljanja plinskim segmentom poslovanja (Prvo plinarsko društvo d.o.o.) na Blue Horizon d.o.o. koji je u krajnjem vlasništvu gđina Pavla Vujnovca. Ovisno društvo PPD Global S.A. je dokapitalizirano te je indirektni udio Društva u vlasništvu pao ispod 1%.

Ovisno društvo Prvo plinarsko društvo je prodalo udjele u zajedničkom ulaganju Terra mineralna gnojiva d.o.o. 28 travnja 2023. Isto ovisno društvo je 13. ožujka 2023. godine pokrenulo arbitražni postupak protiv društva Gazprom export LLC pred Međunarodnim arbitražnim sudištem Međunarodne trgovačke komore (ICC Court of International Arbitration). Nakon podnošenja zahtjeva za pokretanje arbitražnog postupka, postupak je u inicijalnoj fazi imenovanja arbitražnog vijeća. Nadalje, isto ovisno društvo je u lipnju 2023. godine zaprimilo kaznu od mađarskog regulatora za energiju MEKH (Magyar Energetikai es Kozmu-szabalyozasi Hivatal) od 500 milijuna HUF radi navodnog izazivanja nesigurnosti na tržištu zakupa kapaciteta. Ovisno društvo će se na navedenu odluku žaliti te očekuje pozitivan ishod žalbe.

Društvo je isplatilo dividendu u iznosu od 42 milijuna EUR tijekom 2023. godine.

Ostalo

Društvo nije stjecalo vlastite udjele tijekom 2022. godine. Društvo nema djelatnosti na području istraživanja i razvoja. Društvo nema osnovane podružnice.

Izvješće posloводства je odobreno od Uprave i potpisano niže od strane:

Boštjan Napast
Predsjednik Uprave

Sabina Škrtić
Članica Uprave

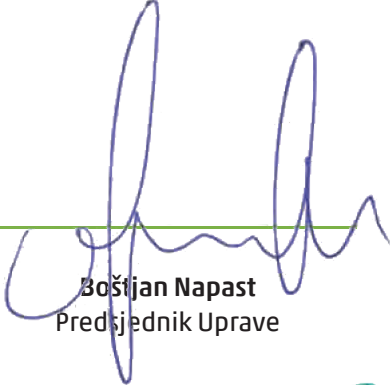
19. srpnja 2023.

Uprava je dužna za svaku poslovnu godinu pripremiti konsolidirane financijske izvještaje koji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, konsolidirani financijski položaj Grupe na izvještajni datum te njenu konsolidiranu uspješnost i konsolidirane novčane tokove, u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja usvojenim od strane Europske unije te je odgovorna za vođenje odgovarajuće računovodstvene evidencije potrebne za pripremu tih konsolidiranih financijskih izvještaja u bilo koje vrijeme. Uprava ima opću odgovornost za poduzimanje raspoloživih mjera u cilju očuvanja imovine Grupe i sprečavanja i ustanovljavanja prijevare i drugih nepravilnosti.

Uprava je odgovorna za odabir prikladnih računovodstvenih politika koje su u skladu s primjenjivim računovodstvenim standardima te ih potom treba dosljedno primjenjivati, donositi razumne i razborite prosudbe i procjene, pripremati financijske izvještaje temeljem principa neograničenosti vremena poslovanja, osim ako je pretpostavka da će Grupa nastaviti s poslovanjem neprimjerena.

Uprava je odgovorna za sastavljanje i sadržaj konsolidiranog godišnjeg izvješća koje uključuje izvješće posloводства u skladu s člankom 21. Zakona o računovodstvu Republike Hrvatske.

Godišnje izvješće Grupe odobreno je od Uprave i potpisano niže od strane:

Boštjan Napast
Predsjednik Uprave

Sabina Žkrtić
Članica Uprave

Energia Naturalis d.o.o.
Gospodarska zona Vukovar 13
32000, Vukovar
Republika Hrvatska

19. srpnja 2023.

Izvešće neovisnih revizora vlasniku društva Energia Naturalis d.o.o.

Izvešće o reviziji financijskih izvještaja

Mišljenje

Obavili smo reviziju konsolidiranih financijskih izvještaja društva Energia Naturalis d.o.o. („Društvo“), i njegovih ovisnih društava (zajedno „Grupa“), koji obuhvaćaju konsolidirani izvještaj o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2022. godine te konsolidirane izvještaje o sveobuhvatnoj dobiti, promjenama u kapitalu i novčanom toku za tada završenu godinu, kao i bilješke koje sadrže značajne računovodstvene politike i ostala pojašnjenja (u nastavku „financijski izvještaji“).

Prema našem mišljenju, priloženi financijski izvještaji istinito i fer prikazuju konsolidirani financijski položaj Grupe na dan 31. prosinca 2022. godine, njenu konsolidiranu financijsku uspješnost i njene konsolidirane novčane tokove za godinu koja je tada završila, sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja usvojenim od strane Europske unije („EU MSFI“).

Osnova za izražavanje mišljenja

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Naše odgovornosti, u skladu s tim standardima, detaljnije su opisane u našem izvješću neovisnog revizora u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja*. Neovisni smo od Grupe u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju financijskih izvještaja u Hrvatskoj i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima. Uvjereni smo da su nam pribavljeni revizijski dokazi dostatni i primjereni te da čine odgovarajuću osnovu za potrebe izražavanja našeg mišljenja.

Izvešće neovisnih revizora vlasniku društva Energia Naturalis d.o.o. (nastavak)

Izvešće o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su, po našoj profesionalnoj prosudbi, bila od najveće važnosti za našu reviziju financijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Ta smo pitanja razmatrali u kontekstu naše revizije financijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima te ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Priznavanje prihoda	
<p>Prihodi od prodaje priznati unutar dobiti i gubitka za 2022. godinu iznose 60.686.679 tisuća kuna (2021.: 37.304.636 tisuća kuna). Vidjeti bilješke 3.V <i>Priznavanje prihoda</i> unutar <i>Značajnih računovodstvenih politika</i> i bilješku 6 <i>Prihodi</i> uz financijske izvještaje.</p>	
Ključno revizijsko pitanje	Revizijski pristup
<p>Osnovne djelatnosti Grupe uključuju veleprodaju prirodnog plina, nafte i LNG-a. Prihodi su ključna mjera kojom se vrednuje poslovanje Grupe, pri čemu Grupa analizira prihode i količine prodanog plina po tržišnim i industrijskim segmentima. Primjenjivi standard financijskog izvještavanja koji propisuje računovodstveni tretman prihoda, MSFI 15 <i>Prihodi po ugovorima s kupcima</i>, zahtijeva od posloводства da identificira sve proizvode ili usluge koje se pružaju kupcima i, ukoliko je potrebno, svaki proizvod ili uslugu tretira kao zasebnu obvezu za činidbu, kao i da utvrdi prikladni obrazac za priznavanje prihoda (tijekom vremena ili u trenutku u vremenu).</p> <p>S obzirom na prirodu ugovora s kupcima, Grupa priznaje većinu prihoda u trenutku u vremenu onda kada je izvršena obveza za činidbu propisana ugovorom i kada se kontrola nad proizvodima prenese na kupca, a što je uglavnom po isporuci kupcu.</p> <p>Zbog gore navedenih faktora i značajnosti navedenih iznosa, ovo je područje bilo predmet našeg povećanog fokusa u reviziji te smo ga smatrali ključnim revizijskim pitanjem.</p>	<p>Naše procedure, između ostalog, su uključivale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Procjenu politike za priznavanje prihoda i njezine usklađenosti sa zahtjevima standarda za prihode; • Ispitivanje dizajna i implementacije kontrola vezano uz ciklus priznavanja prihoda; • Za uzorak ugovora (ili ekvivalenta ugovora) s kupcima na snazi tijekom izvještajnog razdoblja: <ul style="list-style-type: none"> - preispitali smo način identificiranja obveze za činidbu sadržane u ugovorima; - kritički smo ocijenili način utvrđivanja obrasca za priznavanje prihoda (u određenom trenutku ili tijekom vremena); - kritički smo ocijenili priznate iznose prihoda uspoređujući uzorak transakcija prihoda s izlaznim računima, bankovnim izvodima, otpremnicama za robu, knjiženjima u glavnoj knjizi kao i s ostalom relevantnom popratnom dokumentacijom, uz posebnu pažnju pridanu iznosima priznatim neposredno prije i nakon datuma izvještavanja; • Na uzorku kupaca, dobivanje eksterne potvrde iznosa otvorenih potraživanja od kupaca na datum izvještavanja i preispitivanje značajnih razlika između primljenih potvrda i evidencija Grupe te pregledavanje popratne dokumentacije; • Testiranje knjiženja na kontima prihoda s ciljem prepoznavanja neuobičajenih ili nepravilnih stavaka; • Procjena primjerenosti objava vezano uz priznavanje prihoda u odnosu na relevantne zahtjeve standarda financijskog izvještavanja.

Izvešće neovisnih revizora vlasniku društva **Energia naturalis d.o.o.** (*nastavak*)

Izvešće o reviziji financijskih izvještaja (*nastavak*)

Ostale informacije

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije uključuju Izvešće posloводства koje je sastavni dio Godišnjeg izvješća Grupe, ali ne uključuju financijske izvještaje niti naše izvješće o reviziji financijskih izvještaja.

Naše mišljenje na financijske izvještaje ne odnosi se na ostale informacije te ne izražavamo uvjerenje bilo koje vrste na ostale informacije, osim ako to nije izričito navedeno u našem izvješću.

U vezi s našom revizijom financijskih izvještaja, odgovornost nam je pročitati ostale informacije te pri tome razmotriti jesu li ostale informacije značajno nekonzistentne s financijskim izvještajima ili saznanjima koja smo prikupili tijekom revizije, kao i čine li se, na neki drugi način, značajno pogrešno iskazane.

Vezano za Izvešće posloводства, također smo proveli procedure koje su zahtijevane hrvatskim Zakonom o računovodstvu („Zakon o računovodstvu“). Ove procedure uključuju razmatranje je li Izvešće posloводства pripremljeno u skladu s člankom 21. i 24. Zakona o računovodstvu.

Na osnovi procedura čije je provođenje zahtijevano kao dio naše revizije financijskih izvještaja te gore navedenih procedura, prema našem mišljenju:

- Informacije sadržane u Izvešču posloводства za financijsku godinu za koji su pripremljeni financijski izvještaji, konzistentne su, u svim značajnim odrednicama, s financijskim izvještajima;
- Izvešće posloводства pripremljeno je, u svim značajnim odrednicama, u skladu s člancima 21. i 24. Zakona o računovodstvu;

Nadalje, uzevši u obzir poznavanje i razumijevanje Grupe te okruženja u kojem ono posluje, a koje smo stekli tijekom naše revizije, dužnost nam je izvijestiti jesmo li identificirali značajno pogrešne iskaze u Izvešču posloводства. U vezi s tim, nemamo ništa za izvijestiti.

Odgovornosti Uprave i onih koji su zaduženi za nadzor za financijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje financijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu s EU MSFI te za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne, kako bi se omogućilo sastavljanje financijskih izvještaja, bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju financijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Grupe da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem te objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim u onim slučajevima kada Uprava namjerava likvidirati Grupi, prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za nadzor, odgovorni su za nadziranje procesa financijskog izvještavanja, uspostavljenog od strane Grupe.

Izvešće neovisnih revizora vlasniku društva **Energia naturalis d.o.o.** (*nastavak*)

Izvešće o reviziji financijskih izvještaja (*nastavak*)

Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja

Naši su ciljevi steći razumno uvjerenje o tome jesu li financijski izvještaji, kao cjelina, bez značajno pogrešnog iskaza uslijed prijevare ili pogreške te izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima uvijek otkriti postojanje značajno pogrešnih iskaza. Pogrešni iskazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške, a smatraju se značajnim, ako se razumno može očekivati da bi, pojedinačno ili zbrojeni s drugim pogrešnim iskazima, utjecali na ekonomske odluke korisnika financijskih izvještaja, donesene na osnovi ovih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima, donosimo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznamo i procjenjujemo rizike značajno pogrešnog iskaza financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške; oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao odgovor na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni kako bi osigurali osnovu za donošenje našeg mišljenja. Rizik neotkrivanja značajno pogrešnog iskaza nastalog uslijed prijevare, veći je od rizika neotkrivanja onog nastalog uslijed pogreške, budući da prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Grupe.
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava od strane Uprave.
- donosimo zaključak o primjerenosti korištenja pretpostavke vremenske neograničenosti poslovanja od strane Uprave te, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Grupe da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ukoliko zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci temelje se na revizijskim dokazima pribavljenim do datuma izdavanja našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Grupa ne bude u mogućnosti nastaviti s vremenski neograničenim poslovanjem.
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj financijskih izvještaja, uključujući i objave te razmatramo odražavaju li financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kako bi se postigla fer prezentacija.
- pribavljamo dovoljno prikladnih revizijskih dokaza u vezi financijskih informacija subjekata ili poslovnih aktivnosti unutar Grupe, kako bismo mogli izraziti mišljenje o konsolidiranim financijskim izvještajima. Mi smo odgovorni za usmjeravanje, nadzor i provedbu grupne revizije. Jedini smo odgovorni za izražavanje našeg mišljenja.

Izvešće neovisnih revizora vlasniku društva Energia naturalis d.o.o. (nastavak)

Izvešće o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)

Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja (nastavak)

Komuniciramo s onima koji su zaduženi za nadzor u vezi s, između ostalog, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Mi, također, dajemo izjavu onima koji su zaduženi za nadzor da smo postupali u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima vezanim za neovisnost i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, tamo gdje je to primjenjivo, o mjerama poduzetim kako bi se uklonile prijetnje ili primijenjenim mjerama zaštite.

Među pitanjima o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za nadzor, određujemo ona koja su od najveće važnosti za reviziju financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Ta pitanja opisujemo u našem izvješću neovisnog revizora, osim ukoliko zakon ili propisi sprječavaju javno objavljivanje tih pitanja ili, kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da ta pitanja ne trebamo komunicirati u našem izvješću neovisnog revizora, s obzirom da se razumno može očekivati da bi negativne posljedice njihove objave nadmašile dobrobiti javnog interesa.

Zajednički smo odgovorni za izvršavanje revizije i za naše revizorsko mišljenje prema zahtjevima Zakona o reviziji, primjenjivim u Hrvatskoj.

Izvešće o ostalim zakonskim i regulatornim obvezama

Svi smo imenovani revizorima od strane onih zaduženih za nadzor na 7. listopada 2022. godine da obavimo zajedničku reviziju financijskih izvještaja Grupe za godinu koja je završila 31. prosinca 2022. Ukupno neprekinuto razdoblje angažmana kao revizora za KPMG Croatia d.o.o. iznosi 2 godine te se odnosi na godine od 31. prosinca 2021. godine do 31. prosinca 2022. godine dok za TPA Audit d.o.o. iznosi jednu godinu te se odnosi na godinu koja je završila 31. prosinca 2022. godine.

Potvrđujemo sljedeće:

- naše revizorsko mišljenje konzistentno je s dodatnim izvještajem prezentiranim Odboru za reviziju Društva na dan 19. srpnja 2023. godine;
- nismo pružali nedozvoljene nerevizijske usluge na koje se odnosi članak 44. Zakona o reviziji. Također, zadržali smo neovisnost od Grupe tijekom provedbe revizije.

Hrvatski ovlašteni revizori:

19. srpnja 2023.

TPA Audit d.o.o.
Kneza Branimira 28
40323 Prelog
Hrvatska

KPMG Croatia d.o.o. za reviziju
Ivana Lučića 2a
10000 Zagreb
Hrvatska

Igor Arbutina
Direktor, Hrvatski ovlašteni revizor

Igor Gošek
Član Uprave, Hrvatski ovlašteni revizor

	Bilješka	2022. 000'kn	2021. 000'kn
Prihodi od prodaje	6	60.686.679	37.304.636
Ostali prihodi iz poslovanja	7	109.550	103.432
Ukupni prihod iz poslovanja		60.796.229	37.408.068
Promjena vrijednosti zaliha poluproizvoda i gotovih proizvoda		2.753	(49.909)
Trošak prodane robe i usluga	8	(59.170.506)	(36.342.260)
Troškovi zaposlenih	9	(106.830)	(84.417)
Trošak amortizacije		(62.283)	(62.385)
Materijalni i ostali troškovi iz poslovanja	10	(942.665)	(502.051)
Ukupni troškovi iz poslovanja		(60.279.531)	(37.041.022)
Dobit iz poslovanja		516.698	367.046
Financijski prihodi	11	523.102	194.896
Financijski rashodi	11	(557.163)	(149.845)
Neto financijski trošak		(34.061)	45.051
Udio prema metodi udjela, neto od poreza	16	21.325	9.869
Dobit prije oporezivanja		503.962	421.966
Porez na dobit	12	(134.122)	(71.135)
Dobit nakon oporezivanja		369.840	350.831
Ostala sveobuhvatna dobit/(gubitak)		2.772	1.632
Ukupna sveobuhvatna dobit		372.612	352.463
Dobit/(gubitak) nakon oporezivanja raspoloživ:			
Većinskim vlasnicima		365.935	335.271
Imateljima manjinskih udjela	24	3.905	15.560
Ukupna sveobuhvatna dobit/(gubitak) raspoloživ:			
Većinskim vlasnicima		368.707	336.903
Imateljima manjinskih udjela		3.905	15.560

Priložene bilješke i računovodstvene politike sastavni su dio konsolidiranih financijskih izvještaja

	Bilješka	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.
IMOVINA		000'kn	000'kn
Dugotrajna imovina			
Nekretnine, postrojenja i oprema	13	308.942	222.775
Nematerijalna imovina i goodwill	14	130.515	79.522
Ulaganja u nekretnine	15	25.420	28.418
Ulaganja	16	128.110	341.494
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	18	2.929	1.752
Derivativna financijska imovina	20 (a)	1.248.229	344.156
Odgođena porezna imovina	12	3.787	4.050
Ukupno dugotrajna imovina		1.847.932	1.022.167
Kratkotrajna imovina			
Ulaganja	16	31.870	-
Dani zajmovi	17	565.349	370.628
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	18	6.357.072	5.738.497
Zalihe	19	794.230	428.111
Imovina namijenjena prodaji	22	207.199	-
Derivativna financijska imovina	20 (a)	7.325.693	8.943.448
Depoziti	21	613.749	298.384
Novac i novčani ekvivalenti	23	1.106.074	520.353
Ukupno kratkotrajna imovina		17.001.236	16.299.421
Ukupna imovina		18.849.168	17.321.588
KAPITAL I OBVEZE			
KAPITAL			
Upisani kapital	24(a)	125.400	125.400
Rezerve iz preračuna tečaja	24(b)	3.963	1.197
Ostale rezerve	24(c)	(11.659)	6.044
Zadržana dobit		1.410.631	1.050.833
Ukupno kapital i rezerve raspoloživ vlasnicima		1.528.335	1.183.474
Nekontrolirajući udjeli	25	42.848	35.963
Ukupno kapital i rezerve		1.571.183	1.219.437
OBVEZE			
Dugoročne obveze			
Primljeni krediti	26	201.783	163.034
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	27	37	1.973
Derivativne financijske obveze	20 (b)	1.158.192	303.212
Ukupno dugoročne obveze		1.360.012	468.219
Kratkoročne obveze			
Primljeni krediti	26	282.661	962.854
Prekoračenje po bankovnom računu	22	1.365	12.971
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	27	7.877.963	5.671.758
Derivativne financijske obveze	20 (b)	7.682.424	8.962.683
Obveza za porez na dobit		73.560	23.666
Ukupno kratkoročne obveze		15.917.973	15.633.932
Ukupni kapital i obveze		18.849.168	17.321.588

Priložene bilješke i računovodstvene politike sastavni su dio konsolidiranih financijskih izvještaja

	Upisani kapital	Rezerve iz preračuna tečajja	Ostale rezerve	Zadržana dobit	Ukupno raspoloživo vlasnicima	Manjinski udjeli	Ukupno
	000'kn	000'kn	000'kn	000'kn	000'kn	000'kn	000'kn
Na dan 1. siječnja 2022.	125.400	1.197	6.044	1.050.833	1.183.474	35.963	1.219.437
Ukupna sveobuhvatna dobit							
Dobit za godinu	-	-	-	365.935	365.935	3.905	369.840
Ostala sveobuhvatna dobit	-	2.766	-	6	2.772	-	2.772
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	2.766	-	365.941	368.707	3.905	372.612
Transakcije s vlasnicima							
Kupnja manjinskog udjela bez promjene kontrole (Bilješka 25)	-	-	(17.824)	6.281	(11.543)	(10.390)	(21.933)
Prodaja manjinskog udjela bez promjene kontrole (Bilješka 25)	-	-	-	(12.312)	(12.312)	13.112	800
Stjecanje ovisnog društva (Bilješka 28)	-	-	9	-	9	258	267
Prijenos	-	-	6	(6)	-	-	-
Prijenos u rezerve	-	-	106	(106)	-	-	-
Ukupne transakcije s vlasnicima	-	-	(17.703)	(6.143)	(23.846)	2.980	(20.866)
Na dan 31. prosinca 2022.	125.400	3.963	(11.659)	1.410.631	1.528.335	42.848	1.571.183
Na dan 1. siječnja 2021.	112.209	(435)	48.484	715.476	875.734	32.574	908.308
Ukupna sveobuhvatna dobit							
Dobit za godinu	-	-	-	335.271	335.271	15.560	350.831
Ostala sveobuhvatna dobit	-	1.632	-	-	1.632	-	1.632
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	1.632	-	335.271	336.903	15.560	352.463
Transakcije s vlasnicima							
Promjena manjinskog udjela bez promjene kontrole	-	-	(29.163)	-	(29.163)	(12.171)	(41.334)
Efekt pripajanja ovisnog društva	-	-	(92)	92	-	-	-
Stjecanje ovisnog društva	-	-	-	-	-	-	-
Prodaja ovisnog društva	-	-	-	-	-	-	-
Prijenos u kapital	13.191	-	(13.185)	(6)	-	-	-
Ukupne transakcije s vlasnicima	13.191	-	(42.440)	86	(29.163)	(12.171)	(41.334)
Na dan 31. prosinca 2021.	125.400	1.197	6.044	1.050.833	1.183.474	35.963	1.219.437

Priložene bilješke i računovodstvene politike sastavni su dio konsolidiranih financijskih izvještaja

	Bilješka	2022. 000'kn	2021. 000'kn
Novčani tok iz poslovnih aktivnosti	29	1.487.505	(237.982)
Plaćena kamata		(27.535)	(14.403)
Plaćen porez na dobit		(83.965)	(69.656)
Neto novac iz poslovnih aktivnosti		1.376.005	(322.041)
Novčani tok iz ulagačkih aktivnosti			
Kupnja nekretnina, postrojenja i opreme te nematerijalne imovine		(103.948)	(81.243)
Prodaja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine		22.998	64.677
Kupnja ovisnih društava, neto od novca		(19.283)	-
Prodaja ovisnih društava, neto od novca		-	17.183
Kupnja manjinskih udjela		(21.933)	(41.334)
Dani zajmovi		(1.478.221)	(1.490.431)
Otplata danih zajmova		1.261.960	1.197.490
Ulaganja u pridružena društva i zajednički kontrolirane subjekte		(18.606)	(1.554)
Prodaja ulaganja u vrijednosne papire i ostala ulaganja		651.888	331.254
Ulaganja u vrijednosne papire i ostala ulaganja		(246.452)	(460.499)
Neto uplate/(isplate) depozita		(315.365)	(167.072)
Primici od kamata		24.265	14.982
Neto novac korišten u ulagačkim aktivnostima		(242.697)	(616.547)
Novčani tok iz financijskih aktivnosti			
Primljeni krediti		3.166.905	4.003.120
Otplata primljenih kredita		(3.664.878)	(3.017.229)
Otplata obveza za najam		(38.008)	(40.572)
Neto novac korišten u financijskim aktivnostima		(535.981)	945.319
Neto povećanje novca i novčanih ekvivalenata		597.327	6.731
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine		507.382	500.651
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	23	1.104.709	507.382

Priložene bilješke i računovodstvene politike sastavni su dio konsolidiranih financijskih izvještaja

1. OPĆENITO

Energia Naturalis d.o.o. ("Društvo") je društvo s ograničenom odgovornošću osnovano u Republici Hrvatskoj na Trgovačkom sudu u Osijeku pod matičnim brojem 030107258, OIB 65900776536. Vlasnik društva je gospodin Pavao Vujnovac (100% vlasništva). Sjedište društva nalazi se na adresi Gospodarska zona Vukovar 13 u Vukovaru, Hrvatska.

Grupu čine matično društvo Energia Naturalis d.o.o. zajedno sa svojim ovisnim društvima navedenim u Bilješci 5 („Grupa“).

Grupa obavlja djelatnost trgovine i opskrbe plinom području Republike Hrvatske, Slovenije, Mađarske, Italije, Švicarske i Rumunjske. Nadalje, Grupa obavlja djelatnost opskrbe električnom energijom, prodaje solarnih panela, energetske obnove građevinskih objekata, otkupa i distribucije voća i povrća, prodaje metalnih ruda i ugljena te transporta željeznicom.

Grupa je na dan 31. prosinca 2022. godine imala 689 zaposlenika (31. prosinca 2021.: 514 zaposlenika).

2. OSNOVE PRIPREME

Izjava o usklađenosti

Konsolidirani financijski izvještaji Društva pripremljeni su u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja usvojenima od strane Europske unije ("EU MSFI"). Financijski izvještaji pripremljeni su za Grupu. Financijski izvještaji Grupe sadrže konsolidirane financijske izvještaje Društva i njegovih ovisnih društava. Nekonsolidirani izvještaji koje je Društvo obvezno pripremiti su zasebno izdani 21. lipnja 2023. godine.

Osnove prikaza

Financijski izvještaji izraženi su sukladno konvenciji povijesnog troška osim gdje je naznačeno drugačije. Metode korištene za mjerenje fer vrijednosti su objašnjene u bilješci 4.

Funkcionalna valuta i valuta prikazivanja

Financijski izvještaji prezentirani su u hrvatskoj valuti, kuni ("kn"), koja je također funkcionalna valuta Društva, zaokruženo na najbližu tisuću.

Vremenska neograničenost poslovanja

Financijski izvještaji pripremljeni su pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja Grupe. Uprava vjeruje kako je primjena načela vremenske neograničenosti poslovanja u pripremi financijskih izvještaja s obzirom na gore navedene činjenice primjerena.

Korištenje procjena i prosudbi

Priprema financijskih izvještaja u skladu s EU MSFI zahtjeva od Uprave stvaranje prosudbi, procjena i pretpostavki koje utječu na primjenu politika i iznosa objavljenih za imovinu i obveze, prihode i troškove. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od takvih procjena.

Spomenute procjene i uz njih vezane pretpostavke predmet su redovitog pregleda. Utjecaj korekcije procjene priznaje se u razdoblju u kojem je procjena korigirana ukoliko korekcija utječe samo na razdoblje u kojem je napravljena ili u razdoblju u kojem je napravljena korekcija i budućim razdobljima ukoliko korekcija utječe na tekuće i buduća razdoblja.

Prosudbe koje je Uprava napravila u primjeni EU MSFI, a koje imaju značajan utjecaj na financijske izvještaje i prosudbe kod kojih je rizik da će doći do materijalno značajnih korekcija u idućoj godini visok, navedene su u zasebnoj bilješci.

Prezentacija financijskih izvještaja

Financijski izvještaji izrađuju se na temelju dosljednog prikazivanja i klasifikacije. Kad se prikaz ili klasifikacija stavki u financijskim izvještajima dopunjuju ili mijenjaju, usporedivi iznosi se prepravljaju osim ako prepravljanje nije provedivo.

3. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Osnovne računovodstvene politike primijenjene u pripremi financijskih izvještaja prikazane su u nastavku.

A. Osnove konsolidacije

Konsolidirani financijski izvještaji uključuju financijske izvještaje Energia Naturalis d.o.o. ("Društvo") i društava nad kojima Energia Naturalis d.o.o. ima kontrolu (ovisna društva) na dan i za godinu koja je završila 31. prosinca 2022. Društvo i njegova ovisna društva zajedno se nazivaju Grupa. Kontrola je prisutna ako Društvo ima moć upravljanja financijskim i poslovnim politikama pojedinog društva radi ostvarivanja koristi iz njegova poslovanja.

Ovisna društva

Ovisna društva su sva društva (uključujući i društva s posebnom namjenom) nad kojima Grupa ima kontrolu nad financijskim i poslovnim politikama, što u pravilu uključuje više od pola glasačkih prava. Grupa ima kontrolu nad subjektom i ako je temeljem svog sudjelovanja u njemu izložen varijabilnom prinosu, odnosno ima prava na njih te sposobnost utjecati na prinos svojom prevlašću u tom subjektu. Ovisna društva u potpunosti su konsolidirana od datuma na koji je kontrola stvarno prenesena na Grupu te isključena iz konsolidacije od dana kad ta kontrola prestane.

Grupa koristi računovodstvenu metodu kupnje za računovodstveni tretman poslovnih spajanja. Naknada prenesena za stjecanje ovisnog društva je fer vrijednost prenesene imovine, nastalih obveza i vlasničkih udjela izdanih od strane Grupe. Prenesena naknada uključuje fer vrijednost svake stavke imovine ili obveza koja je rezultat ugovora o potencijalnoj naknadi. Troškovi povezani sa stjecanjem iskazuju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti kako nastanu. Stečena prepoznatljiva imovina, obveze i potencijalne obveze u poslovnom spajanju početno se mjere po fer vrijednosti na dan stjecanja. Grupa priznaje manjinske udjele u stečenom ovisnom društvu po proporcionalnom udjelu manjinskog udjela u neto imovini stečenog ovisnog društva.

Višak prenesene naknade, iznos bilo kojeg manjinskog udjela u stečenom ovisnom društvu i fer vrijednost na dan stjecanja bilo kojeg ranijeg vlasničkog udjela u stečenom društvu iznad fer vrijednosti udjela Grupe u stečenoj prepoznatljivoj neto imovini iskazuje se kao goodwill. Ako je to manje od fer vrijednosti neto imovine stečenog ovisnog društva u slučaju kupnje po cijeni nižoj od prodajne, razlika se iskazuje izravno u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Transakcije eliminirane u konsolidaciji

Stanja i transakcije među članicama Grupe te sva nerealizirana dobit iz transakcija među članicama Grupe, eliminirani su pri konsolidaciji financijskih izvještaja. Nerealizirana dobit iz transakcija s društvima u kojima postoje udjeli i zajedničkim društvima gdje Društvo dijeli kontrolu s drugim vlasnicima eliminirana je do razine udjela Grupe u takvim društvima. Nerealizirana dobit ostvarena iz transakcija s društvima u kojima postoje udjeli, eliminirana je umanjnjem ulaganja u to društvo. Nerealizirani gubici eliminiraju se na isti način kao i nerealizirana dobit, ali samo do iznosa koji ne predstavlja trajno umanjnje imovine.

B. Ulaganja u pridružena društva

Pridružena društva su ona u kojima Grupa ili Društvo imaju značajan utjecaj, ali nemaju kontrolu, što u pravilu uključuje 20% do 50% prava glasa. Ulaganja u pridružena društva Grupa iskazuje prema metodi udjela, a Društvo ih iskazuje po trošku ulaganja.

Udio Grupe u dobitima ili gubicima pridruženih društava nakon stjecanja priznaje se u računu dobiti i gubitka, a udio promjena u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti nakon stjecanja priznaje se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Knjigovodstvena vrijednost ulaganja usklađuje se za kumulativne promjene nastale nakon stjecanja. Kada je udio Grupe u gubicima pridruženog društva jednak odnosno kada nadmašuje vlasnički udio u pridruženim društvu, uključujući sva neosigurana potraživanja koja čine sastavni dio neto ulaganja, Grupa ne priznaje daljnje gubitke, osim ako su za Grupu nastale obveze ili ako su izvršena plaćanja u ime pridruženog društva.

Nerealizirani dobiti od transakcija između Grupe i njegovih pridruženog društava eliminiraju se do visine udjela Grupe u pridruženim društvima. Isto tako eliminiraju se i nerealizirani gubici, ukoliko transakcija ne pruža dokaze o umanjnju vrijednosti prenesene imovine. Prema potrebi, računovodstvene politike pridruženih društava izmijenjene su kako bi se uskladile s politikama koje primjenjuje Grupa.

Testiranje ulaganja u pridružena društva na umanjnje vrijednosti provodi se na godišnjoj razini.

C. Ulaganja u zajednički kontrolirane subjekte

Zajednički kontrolirani subjekt je ugovorni aranžman kojim stranke poduzimaju gospodarsku aktivnost koja podliježe zajedničkoj kontroli. Ulaganje u zajednički kontrolirani subjekt iskazuje se po metodi udjela i inicijalno se priznaje prema trošku nabave. Udio u dobiti nakon datuma stjecanja udjela u društvu priznaje se unutar dobiti ili gubitka, dok se udio u rezervama nakon datuma stjecanja zajedničkog kontroliranog subjekta priznaje u rezervama Grupe. Promjene neto imovine zajednički kontroliranog subjekta pripisuju se vrijednosti udjela u zajedničkom kontroliranom subjektu.

Kada je udio u gubitku zajedničkog kontroliranog subjekta jednak ili veći od vrijednosti ulaganja, uključujući bilo koja neosigurana potraživanja, Grupa ne priznaje daljnje gubitke, osim ako nije stvorila obvezu ili izvršila plaćanje u ime zajedničkog kontroliranog subjekta.

Nerealizirani dobiti u transakcijama između Grupe i zajednički kontroliranog subjekta eliminiraju se do iznosa ulaganja Grupe u zajednički kontrolirani subjekt. Nerealizirani gubici također se eliminiraju osim ukoliko transakcije pokazuju naznake umanjenja vrijednosti imovine koja se prenosi.

Testiranje ulaganja u zajednički kontrolirane subjekte na umanjenje vrijednosti provodi se na godišnjoj razini.

D. Nekontrolirajući interes

Nekontrolirajući interes se prvobitno mjeri po proporcionalnom udjelu neto imovine koja se može identificirati na datum stjecanja.

E. Goodwill

Goodwill koji nastaje poslovnim spajanjem se knjiži po trošku utvrđenom na datum preuzimanja, tj. stjecanja subjekta, umanjenom za eventualne gubitke zbog umanjenja vrijednosti.

Radi testiranja na umanjenje, goodwill se raspoređuje na svaku jedinicu Grupe koja stvara novac (ili skupine takvih jedinica) od koje se očekuju koristi od sinergija koje proizlaze iz spajanja.

Jedinica koja stvara novac na koju je goodwill raspoređen podvrgava se provjeri umanjenja vrijednosti jednom godišnje ili češće ako postoje naznake o mogućem umanjenju njene vrijednosti. Ako je nadoknadiivi iznos jedinice koja stvara novac niži od njezinog knjigovodstvenog iznosa, gubitak nastao umanjenjem prvo se raspoređuje tako da se umanjiti knjigovodstveni iznos goodwilla raspoređenog na jedinicu i zatim razmjerno na ostalu imovinu jedinice koja stvara novac na temelju knjigovodstvenog iznosa svakog sredstva u jedinici koja stvara novac.

Gubitak uslijed umanjenja vrijednosti goodwilla izravno se knjiži u dobit ili gubitak iskazan u konsolidiranom izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti. Jednom priznati gubitak od umanjenja goodwilla se ne poništava u idućim razdobljima.

Prilikom otuđenja jedinice koja stvara novac, pripadajući iznos goodwilla ulazi u utvrđivanje dobiti ili gubitka od prodaje.

F. Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazuju se po trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju i umanjenje vrijednosti imovine. Trošak nabave dugotrajne materijalne imovine obuhvaća nabavnu vrijednost, uvozne pristojbe i bespovratne poreze na promet, kao i sve druge troškove koji se mogu izravno pripisati dovođenju sredstva u stanje za njegovu namjeravanu uporabu.

Troškovi tekućeg održavanja i popravaka priznaju se kao rashod kada su nastali. U situacijama gdje je jasno da su troškovi rezultirali povećanjem budućih očekivanih ekonomskih koristi, koje se trebaju ostvariti uporabom nekretnina postrojenja i opreme iznad njenih izvorno procijenjenih mogućnosti, se kapitaliziraju, odnosno uključuju se u knjigovodstvenu vrijednost sredstva. Dobiti ili gubici temeljem rashodovanja ili otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme iskazuju se kroz dobit ili gubitak u razdoblju u kojem su nastali.

Obračun amortizacije započinje stavljanjem sredstva u uporabu. Amortizacija se obračunava tako da se trošak nabave, izuzev zemljišta i imovine u pripremi, otpisuje tijekom procijenjenog vijeka uporabe sredstva primjenom linearne metode kako slijedi:

Plinska mreža	10-50 godina
Građevinski objekti	20-40 godina
Postrojenja, oprema i uredski materijal	2-10 godina
Vozila	4-5 godina

Preostala vrijednost imovine predstavlja procijenjeni iznos koji bi Grupa trenutno dobila od prodaje imovine umanjen za procijenjeni trošak prodaje u slučaju da je imovina dosegla starost i stanje koje se očekuje na kraju vijeka trajanja imovine. Preostala vrijednost imovine je nula ako Grupa očekuje da će ju koristiti do kraja njenog vijeka trajanja. Preostala vrijednost imovine i korisni vijek uporabe pregledavaju se na svaki izvještajni datum i po potrebi usklađuju.

U slučaju da je knjigovodstveni iznos imovine veći od procijenjenog nadoknadivog iznosa, razlika se otpisuje do nadoknadivog iznosa.

G. Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina s konačnim vijekom upotrebe iskazuje se po trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju i umanjenje vrijednosti imovine.

Naknadni troškovi kapitaliziraju se samo ako povećavaju buduće ekonomske koristi povezane sa sredstvom. Svi ostali troškovi predstavljaju trošak unutar dobiti ili gubitka u razdoblju kad su nastali. Troškovi posudbe koji se mogu izravno pripisati izgradnji kvalificirane imovine se kapitaliziraju.

Trošak amortizacije se priznaje unutar dobiti ili gubitka primjenom linearne metode tijekom procijenjenog očekivanog vijeka upotrebe pojedinih stavaka nematerijalne imovine, osim goodwill-a, od datuma kada je raspoloživa za upotrebu, kako slijedi:

Ostala nematerijalna imovina	14 godina
Softver	2 godine

H. Ulaganja u nekretnine

Ulaganja u nekretnine je imovina koju vlasnik drži kako bi ostvario prihode od najma ili radi porasta tržišne vrijednosti imovine ili oboje, a ne radi korištenja u proizvodnji ili ponudi roba i usluga ili u administrativne svrhe ili prodaje u sklopu redovnog poslovanja. Ulaganja u nekretnine obuhvaćaju zemljište i građevinske objekte.

Ulaganja u nekretnine se inicijalno priznaju po nabavnoj vrijednosti uvećanoj za troškove koje se mogu izravno pripisati dovođenju sredstva u stanje za njegovu namjeravanu uporabu. Nakon početnog ulaganja, Grupa koristi model troška nabave. Naknadni troškovi kapitaliziraju se samo ako povećavaju buduće ekonomske koristi povezane sa sredstvom. Svi ostali troškovi predstavljaju trošak unutar dobiti ili gubitka u razdoblju kad su nastali.

Trošak amortizacije se priznaje unutar dobiti ili gubitka primjenom linearne metode tijekom procijenjenog očekivanog vijeka upotrebe kako slijedi:

Građevinski objekti	20 godina
---------------------	-----------

Zemljište i sredstva u izgradnji se ne amortiziraju.

I. Umanjenje vrijednosti imovine

Knjigovodstvena vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme, nematerijalne imovine te ulaganja u nekretnine pregledava se na svaki datum izvještavanja kako bi se utvrdilo postoji li bilo kakva indikacija o umanjenju njihove vrijednosti. Ukoliko indikacije postoje, procjenjuje se nadoknadivi iznos imovine. Za goodwill i nematerijalnu imovinu koja ima nedefiniran vijek upotrebe ili još nije spremna za korištenje, nadoknadivi iznos se utvrđuje na svaki datum izvještavanja.

Umanjenje vrijednosti imovine priznaje se ako knjigovodstvena vrijednost imovine ili njezina jedinica koja stvara novac prelazi njezin nadoknadivi iznos. Jedinica koja stvara novac najmanja je skupina sredstava koja se može identificirati i stvara novčane tokove koji su nezavisni od ostale imovine i ostalih skupina sredstava.

Gubici od umanjena vrijednosti imovine priznaju se unutar dobiti ili gubitka. Gubici od umanjena vrijednosti koji se odnose na jedinice koje stvaraju novac, alociraju se kako bi smanjili stvarnu vrijednost goodwilla alociranog po jedinicama, a nakon toga kako bi smanjili knjigovodstvenu vrijednost stvarnog iznosa druge imovine te jedinice (grupe jedinica) u istom omjeru.

Nadoknadivi iznos imovine ili jedinice koja stvara novac priznaje su u većem iznosu od njezine vrijednosti u upotrebi i njezine fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje. Prilikom procjene vrijednosti u upotrebi, procijenjeni budući novčani tokovi diskontiraju se na njihovu sadašnju vrijednost koristeći kamatnu stopu prije poreza koja odražava tekuće tržišne procjene vremenske vrijednosti novca i posebnih rizika vezanih uz tu imovinu.

Gubici od umanjena vrijednosti priznati u prethodnim razdobljima procjenjuju se na datum izvještavanja ukoliko postoje indikacije koje ukazuju da gubitak više ne postoji ili se smanjio. Gubitak od umanjena vrijednosti ukida se ukoliko je došlo do promjene u procjenama koje su bile korištene za određivanje nadoknadivog iznosa. Gubitak od umanjena vrijednosti ukida se samo ako knjigovodstvena vrijednost imovine ne prelazi knjigovodstvenu vrijednost imovine koja bi bila utvrđena, umanjenu za amortizaciju, a da gubici od umanjena vrijednosti imovine nisu bili priznati.

J. Zalihe

Zalihe plina, gotovih proizvoda, trgovačke robe i sirovine su u poslovnim knjigama vrednovane prema nabavnoj vrijednosti, primjenom metode prosječne nabavne cijene, ili neto tržišnoj vrijednosti, ovisno koja je niža. Neto utrživa vrijednost je procijenjena prodajna cijena u tijeku redovnog poslovanja umanjena za troškove prodaje. Trošak nabave uključuje troškove nabave, trošak konverzije i trošak njihova dovođenja na postojeću lokaciju i stanje umanjeno za diskonte i rabate. Nekurentnim zalihama trgovačke robe vrijednost se smanjuje na teret dobiti ili gubitka tekućeg razdoblja.

K. Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti obuhvaćaju novac u banci, novac u blagajni i depozite po viđenju te druga kratkoročna likvidna ulaganja koja se mogu trenutno konvertirati u poznate iznose novca i kod kojih je rizik promjene vrijednosti beznačajan.

L. Financijski instrumenti

a) Priznavanje

Financijska imovina i financijske obveze priznaju se u izvještaju o financijskom položaju Grupe kada Grupa postane strana ugovornih odredbi instrumenta.

Financijska imovina i financijske obveze početno se mjere po fer vrijednosti. Transakcijski troškovi koji se mogu izravno pripisati stjecanju ili izdavanju financijske imovine i financijskih obveza (osim financijske imovine i financijskih obveza koja se mjeri po fer vrijednosti kroz dobiti ili gubitak) dodaju se ili odbijaju od fer vrijednosti financijske imovine ili financijskih obveza, prema potrebi, pri početnom priznavanju. Transakcijski troškovi koji se mogu izravno pripisati stjecanju financijske imovine ili financijskih obveza po fer vrijednosti kroz dobit i gubitak priznaju se odmah u dobiti i gubitku.

b) Klasifikacija financijske imovine

Prilikom početnog priznavanja, financijska imovina se klasificira kao mjerena po: amortiziranom trošku, fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOCI) ili fer vrijednost kroz račun dobiti i gubitka (FVTPL). Grupa klasificira svoju financijsku imovinu u sljedeće kategorije: po amortiziranom trošku (potraživanja od kupaca i ostala potraživanja, dani zajmovi) i po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (derivativna financijska imovina).

Financijska imovina mjeri se po amortiziranom trošku ako ispunjava oba sljedeća uvjeta i ako se ne vrednuje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (FVTPL):

- imovina se drži unutar poslovnog modela čiji je cilj držanje imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova; i
- ugovorni uvjeti financijske imovine na određene datume pretpostavljaju novčane tokove koji su plaćanja po osnovi glavnice i kamata na nepodmirenu glavnice (SPPI).

Dužnički instrument mjeri se po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOCI) samo ako ispunjava oba sljedeća uvjeta i ne vrednuje se po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (FVTPL):

- imovina se drži unutar poslovnog modela čiji se cilj postiže prikupljanjem ugovornih novčanih tokova i prodajom financijske imovine; i
- ugovorni uvjeti financijske imovine na određene datume pretpostavljaju novčane tokove koji su plaćanja po osnovi glavnice i kamata na nepodmirenu glavnice (SPPI).

Kod početnog priznavanja vlasničkog ulaganja koja se ne drže radi trgovanja, Društvo može neopozivo odlučiti prikazati naknadne promjene fer vrijednosti u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Ova odluka se provodi na temelju svake investicije pojedinačno.

Sva ostala financijska imovina klasificira se kao mjerena po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (FVTPL).

Nadalje, kod početnog priznavanja, Grupa može neopozivo odrediti financijsku imovinu koja na drugi način ispunjava zahtjeve za mjerenje po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOCI) kao po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (FVTPL) ako se time eliminira ili značajno smanjuje računovodstvena neusklađenost koja bi inače nastala.

Procjena poslovnog modela

Grupa procjenjuje cilj poslovnog modela u kojem se imovina drži na razini portfelja jer to najbolje odražava način na koji se upravlja poslovanjem i pružaju informacije Upravi.

Financijska imovina koja se drži za trgovanje ili kojom se upravlja i čija se uspješnost procjenjuje na temelju fer vrijednosti, mjeri se po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (FVTPL) jer se ne drži za prikupljanje ugovornih novčanih tokova niti za prikupljanje ugovornih novčanih tokova i za prodaju financijske imovine.

Procjena jesu li ugovorni novčani tokovi jedino plaćanja po osnovi glavnice i kamata

Za potrebe ove procjene, „glavnica“ se definira kao fer vrijednost financijske imovine kod početnog priznavanja. „Kamata“ se definira kao naknada za vremensku vrijednost novca i za kreditni rizik vezan uz nepodmireni iznos glavnice u određenom vremenskom razdoblju i za ostale osnovne rizike i troškove kreditiranja (npr. rizik likvidnosti i administrativni troškovi), kao i profitna marža.

Prilikom procjene jesu li ugovorni novčani tokovi plaćanja po osnovi glavnice i kamata na nepodmirenu glavnice (SPPI), Društvo razmatra ugovorne uvjete instrumenta. To uključuje procjenu sadrži li financijska imovina ugovornu odredbu koja bi mogla promijeniti vrijeme ili iznos ugovornih novčanih tokova tako da se ne bi ispunio taj uvjet. Prilikom procjene, Grupa razmatra:

- nepredviđene događaje koji bi mogli promijeniti iznos i vrijeme novčanih tokova;
- uvjete prijevremenog plaćanja i produženja; i
- značajke koje ograničavaju pristup Društva novčanim sredstvima iz navedene imovine.

c) Naknadno mjerenje financijske imovine

Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (FVTPL)

Imovina u ovoj kategoriji se naknadno mjeri po fer vrijednosti. Neto dobiti i gubici, uključujući prihod od kamata i prihod od dividendi se priznaje u dobiti ili gubitku.

Financijska imovina po amortiziranom trošku.

Imovina u ovoj kategoriji se naknadno mjeri po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope.

d) Prestanak priznavanja financijske imovine

Grupa prestaje priznavati financijsku imovinu samo kada isteknu ugovorna prava na novčane tijekomove ili kada prenosi financijsku imovinu, sve rizike i nagrade povezane s vlasništvom nad financijskom imovinom na drugu osobu. Ako Grupa ne prenosi i ne zadržava suštinski sve rizike i nagrade povezane s vlasništvom te nastavlja kontrolirati prenesenu imovinu, Grupa priznaje svoj zadržani udjel u imovini i povezanu obvezu za iznose koje će možda morati platiti.

U slučaju prestanka priznavanja financijske imovine koja se mjeri po amortiziranom trošku, razlika između knjigovodstvene vrijednosti i iznosa primljene naknade i potraživanja priznaje se u računu dobiti i gubitka. Nadalje, pri prestanku priznavanja ulaganja u dužnički instrument mjereno po FVOCI, kumulativna dobit ili gubitak prethodno akumuliran u rezervi za revalorizaciju ulaganja reklasificira se u dobit ili gubitak, izuzev vlasničkih instrumenata za koje je odabrana FVOCI opcija.

e) Reklasifikacija

Financijska imovina se ne reklasificira nakon početnog priznavanja, osim u razdoblju nakon što Društvo promijeni svoj poslovni model za upravljanje financijskom imovinom.

f) Financijske obveze i vlasnički instrumenti

Sve financijske obveze naknadno se mjere po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope ili po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak. Grupa financijske obveze mjeri po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak (derivativne financijske obveze).

Razvrstavanje u obveze ili glavnice

Dužnički i glavnički instrumenti se razvrstavaju ili kao financijske obveze ili u glavnice, u skladu sa suštinom ugovornog sporazuma.

Vlasnički instrumenti

Vlasnički instrument je ugovor koji pruža dokaz o ostatku udjela u imovini subjekta nakon oduzimanja svih njegovih obveza.

Financijske obveze

Ostale financijske obveze, uključujući obveze po zajmovima i kreditima se početno mjere po fer vrijednosti umanjenom za troškove transakcije. Ostale financijske obveze se kasnije mjere po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamate.

Metoda efektivne kamate je metoda kojom se izračunava amortizirani trošak financijske obveze i rashodi od kamata raspoređuju tijekom relevantnog razdoblja. Efektivna kamatna stopa jest stopa kojom se procijenjeni budućni novčani odljevi diskontiraju tijekom očekivanog vijeka financijske obveze ili kraćeg razdoblja ako je primjenjivo.

Prestanak priznavanja financijskih obveza

Grupa prestaje priznavati financijske obveze onda, i samo onda kad su obveze Društva podmirene, poništene ili su istekle.

g) Derivativni financijski instrumenti

Derivativni financijski instrumenti početno se priznaju po fer vrijednosti na dan zaključenja derivativnih ugovora, a naknadno se mjere po njihovoj fer vrijednosti. Kada derivativni instrumenti imaju pozitivnu fer vrijednost priznati su u imovini, dok se u slučaju negativne fer vrijednosti iskazuju u obvezama. Promjene fer vrijednosti derivativnih instrumenata priznaju se u dobiti ili gubitku u periodu u kojem nastaju.

Grupa koristi derivativne financijske instrumente kako bi se na optimalan način zaštitilo od izloženosti valutnom i cjenovnom riziku koji proizlazi iz poslovnih, financijskih i ulagačkih aktivnosti. Grupa ne drži niti izdaje derivativne financijske instrumente u špekulativne svrhe. Derivativni financijski instrumenti uključuju termenske ugovore u stranoj valuti te futures ugovore.

Spot transakcije koje se odnose na kupoprodaju stranih valuta te futures ugovora iskazuju se po datumu trgovanja. Pozitivna ili negativna fer vrijednost spot transakcije od datuma trgovanja do datuma namire iskazuje se u izvještaju o financijskom položaju kao potraživanje i obveza, te kroz dobit ili gubitak.

M. Umanjenje vrijednosti financijske imovine

Grupa priznaje rezervacije za očekivane kreditne gubitke od ulaganja u dužničke instrumente koji se mjere po amortiziranom trošku (dane zajmove) te za potraživanja od kupaca. Iznos očekivanih kreditnih gubitaka izračunava se na svaki datum izvještavanja kako bi odražavao promjene u kreditnom riziku od početnog priznavanja pojedinog financijskog instrumenta.

Grupa uvijek priznaje cjeloživotne očekivane kreditne gubitke (ECL) za potraživanja od kupaca temeljem odabranog pojednostavljenog pristupa. Očekivani kreditni gubici na ovu financijsku imovinu procjenjuju se na temelju matrice dana kašnjenja kreirane na temelju povijesnog iskustva Grupe u pogledu kreditnih gubitaka, usklađene s faktorima koji su specifični za dužnike. Grupa trenutno ne usklađuje stopu gubitka za buduće makroekonomske uvjete budući da nije provelo analizu utjecaja makroekonomskih čimbenika na povijesne stope gubitka, uključujući vremensku vrijednost novca gdje je to prikladno.

Za sve ostale financijske instrumente Grupa priznaje cjeloživotni ECL-a kada je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika od početnog priznavanja. Međutim, ako se kreditni rizik na financijskom instrumentu nije značajno povećao od početnog priznavanja, Grupa mjeri gubitak za taj financijski instrument u iznosu jednakom 12-mjesečnom ECL-u.

Cjeloživotni ECL predstavlja očekivane kreditne gubitke koji će proizaći iz svih mogućih događaja neispunjenja obveza tijekom očekivanog vijeka trajanja financijskog instrumenta. Nasuprot tome, 12-mjesečni ECL predstavlja dio cjeloživotnog ECL-a uslijed vjerojatnosti nastanka statusa neispunjenja obveza u sljedećih 12 mjeseci nakon izvještajnog datuma.

Značajno povećanje kreditnog rizika

Prilikom procjene je li kreditni rizik na financijskom instrumentu značajno porastao od početnog priznavanja, Grupa uspoređuje rizik nastanka statusa neispunjenja obveza na datum izvještavanja s rizikom nastanka statusa neispunjenja obveza financijskog instrumenta na datum početnog priznavanja. Prilikom ove procjene, Grupa uzima u obzir i kvantitativne i kvalitativne informacije koje su razumne i dostupne, uključujući povijesno iskustvo te koje su dostupne bez nepotrebnih troškova ili angažmana.

Konkretno, Grupa se prilikom procjene značajnog pogoršanja kreditnog rizika oslanja na dane kašnjenja. Ukoliko dužnik kasni više od 60 dana, tada Grupa pretpostavlja da je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika.

Unatoč naprijed navedenom, pretpostavlja se da se kreditni rizik na financijskom instrumentu nije značajno povećao od početnog priznavanja ako se utvrdi da financijski instrument ima nizak kreditni rizik na datum izvještavanja. Utvrđeno je da financijski instrument ima nizak kreditni rizik ako:

- Financijski instrument ima niski rizik nastanka statusa neispunjenja obveza;
- Dužnik ima snažnu sposobnost da podmiri svoje ugovorne obveze u kratkom roku; i
- Nepovoljne promjene ekonomskih i poslovnih uvjeta na duži rok mogu, ali ne moraju nužno, smanjiti sposobnost zajmoprimca da ispunji svoje ugovorne obveze novčanog toka.

Grupa redovito prati učinkovitost korištenih kriterija za utvrđivanje je li došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika i revidira ih kako bi se osiguralo da kriteriji mogu identificirati značajno povećanje kreditnog rizika prije nego što dođe do kašnjenja u plaćanjima.

Definicija statusa neispunjenja obveze

Sljedeće činjenice koje predstavljaju slučaj nepodmirenja za potrebe upravljanja unutarnjim kreditnim rizikom, Grupa smatra povijesnim iskustvom koje pokazuju da financijska imovina koja zadovoljava bilo koji od sljedećih kriterija općenito nije nadoknativa:

- kada je dužnik prekršio financijske klauzule; ili
- podaci koji su interno razvijeni ili dobiveni iz vanjskih izvora ukazuju na to da je malo vjerojatno da će dužnik isplatiti svoje vjerovnike, uključujući i Grupu, u cijelosti (bez uzimanja u obzir bilo kojeg kolaterala koje drži Grupa).

Bez obzira na gore navedenu analizu, Grupa smatra da je došlo do neispunjavanja obveza kada je financijska imovina dospjela više od 60 dana, a nisu plaćene obveze po istoj, osim ako Grupa ne raspolaže razumnim i potkrijepljivim informacijama kako bi pokazala prikladniji kriterij kašnjenja.

Kreditno umanjena financijska imovina

Financijska imovina je kreditno umanjena kada je došlo do jednog ili više događaja koji imaju štetan utjecaj na procijenjene buduće novčane tokove te financijske imovine. Dokaz da je financijsko sredstvo kreditno umanjeno uključuje dostupne podatke o sljedećim događajima:

- značajne financijske poteškoće izdavatelja ili dužnika;
- kršenje ugovora, kao neispunjenje obveze (definirano iznad);
- kada izdavatelj dužniku, zbog financijskih poteškoća dužnika, odobrava istom koncesiju koju inače ne bi uzeo u obzir;
- postaje vjerojatno da će dužnik otići u stečaj ili drugu financijsku reorganizaciju;
- nestanak aktivnog tržišta za određenu financijsku imovinu zbog financijskih poteškoća.

Politika otpisa

Grupa otpisuje financijsku imovinu kada postoje podaci koji ukazuju na to da je dužnik u ozbiljnim financijskim poteškoćama i da nema realnih izgleda za povrat, npr. kada je dužnik stavljen pod likvidaciju ili je u stečajnom postupku ili u slučaju potraživanja od kupaca, kada su iznosi dospjeli preko dvije godine, ovisno što se prije dogodi. Otpisana financijska imovina i dalje može biti podložna aktivnostima naplate postupaka Grupe, uzimajući u obzir pravne savjete gdje je to prikladno. Prihod od naplate prethodno otpisane financijske imovine se priznaje u računu dobiti i gubitka.

Mjerenje i priznavanje očekivanih kreditnih gubitaka

Mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka je funkcija vjerojatnosti nastanka statusa neispunjenja obveza (eng. Probability of Default, PD), gubitka u slučaju nastanka statusa neispunjenja obveza (eng. Loss Given Default, LGD), tj. veličine gubitka ako dođe do neispunjenja) i izloženosti u trenutku nastanka statusa neispunjenja obveza (eng. Exposure at Default, EAD). Procjena vjerojatnosti neispunjavanja obveza i gubitka zbog neispunjavanja obveza temelji se na povijesnim podacima te informacijama navedenim u prethodnim paragrafima. Što se tiče izloženosti u trenutku nastanka statusa neispunjenja obveza, za financijsku imovinu ona predstavlja bruto knjigovodstvenu vrijednost imovine na datum izvještavanja. Za ugovore o financijskim jamstvima, izloženost uključuje iznos koji je povučen na datum izvještavanja, zajedno sa svim dodatnim iznosima za koje se očekuje da će biti povučeni u budućnosti prema zadanom datumu koji se određuje na temelju povijesnog trenda, kao i razumijevanje Grupe o specifičnim budućim potrebama financiranja dužnika i druge relevantne informacije koje se odnose na budućnost.

Za financijsku imovinu, očekivani kreditni gubitak se procjenjuje kao razlika između svih ugovornih novčanih tijekova koji dopijevaju u skladu s ugovorom i svih očekivanih novčanih tijekova, diskontirana po originalnoj efektivnoj kamatnoj stopi.

Ako je Grupa mjerila rezervacije za očekivane kreditne gubitke za financijski instrument u iznosu cjeloživotnog ECL-a u prethodnom izvještajnom razdoblju, ali na trenutni datum izvještavanja utvrđuje da uvjeti za cjeloživotni ECL-a više nisu ispunjeni, Grupa mjeri gubitak u iznosu jednakom 12-mjesečnom ECL-u na trenutni datum izvještavanja, osim za imovinu za koju je korišten pojednostavljeni pristup (potraživanja od kupaca).

Grupa priznaje dobit ili gubitak od umanjnja u računu dobiti i gubitka za sve financijske instrumente s odgovarajućim usklađenjem knjigovodstvenog iznosa kroz račun rezerviranja za očekivane kreditne gubitke.

N. Rezerviranja

Rezerviranje je priznato kad Grupa ima sadašnju obvezu (zakonsku ili izvedenu) koja je nastala kao rezultat prošlih događaja, te je vjerojatno (više da nego ne), da će odljev sredstava biti potreban da se podmiri ta obveza, a pouzdano se može procijeniti iznos obveze. Iskazani iznos rezerviranja odražava najbolju moguću procjenu naknade koju će biti potrebno isplatiti radi namire sadašnje obveze na kraju izvještajnog razdoblja uzimajući u obzir rizike i neizvjesnosti povezane s obvezom. Kad je iznos smanjenja vrijednosti novca značajan, iznos rezerviranja je sadašnja vrijednost troškova za koje se očekuje da će nastati kako bi se podmirila obveza, utvrđenih korištenjem procijenjene bez rizične kamatne stope kao diskontne stope. Kad se koristi diskontiranje, svake se godine utjecaj diskontiranja knjiži kao financijski trošak, te je iskazana vrijednost rezerviranja povećana svake godine za proteklo vrijeme.

O. Strane valute

Transakcije u stranim valutama preračunavaju se u funkcionalnu valutu upotrebom tečaja važećeg na dan transakcije. Monetarna imovina i obveze denominirane u stranoj valuti na dan sastavljanja izvještaja o financijskom položaju preračunate su u funkcionalnu valutu upotrebom tečaja važećeg na dan sastavljanja izvještaja o financijskom položaju. Dobici ili gubici od tečajnih razlika, koji nastaju prilikom podmirenja tih transakcija te iz preračuna monetarne imovine i obveza izraženih u stranim valutama, priznaju se u dobit ili gubitak.

Nemonetarna imovina i stavke koje se mjere po povijesnom trošku strane valute se ne preračunavaju. Nemonetarna imovina i obveze izražene u stranim valutama koje su iskazane po fer vrijednosti, preračunavaju se u funkcionalnu valutu po tečaju važećem na dan utvrđivanja fer vrijednosti.

Tečajne razlike se priznaju u dobit ili gubitak razdoblja u kojem nastaju, osim:

- tečajnih razlika po primljenim zajmovima i kreditima u stranoj valuti koji se odnose na imovinu u izgradnji namijenjenu budućoj proizvodnji, koje su uključene u trošak imovine ako se promatraju kao usklađenje troškova kamata na obveze po tim zajmovima i kreditima;
- tečajnih razlika s naslova monetarnih potraživanja ili obveza iz odnosa s inozemnim poslovanjem, čije namirenje nije planirano ni izgledno, te koje stoga sačinjavaju dio neto ulaganja u inozemno poslovanje, koje se prvo priznaju u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti i prilikom prodaje cijelog ili dijela neto ulaganja prenose s kapitala na teret dobiti ili gubitaka.

Stavke uključene u financijske izvještaje svakog pojedinog društva u Grupi iskazane su u valuti primarnog ekonomskog okruženja u kojem društvo posluje ("funkcionalna valuta"). Konsolidirani financijski izvještaji prezentirani su u hrvatskoj valuti, kuni ("kn"), koja je također funkcionalna valuta Društva.

Prihodi i rashodi te novčani tokovi inozemnih operacija preračunati su u funkcionalnu valutu Društva i Grupe korištenjem tečaja koji približno odražava tečaj na dan transakcije (prosječni tečaj za godinu), a njihova imovina i obveze preračunate su po tečaju važećem na kraju godine. Sve tečajne razlike, nastale ovakvim preračunom, prikazuju se na zasebnoj poziciji unutar glavnice. Primjenjivi tečajevi relevantnih stranih valuta uključeni su u objave vezano uz valutni rizik.

Tečajne razlike nastale preračunom neto ulaganja u inozemno poslovanje priznaju se unutar glavnice. Prilikom prodaje inozemne operacije, tečajne razlike priznaju se u dobiti ili gubitku kao dio dobiti ili gubitka od prodaje inozemnog poslovanja.

P. Oporezivanje

Porezni rashod s temelja poreza na dobit jest zbirni iznos tekuće porezne obveze i odgođenih poreza.

Tekući porez

Tekuća porezna obveza temelji se na oporezivoj dobiti tekuće godine. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti razdoblja iskazane u računu dobiti i gubitka jer ne uključuje stavke prihoda i rashoda koje su oporezive ili neoporezive u drugim godinama, kao i stavke koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća porezna obveza Grupe izračunava se primjenom poreznih stopa koje su važeće na datum izvještaja o financijskom položaju.

Odgođeni porez

Odgođeni porez jest iznos za koji se očekuje da će po njemu nastati obveza ili povrat temeljem razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u financijskim izvještajima i pripadajuće porezne osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti, a obračunava se metodom bilančne obveze. Odgođene porezne obveze općenito se priznaju za sve oporezive privremene razlike, a odgođena porezna imovina se priznaje po svim odbitnim privremenim razlikama do iznosa oporezive dobiti za koji je vjerojatno da će biti na raspolaganju i omogućiti korištenje odbitnih privremenih razlika.

Odgođene porezne obveze i porezna imovina ne priznaju se po privremenim razlikama koje proizlaze iz goodwilla ili početnim priznavanjem druge imovine i obveza, osim kod poslovnog spajanja, u transakcijama koje ne utječu ni na poreznu niti računovodstvenu dobit. Odgođene porezne obveze priznaju se na temelju oporezivih privremenih razlika koje nastaju po osnovi ulaganja u ovisna i pridružena društva, odnosno udjela u zajedničkim ulaganjima, osim kada je vjerojatno da se privremene razlike neće moći koristiti u skoroj budućnosti.

Knjigovodstveni iznos odgođene porezne imovine preispituje se na kraju svakog izvještajnog razdoblja i umanjuje u onom iznosu za koji više nije vjerojatno da će biti raspoloživ kao dostatna oporeziva dobit za koju je moguć povrat cijelog ili dijela porezne imovine.

Odgođeni porez obračunava se po poreznim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u razdoblju u kojem će doći do podmirenja obveze ili realizacije sredstva, temeljenim na poreznim zakonima koji su važeći na kraju izvještajnog razdoblja. Izračun odgođenih poreznih obaveza i odgođene porezne imovine odražava iznos za koji se očekuje da će nastati obveza ili povrat na datum izvještavanja.

Odgođena porezna imovina i obaveze se prebijaju ako postoji zakonsko pravo da se tekućom poreznom imovinom pokriju tekuće porezne obaveze te kada se odnose na porezne prihode koje utvrđuje ista porezna uprava, a Društvo namjerava spraviti svoju tekuću poreznu imovinu s poreznim obavezama.

Tekući i odgođeni porez za razdoblje

Tekući i odgođeni porez priznaje se na teret ili u korist računa dobiti i gubitka, osim poreza koji se odnosi na stavke koje se iskazuju u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti ili izravno u kapitalu, u tom slučaju se i porez također iskazuje u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti, odnosno izravno u kapitalu. Kod tekućih i odgođenih poreza koji proizlaze iz priznavanja poslovnog pripajanja, porezni učinak se uključuje u obračun poslovnog spajanja.

R. Primanja zaposlenih

Obvezni doprinosi u mirovinski fond

Obveze za doprinose u obvezni mirovinski fond se uključuju kao trošak unutar dobiti ili gubitka u razdoblju u kojem su nastale.

Kratkoročni primici

Obveze za kratkoročne primitke zaposlenicima se ne diskontiraju i priznaju se kao trošak unutar dobiti ili gubitka kad se usluga pruži.

S. Neto financijski prihodi/(troškovi)

Financijski prihodi i troškovi obuhvaćaju obračunatu kamatu na zajmove i zatezne kamate, dobitke i gubitke od tečajnih razlika. Dobici i gubici od tečajnih razlika uključuju dobitke umanjene za gubitke od spot kupoprodaje stranih valuta, izračunate kao razlika između ugovorenog i službenog tečaja na dan.

Prihod od kamate se priznaje u dobiti ili gubitku primjenom metode obračunatih prihoda, koristeći efektivnu kamatnu stopu.

Financijski trošak sastoji se od kamata na primljene kredite, zateznih kamata i gubitaka od tečajnih razlika. Troškovi od zajmova priznaju se u dobiti ili gubitku koristeći metodu efektivne kamatne stope.

Realizirani dobitci i gubici od derivativnih instrumenata uključuju dobitke umanjene za gubitke od terminske kupoprodaje stranih valuta, izračunate kao razlika između ugovorenog i službenog tečaja na dan.

T. Najmovi

Grupa procjenjuje sadrži li ugovor najam na početku ugovora. Ugovor sadrži najam ukoliko se ugovorom daje pravo kontrole nad korištenjem identificirane imovine u određenom vremenu za dogovorenu naknadu. Grupa koristi definiciju najma iz MSFI 16 za procjenu sadrži li ugovor pravo kontrole nad korištenjem identificirane imovine. Ova politika je primjenjuje na ugovore koji su sklopljeni iza 1. siječnja 2019. godine

i) Grupa kao najmoprimatelj

Grupa priznaje imovinu s pravom uporabe i obvezu po najmu na dan sklapanja ugovora o najmu. Imovina s pravom uporabe se početno mjeri po trošku, koji uključuje obvezu po najmu usklađenu za plaćanja najma na dan početka najma ili prije toga, uvećano za početne direktne troškove i umanjeno za primljene poticaje za sklapanje najma.

Imovina s pravom uporabe se naknadno amortizira koristeći linearnu metodu od početka do kraja ugovora o najmu, osim ako najam uključuje prijenos vlasništva nad imovinom istekom trajanja najma ili ukoliko trošak imovine s pravom uporabe implicira da će Društvo iskoristiti opciju kupnje imovine. U tom slučaju se imovina s pravom uporabe amortizira kroz korisni vijek uporabe imovine, a koji se određuje na istoj osnovi kao i nekretnine, postrojenja i oprema. Imovina s pravom uporabe se umanjuje za gubitke od umanjenja vrijednosti i određene promjene mjerenja obveze za najam, ukoliko postoje.

Obveza za najam se početno mjeri po sadašnjoj vrijednosti plaćanja najma koje nisu plaćena na dan priznavanja, diskontirano s kamatnom stopom sadržanom u najmu ili, ako se ta stopa ne može odrediti, s kamatnom stopom zaduživanja Društva.

Plaćanja najma koja su obuhvaćena mjerenju obveze za najam uključuju:

- fiksna plaćanja najma;
- varijabilna plaćanja najma koja su ovisna o indeksu ili stopi, početno mjerena koristeći indeks ili stopu koji vrijede na dan početka najma;
- iznose koji se očekuju platiti na temelju jamstva za ostatak vrijednosti;
- cijenu izvršenja opcije kupnje za koju je razumno da će je Društvo izvršiti, plaćanja najma u dodatnom periodu produljenja najma ako je razumno da će Društvo iskoristiti opciju produljenja najma i kazne za prijevremeni raskid najma ukoliko je razumno da Društvo neće prijevremeno raskinuti ugovor.

Obveza za najam se mjeri po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope. Obveza se ponovno mjeri ukoliko se promijeni buduća plaćanja najma zbog promjene indeksa ili stope, promjeni procjene Grupe o očekivanom plaćanju jamstva za ostatak vrijednosti, promjeni procjene o izvršenju opcije kupnje, produljenja najma ili ukoliko se promijeni fiksno plaćanje najma. U tom slučaju se usklađuje nabavna vrijednost imovine s pravom uporabe, ili se priznaje u dobiti ili gubitku ukoliko je nabavna vrijednost imovine umanjena na nulu.

Grupa prikazuje imovinu s pravom uporabe unutar „Nekretnine, postrojenja i opreme“ ukoliko ne zadovoljava definiciju „Ulaganja u nekretnine“ te obveza za najam unutar „Primljeni krediti“ u izvještaju o financijskom položaju.

Grupa je izabrala da neće priznati imovinu s pravom uporabe i obveze za najam za imovinu male vrijednosti (do 5.000 USD) i za kratkoročne najmove (do jedne godine). Grupa priznaje plaćanja tih najmova kao trošak prema linearnoj metodi u razdoblju trajanja najma.

ii) Grupa kao najmodavac

Na početku najma Grupa procjenjuje radi li se o financijskom ili operativnom najmu. Grupa tada radi cjelokupnu procjenu da li se prenose svi rizici i koristi od vlasništva imovine. Ukoliko se prenose, najam se priznaje kao financijski najam, a ukoliko se ne prenose, radi se o operativnom najmu. Grupa priznaje plaćanja po operativnom najmu prema linearnom trajanju u razdoblju trajanja najma.

U. Isplata dobiti

Udjeli u dobiti priznaju se u izvještaju o promjenama u kapitalu i prikazuju kao obveza u razdoblju u kojem su izglasani.

V. Priznavanje prihoda

Prihodi se mjere po fer vrijednosti primljene naknade ili potraživanja za naknadu. Prihodi se umanjuju za povrate od kupaca, količinske i slične popuste.

Prihodi od prodaje prirodnog plina, električne energije i robe

Osnovno načelo MSFI 15 je da Grupa priznaje prihode od prodaje kako bi se prikazao prijenos prirodnog plina, električne energije ili robe kupcima u iznosu koji odražava naknadu za koju Grupa očekuje da ima pravo u zamjenu za tu robu ili prirodni plin. Osnovno načelo iskazano je u okviru modela koji se sastoji od pet koraka.

Grupa razmatra postoje li u ugovoru druge obveze koje su zasebne ugovorne činidbe na koje treba rasporediti dio transakcijske cijene. Kod određivanja transakcijske cijene, Grupa razmatra učinke varijabilnih naknada, postojanje značajnih komponenti financiranja i naknade koja se plaćaju kupcu.

Pružanje usluga prijevoza i ostalih usluga

Osnovno načelo MSFI 15 je da Društvo priznaje prihode od prodaje kako bi se prikazao prijenos usluga kupcima u iznosu koji odražava naknadu za koju Grupa očekuje da ima pravo u zamjenu za tu uslugu. Osnovno načelo iskazano je u okviru modela koji se sastoji od pet koraka.

Grupa razmatra postoje li u ugovoru druge obveze koje su zasebne ugovorne činidbe na koje treba rasporediti dio transakcijske cijene. Kod određivanja transakcijske cijene, Grupa razmatra učinke varijabilnih naknada, postojanje značajnih komponenti financiranja, beskatnatnu naknadu i naknade koja se plaćaju kupcu.

Prihodi od kamata

Prihodi od kamata se priznaju po načelu nastanka na temelju nepodmirene glavnice i po primjenjivoj efektivnoj kamatnoj stopi, a to je stopa kojom se procijenjeni budući novčani primici diskontiraju tijekom očekivanog vijeka financijskog sredstva do njegovog neto knjigovodstvenog iznosa utvrđenog prilikom početnog priznavanja.

Prihodi od najma

Prihodi po osnovi poslovnog najma priznaju se ravnomjerno tijekom trajanja najma.

Prihodi od građevinskih radova

Prihodi od građevinskih radova se priznaju na temelju input metode (nastali troškovi do određenog datuma) mjerenjem napredovanja prema potpunom ispunjavanju obveze izvršenja.

W. Standardi i tumačenja koji još nisu važeći

Objavljeni su određeni standardi, izmjene i tumačenja postojećih standarda koji se mogu primjenjivati, ali nisu obvezni za razdoblje koje završava 31. prosinca 2022. godine i/ili nisu usvojeni od strane Europske unije te kao takvi nisu primijenjeni u pripremi ovih financijskih izvještaja.

4. ODREĐIVANJE FER VRIJEDNOSTI

Fer vrijednost se utvrđuje kao cijena koja se može ostvariti prodajom imovine ili platiti za prijenos obveze u redovnoj transakciji između tržišnih sudionika na datum mjerenja, ili u njihovom nedostatku, cijena koja se može ostvariti na najpovoljnijem tržištu na kojem Grupa ima pristup na datum mjerenja. Za većinu financijskih instrumenata koje se vode po fer vrijednosti na datum izvještavanja se njihova fer vrijednost obično može pouzdano odrediti unutar razumnog raspona procjena. Za određene druge financijske instrumente, novac i novčane ekvivalente, depozite, dane zajmove, potraživanja prema kupcima, primljene kredite, obveze prema dobavljačima i ostale obveze, knjigovodstvena vrijednost približno je jednaka fer vrijednosti zbog neposrednog ili kratkoročnog dospijeca ovih financijskih instrumenata.

Određivanje hijerarhije fer vrijednosti

Međunarodni standard financijskog izvještavanja 7: *Financijski instrumenti: Objavljivanje*, zahtijeva određivanje hijerarhije fer vrijednosti financijskih instrumenata na tri razine i objavu podataka o financijskim instrumentima koji se u financijskim izvještajima mjere po fer vrijednosti koristeći prikaz po razinama:

- Razina 1: kotirane cijene na aktivnim tržištima za imovinu i obveze.
- Razina 2: primjena tehnika procjene kod koje se podaci koji utječu na utvrđenu fer vrijednost financijskih instrumenata temelje na vidljivim tržišnim podacima, usporedbi fer vrijednosti drugog instrumenta koji je suštinski isti, tehnike diskontiranih novčanih tokova ili druga tehnika procjene.
- Razina 3: primjena tehnike procjene kod koje se podaci koji utječu na utvrđenu fer vrijednost financijskih instrumenata ne temelje na vidljivim tržišnim podacima.

Financijski instrumenti Grupe koji se mjeri po fer vrijednosti su kako slijedi:

31. prosinac 2022.	Razina 1 000'kn	Razina 2 000'kn	Razina 3 000'kn	Ukupno 000'kn
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti				
Ostala ulaganja	31.870	-	19.341	51.211
Futures ugovori	8.573.922	-	-	8.573.922
	8.605.792	-	19.341	8.625.133
Financijske obveze koje se mjere po fer vrijednosti				
Futures ugovori	(8.840.616)	-	-	(8.840.616)

31. prosinac 2021.	Razina 1 000'kn	Razina 2 000'kn	Razina 3 000'kn	Ukupno 000'kn
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti				
Ostala ulaganja	-	-	15.074	15.074
Futures ugovori	9.287.604	-	-	9.287.604
	9.287.604	-	15.074	9.302.678
Financijske obveze koje se mjere po fer vrijednosti				
Futures ugovori	(9.265.895)	-	-	(9.265.895)

Ulaganja Grupe na 31. prosinca 2022. odnosi se na financijsku imovinu - futures i forward ugovore u iznosu od 8.573.922 tisuće kuna (31. prosinca 2021.: 9.287.604 tisuće kuna) i financijske obveze - futures i forward ugovore u iznosu od 8.605.792 tisuće kuna (31. prosinca 2021.: 9.265.895 tisuća kuna) te ulaganja u investicijske fondove u iznosu od 31.870 tisuća kuna (31. prosinca 2021.: nula kuna) koji se klasificiraju u Razinu 1 se vrednuju pomoću kotirane cijene indeksa na aktivnom tržištu.

Ulaganja Grupe na 31. prosinca 2022. koja se klasificiraju u Razinu 3 se odnose na ulaganje u dionice društva koje ne kotira na burzi u vrijednosti od 19.341 tisuća kuna (31. prosinca 2021.: 15.074 tisuće kuna).

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja

Knjigovodstvena vrijednost potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja smatra se razumnom procjenom njihove fer vrijednosti.

Dani zajmovi i depoziti

Knjigovodstvena vrijednost danih zajmova i depozita približna je njenoj fer vrijednosti s obzirom na kratkoročno dospijeće.

Financijske obveze

Fer vrijednost koja je određena u svrhu objavljivanja, izračunata je na temelju sadašnje vrijednosti budućih novčanih tokova glavnice i kamata, diskontiranih pomoću tržišne kamatne stope na datum izvještavanja, koja otprilike odgovara knjigovodstvenoj vrijednosti.

Derivativni financijski instrumenti

Fer vrijednost derivativnih instrumenata kojima se trguje na uređenom tržištu temelji se na javno dostupnoj dnevnoj cijeni obračuna (settlement price).

Ostalo

Društvo smatra da je knjigovodstvena vrijednost ostale financijske imovine i ostalih financijskih obveza na datum izvještavanja približno jednaka njihovoj fer vrijednosti.

5. OVISNA DRUŠTVA

Grupi čini Društvo i slijedeća ovisna društva koje Društvo kontrolira:

Naziv ovisnog društva	Zemlja	Vlasnički udio (%)	
		31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.
Direktno u vlasništvu Energia Naturalis d.o.o.			
Prvo plinarsko društvo d.o.o.	Hrvatska	100%	100%
Eko Reciklažni Park d.o.o.	Hrvatska	100%	100%
ENNA Agro d.o.o. (i)	Hrvatska	70%	60%
ENNA Transport d.o.o.	Hrvatska	100%	100%
ENNA Logic d.o.o.	Hrvatska	100%	100%
ENNA Solar d.o.o.	Hrvatska	100%	100%
ENNA ESCO d.o.o.	Hrvatska	100%	100%
ENNA Opskrba d.o.o. (ii)	Hrvatska	80%	100%
ENNA Geo d.o.o. (ranije: ENNA Renew d.o.o.) (iii)	Hrvatska	100%	0%
Indirektno - u vlasništvu Prvo plinarsko društvo d.o.o.			
PPD Hungaria Energiakereskedo Kft	Mađarska	100%	100%
PPD Global S.A.	Švicarska	100%	100%
PPD energija d.o.o.	Slovenija	100%	100%
PPD d.o.o.	Bosna i Hercegovina	100%	100%
PPD Italia Srl	Italija	100%	100%
PPD Bucharest SRL	Rumunjska	100%	100%
PPD Fueling LNG d.o.o.	Hrvatska	100%	100%
Indirektno - u vlasništvu ENNA AGRO d.o.o.			
ENNA Fruit d.o.o.	Hrvatska	100%	100%
Indirektno - u vlasništvu ENNA FRUIT d.o.o.			
ENNA Fruit d.o.o.	Srbija	100%	100%
ENNA Fruit d.o.o. (ranije Agrofructus d.o.o.) (iv)	Bosna i Hercegovina	100%	0%
Indirektno - u vlasništvu ENNA LOGIC d.o.o.			
ENNA Transport BGD d.o.o.	Srbija	100%	100%
ENNA Transport SI d.o.o. (v)	Slovenija	100%	0%
Indirektno - u vlasništvu ENNA Solar d.o.o.			
ENNA Solar BIH d.o.o. (vi)	Bosna i Hercegovina	100%	0%
Desol d.o.o. (vii)	Hrvatska	100%	0%
Indirektno - u vlasništvu ENNA Geo d.o.o.			
Geo Power Babina Greda d.o.o. (viii)	Hrvatska	100%	0%
Geo Power Zagocha d.o.o. (ix)	Hrvatska	100%	0%

- i/** Društvo je u ožujku 2022. steklo 10% vlasništva nad udjelima u ovisnom društvu ENNA Agro d.o.o. te je vlasnik 70% udjela.
- ii/** Društvo je prodalo 20% udjela u ENNA Opskrba d.o.o. u rujnu 2022. godine fizičkoj osobi.
- iii/** Društvo je osnovalo ENNA Renew d.o.o. u siječnju 2022. godine.
- iv/** Ovisno društvo ENNA Fruit d.o.o. je tijekom 2022. godine steklo 100% udjela u ovisnom društvu Agrofructus d.o.o. sa sjedištem u Bosni i Hercegovini. Društvo je promijenilo naziv u 2023. godini u ENNA Fruit d.o.o. (Bosna i Hercegovina).
- v/** Ovisno društvo ENNA Logic d.o.o. je tijekom 2022. godine osnovalo ovisno društvo ENNA Transport SI d.o.o.
- vi/** Ovisno društvo ENNA Solar d.o.o. je tijekom 2022. godine osnovalo ovisno društvo ENNA SOLAR BIH d.o.o.
- vii/** Ovisno društvo ENNA Solar d.o.o. je tijekom 2022. godine steklo 100% udjela u ovisnom društvu Desol d.o.o.
- viii/** Ovisno društvo ENNA Geo d.o.o. je tijekom 2022. godine steklo 100% udjela u ovisnom društvu Geo Power Babina Greda d.o.o.
- ix/** Ovisno društvo ENNA Geo d.o.o. je tijekom 2022. godine steklo 100% udjela u ovisnom društvu Geo Power Zagocha d.o.o.

6. PRIHODI OD PRODAJE

	2022.	2021.
	000'kn	000'kn
Prihodi po vrsti		
Prodaja plina poduzetnicima	56.997.842	35.367.076
Prihodi od električne i toplinske energije	561.517	113.671
Prihodi od prodaje nafte	1.280.704	352.179
Prihodi od prodaje robe	1.602.326	1.307.427
Prihodi od prijevoza tereta	217.717	155.029
Prihodi od energetske učinkovitosti	26.573	9.254
	60.686.679	37.304.636
Prihodi po geografskoj regiji		
Europska Unija (uključujući Švicarsku)	60.099.937	35.032.701
Treće zemlje	586.742	2.271.935
	60.686.679	37.304.636

Prihodi od prodaje se priznaju u određenom trenutku vremena.

7. OSTALI PRIHODI IZ POSLOVANJA

	2022.	2021.
	000'kn	000'kn
Prihodi od skladištenja	61.224	51.777
Prihodi od najma	3.620	2.206
Prihodi od terećenja i odobrenja	5.798	4.956
Ostali poslovni prihodi	38.908	44.493
	109.550	103.432

Ostali poslovni prihodi uključuju dobit od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme, prefakturirane troškove te naplatu ranije ispravljenih potraživanja.

8. TROŠAK PRODANE ROBE I USLUGA

	2022.	2021.
	000'kn	000'kn
Trošak nabavljenog plina	56.399.809	35.034.030
Trošak nabavljene električne energije	477.847	80.738
Trošak nabavljene nafte	1.158.896	346.290
Trošak robe i usluga	1.133.954	881.202
	59.170.506	36.342.260

9. TROŠKOVI ZAPOSLENIH

	2022.	2021.
	000'kn	000'kn
Bruto plaće i nadnice	95.523	75.280
Doprinosi na plaće	11.307	9.137
	106.830	84.417

Troškovi osoblja za Grupu uključuju 17.156 tisuća kn (2021.: 13.722 tisuće kn) plaćenih doprinosa u obvezni mirovinski fond. Doprinosi se izračunavaju kao postotak bruto plaća zaposlenih.

10. MATERIJALNI I OSTALI TROŠKOVI IZ POSLOVANJA

	2022.	2021.
	000'kn	000'kn
Sirovine i materijal	472.947	351.378
Prijevozne usluge	32.407	21.975
Intelektualne usluge	19.118	12.034
Najam	18.975	11.828
Članarine, naknade i neodbitni porezi	24.904	14.408
Ostali troškovi zaposlenih	22.356	13.488
Bankovne naknade	13.071	8.700
Sponzorstva i donacije	28.757	8.232
Održavanje	6.040	5.180
Troškovi energije	23.366	7.682
Marketing	5.507	5.109
Vrijednosno usklađenje potraživanja	87.754	8.256
Vrijednosno usklađenje ulaganja	50.382	-
Troškovi istraživanja	3.278	-
Trošak posredovanja	12.845	2.325
Troškovi kooperanata	14.362	558
Vrijednosno usklađenje ostalih potraživanja	15	-
Reprezentacija	2.628	1.789
Telekomunikacijske i poštanske usluge	2.275	1.827
Komunalne usluge	2.062	1.990
Otpisi	24.548	-
Penali i naknade šteta	18.541	212
Ostali troškovi	56.527	25.080
	942.665	502.051

Ostali troškovi uključuju troškove analize, troškove osiguranja, špeditorske i druge troškove.

11. NETO FINANCIJSKI PRIHOD/(TROŠAK)

	2022.	2021.
	000'kn	000'kn
Prihodi od kamata	23.821	14.538
Neto dobit od prodaje ulaganja	1.743	19.257
Neto dobit od prodaje poslovnih udjela	-	32.154
Realizirana dobit od derivativnih instrumenata	6.844	5.448
Nerealizirana dobit od promjene fer vrijednosti financijskih instrumenata	1.067	-
Pozitivne tečajne razlike	489.627	123.499
Ukupan financijski prihod	523.102	194.896
Trošak kamata	(31.105)	(18.909)
Nerealizirani gubitak od promjene fer vrijednosti financijskih instrumenata	(8)	-
Realiziran gubitak od derivativnih instrumenata	(9.917)	(363)
Negativne tečajne razlike	(516.133)	(130.573)
Ukupan financijski rashod	(557.163)	(149.845)
Neto financijski prihod/(trošak)	(34.061)	45.051

12. POREZ NA DOBIT

Priznato u dobit i gubitak:

	2022.	2021.
	000'kn	000'kn
Trošak poreza		
Tekući porez	133.859	70.543
Odgođeni porez	263	592
	134.122	71.135

Usklada efektivne porezne stope je kako slijedi:

	2022.	2021.
	000'kn	000'kn
Dobit prije oporezivanja	503.962	421.966
Trošak poreza na dobit po 18% (2021.: 18%)	(90.713)	(75.954)
Trošak poreza na extra dobit po 33%	(35.582)	-
Porezno nepriznati troškovi	(3.450)	(1.023)
Neoporezivi prihodi i porezne olakšice	270	5.292
Utjecaj dobiti ulaganja u društva po metodi udjela, neto od poreza	3.839	1.777
Porezni gubici nepriznati kao odgođena porezna imovina	(11.595)	(2.567)
Korištenje poreznih gubitaka ranije nepriznatih kao odgođena porezna imovina	639	646
Utjecaj različitih poreznih stopa	2.470	694
Ukupan trošak poreza na dobit	(134.122)	(71.135)
Efektivna porezna stopa	27%	17%

Obračun poreza na dobit pripremljen je na osnovi tekućih pravila i zakona poreza na dobit.

U skladu s poreznim propisima, Grupa na dan 31. prosinca 2022. godine ima prenosive porezne gubitke u bruto iznosu od 34.682 tisuće kuna (2021.: 10.532 tisuće kuna) koji se odnose na porezne gubitke u Hrvatskoj, Sloveniji i Srbiji. Navedeni porezni gubici prenosivi su 5 godina unaprijed od godine nastanka poreznog gubitka u Hrvatskoj i Srbiji, 7 godina u Rumunjskoj dok se u Sloveniji mogu prenositi na neodređeno vrijeme.

Kretanje odgođene porezne imovine je kako slijedi:

	Stanje 1. siječanj 2022.	Priznato u dobiti ili gubitku	Stanje 31. prosinac 2022.
	000'kn	000'kn	000'kn
Nekretnine, postrojenja i oprema	333	187	520
Nematerijalna imovina	3.717	(450)	3.267
	4.050	(263)	3.787

	Stanje 1. siječanj 2021.	Priznato u dobiti ili gubitku	Stanje 31. prosinac 2021.
	000'kn	000'kn	000'kn
Nekretnine, postrojenja i oprema	479	(146)	333
Nematerijalna imovina	4.163	(446)	3.717
	4.642	(592)	4.050

Na 31. prosinca 2022. godine Grupa nema bruto privremenih razlika na koje nije priznalo odgođenu poreznu imovinu (31. prosinca 2021. godine: 1.685 tisuća kuna).

Grupa u svojim financijskim izvještajima nije iskazala odgođenu poreznu imovinu temeljem prenesenih poreznih gubitaka budući da nije izvjesno da će porezni gubici biti iskorišteni od strane društava na koje se odnose. Neiskorišteni porezni gubici (bruto) na dan izvještavanja su bili kako slijedi:

	2022.	2021.
	000'kn	000'kn
Porezni gubici koji ističu na 31. prosinca 2024.	109	1.327
Porezni gubici koji ističu na 31. prosinca 2025.	1.779	1.855
Porezni gubici koji ističu na 31. prosinca 2026.	11.113	3.221
Porezni gubici koji ističu na 31. prosinca 2027.	20.658	-
Porezni gubici koji ističu na 31. prosinca 2029.	188	-
Porezni gubici koji ne ističu	835	1.161
	34.682	7.564

13. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	Zemljišta i građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Oprema i uredski inventar	Vozila	Imovina u pripremi	Ukupno
	000'kn	000'kn	000'kn	000'kn	000'kn	000'kn
Nabavna vrijednost						
Na dan 1. siječnja 2021.	143.869	48.303	26.791	158.402	21.923	399.288
Nabavke	56.456	9.855	5.445	35.605	3.531	110.892
Prodaja ovisnog društva	(48.202)	(14.952)	(1.035)	(157)	(22.249)	(86.595)
Prodaja i otpisi	(26.207)	(23.188)	(7.563)	(10.729)	(239)	(67.926)
Prijenos	-	-	154	-	(154)	-
Na dan 31. prosinca 2021.	125.916	20.018	23.792	183.121	2.812	355.659
Na dan 1. siječnja 2022.	125.916	20.018	23.792	183.121	2.812	355.659
Nabavke	20.498	9.208	7.061	55.142	48.004	139.913
Stjecanje ovisnog društva (bilješka 28)	17.401	-	2.808	1.158	159	21.526
Prodaja i otpisi	(1.516)	(1.447)	(774)	(29.864)	(1.358)	(34.959)
Prijenos	(252)	503	(1.116)	(116)	981	-
Na dan 31. prosinca 2022.	162.047	28.282	31.771	209.441	50.598	482.139
Amortizacija i umanjenje vrijednosti						
Na dan 1. siječnja 2021.	6.282	4.113	13.581	72.740	-	96.716
Trošak za godinu	5.914	4.351	5.001	36.608	-	51.874
Prodaja ovisnog društva	(2.134)	(2.819)	(235)	(53)	-	(5.241)
Prodaja i otpisi	(712)	(2.540)	(5.204)	(2.009)	-	(10.465)
Na dan 31. prosinca 2021.	9.350	3.105	13.143	107.286	-	132.884
Na dan 1. siječnja 2022.	9.350	3.105	13.143	107.286	-	132.884
Trošak za godinu	8.059	3.246	4.851	33.782	-	49.938
Stjecanje ovisnog društva (bilješka 28)	135	-	1.026	255	-	1.416
Prodaja i otpisi	(1.068)	(306)	(451)	(9.216)	-	(11.041)
Prijenos	-	172	(139)	(33)	-	-
Na dan 31. prosinca 2022.	16.476	6.217	18.430	132.074	-	173.197
Knjigovodstvena vrijednost						
Na dan 1. siječnja 2021.	137.587	44.190	13.210	85.662	21.923	302.572
Na dan 31. prosinca 2021.	116.566	16.913	10.649	75.835	2.812	222.775
Na dan 1. siječnja 2022.	116.566	16.913	10.649	75.835	2.812	222.775
Na dan 31. prosinca 2022.	145.571	22.065	13.341	77.367	50.598	308.942

Imovina u pripremi u iznosu od 50.598 tisuće kuna (31. prosinca 2021.: 2.812 tisuće kuna) odnosi se na zemljišta i postrojenja u pripremi. Nekretnine, postrojenja i opreme knjigovodstvene vrijednosti 117.756 tisuća kuna su založeni kao osiguranje kredita banaka (bilješka 26).

Pregled kretanja imovine s pravom korištenja je prikazan u nastavku:

	Zemljišta i građevinski objekti	Vozila	Oprema	Ukupno
	000'kn	000'kn	000'kn	000'kn
Stanje 1. siječnja 2021.	48.954	50.887	2.411	102.252
Trošak amortizacije	(3.519)	(32.537)	(885)	(36.941)
Povećanja imovine s pravom uporabe	3.943	27.639	2.028	33.610
Prodaja ovisnog društva	(40.016)	-	-	(40.016)
Smanjenje imovine s pravom uporabe	-	(1.236)	-	(1.236)
Stanje 31. prosinca 2021.	9.362	44.753	3.554	57.669
Stanje 1. siječnja 2022.	9.362	44.753	3.554	57.669
Trošak amortizacije	(4.902)	(30.922)	(1.066)	(36.890)
Povećanja imovine s pravom uporabe	10.538	56.178	378	67.094
Stjecanje ovisnog društva	-	376	-	376
Promjena ugovornih uvjeta	-	(1.052)	-	(1.052)
Smanjenje imovine s pravom uporabe	(435)	(1.359)	-	(1.794)
Stanje 31. prosinca 2022.	14.563	67.974	2.866	85.403

Pregled kretanja troškova uz primjenu MSFI 16 je prikazan u nastavku:

	2022.	2021.
	000'kn	000'kn
Amortizacija imovine s pravom korištenja	36.890	36.941
Trošak kamata	2.526	3.462
Trošak kratkoročnog najma i imovine male vrijednosti	18.975	11.828
Varijabilni troškovi koji nisu uključeni u izračun obveze za najam	-	-
	58.391	52.231

Imovina male vrijednosti i kratkoročni najmovi odnose se na najam ambalaže i kratkoročne najmove vozila.

Obveze za najam prikazane su u bilješki 26.

14. NEMATERIJALNA IMOVINA I GOODWILL

	Software i ostala prava	Ostala nematerijalna imovina	Goodwill	Ukupno
	000'kn	000'kn	000'kn	000'kn
Nabavna vrijednost				
Na dan 1. siječnja 2021.	7.251	86.170	19.150	112.571
Nabavljeno	3.704	-	-	3.704
Prodaja i otpisi	(400)	-	-	(400)
Prodaja ovisnog društva	-	-	(11.186)	(11.186)
Na dan 31. prosinca 2021.	10.555	86.170	7.964	104.689
Na dan 1. siječnja 2022.	10.555	86.170	7.964	104.689
Nabavljeno	3.781	26.752	-	30.533
Prodaja i otpisi	-	(26.313)	-	(26.313)
Stjecanje ovisnog društva (bilješka 28)	38	-	54.520	54.558
Na dan 31. prosinca 2022.	14.374	86.609	62.484	163.467
Amortizacija i umanjenje vrijednosti				
Na dan 1. siječnja 2021.	5.713	12.282	-	17.995
Trošak za godinu	1.406	6.153	-	7.559
Prodaja i otpisi	(387)	-	-	(387)
Na dan 31. prosinca 2021.	6.732	18.435	-	25.167
Na dan 1. siječnja 2022.	6.732	18.435	-	25.167
Trošak za godinu	1.633	7.917	-	9.550
Prodaja i otpisi	-	(1.765)	-	(1.765)
Na dan 31. prosinca 2022.	8.365	24.587	-	32.952
Knjigovodstvena vrijednost				
Na dan 1. siječnja 2021.	1.538	73.888	19.150	94.576
Na dan 31. prosinca 2021.	3.823	67.735	7.964	79.522
Na dan 1. siječnja 2022.	3.823	67.735	7.964	79.522
Na dan 31. prosinca 2022.	6.009	62.022	62.484	130.515

Nematerijalna imovina se odnosi na software i ostala prava. Ostala nematerijalna imovina se odnosi na ulaganje u tuđu imovinu temeljem Ugovora o energetskom učinku sklopljenom s Općom bolnicom Varaždin i Policijskom akademijom Zagreb.

15. ULAGANJA U NEKRETNINE

	Zemljišta	Građevinski objekti	Ukupno
	000'kn	000'kn	000'kn
Nabavna vrijednost			
Na dan 1. siječnja 2021.	6.043	29.751	35.794
Nabavljeno	-	258	258
Prodaja i otpisi	(291)	(1.444)	(1.735)
Na dan 31. prosinca 2021.	5.752	28.565	34.317
Na dan 1. siječnja 2022.	5.752	28.565	34.317
Nabavljeno	-	596	596
Prodaja i otpisi	(144)	(1.180)	(1.324)
Na dan 31. prosinca 2022.	5.608	27.981	33.589
Amortizacija i umanjenje vrijednosti			
Na dan 1. siječnja 2021.	-	3.549	3.549
Trošak za godinu	-	2.953	2.953
Prodaja i otpisi	-	(603)	(603)
Na dan 31. prosinca 2021.	-	5.899	5.899
Na dan 1. siječnja 2022.	-	5.899	5.899
Trošak za godinu	-	2.795	2.795
Prodaja i otpisi	-	(525)	(525)
Na dan 31. prosinca 2022.	-	8.169	8.169
Knjigovodstvena vrijednost			
Na dan 1. siječnja 2021.	6.043	26.202	32.245
Na dan 31. prosinca 2021.	5.752	22.666	28.418
Na dan 1. siječnja 2022.	5.752	22.666	28.418
Na dan 31. prosinca 2022.	5.608	19.812	25.420

Grupa smatra da je knjigovodstvena vrijednost ulaganja u nekretnine približno jednaka njenoj fer vrijednosti.

16. ULAGANJA

	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.
	000'kn	000'kn
Dugotrajna ulaganja		
Ulaganja u pridružena društva (a)	99.097	80.038
Ulaganja u zajednički kontrolirane subjekte (b)	9.672	246.382
Ostala ulaganja (c)	19.341	15.074
	128.110	341.494
Kratkotrajna ulaganja		
Ostala ulaganja (c)	31.870	-

a) Ulaganja u pridružena društva

Ulaganja u pridruženo društvo na 31. prosinca 2022. godine se odnosi 38,27% dionica društva Luka Ploče d.d. (31. prosinca 2021.: 38,27%).

Društvo na 31. prosinca 2022. drži 38,27% dioničke glavnice društva Luka Ploče d.d. Djelatnost pridruženog društva je pružanje usluga u pomorskom prometu, lučke usluge te skladištenje robe i špedicija. Informacije u nastavku prikazuju financijske podatke pridruženog društva te vrijednost ulaganja u pridruženo društvo.

	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.
	000'kn	000'kn
Udio vlasništva u Luka Ploče d.d.	38.27%	38.27%
Dugotrajna imovina	408.347	395.207
Kratkotrajna imovina	336.709	204.771
Dugoročne obveze	(120.216)	(127.442)
Kratkoročne obveze	(147.150)	(34.385)
Neto imovina (100%)	477.690	438.151
Ulaganje u pridruženo društvo	123.265	104.206
Umanjenje vrijednosti ulaganja	(24.168)	(24.168)
Ulaganje u pridruženo društvo	99.097	80.038
	2022.	2021.
	000'kn	000'kn
Prihodi	710.357	380.969
Dobit/(gubitak) nakon poreza (100%)	93.161	30.580
Ostala sveobuhvatna dobit (100%)	-	-
Ukupna sveobuhvatna dobit/(gubitak) (100%)	93.161	30.580
Udio Grupe u ukupnoj sveobuhvatnom dobiti/(gubitku)	19.059	11.702

b) Ulaganja u zajednički kontrolirane subjekte

Ulaganje u zajednički kontrolirane subjekte na 31. prosinca 2022. godine se odnosi na 49% udjela u društvu Rijeka Gateway d.o.o.

Ulaganje u zajednički kontrolirane subjekte na 31. prosinca 2021. godine se odnosi na 50% udjela u društvu Terra mineralna gnojiva d.o.o. i 49% udjela u društvu Rijeka Gateway d.o.o.

Zajednički kontrolirano društvo Terra mineralna gnojiva d.o.o. („TMG“) je osnovano 2. srpnja 2018. godine zajedno s INA d.d. Temeljni kapital TMG iznosi 640 tisuća kuna, od čega je ovisno društvo Prvo plinarsko društvo d.o.o. uplatilo 320 tisuća kuna. Na dan 31. listopada 2018. godine ovisno društvo Prvo plinarsko društvo d.o.o. i INA d.d. su potpisali Ugovor o dokapitalizaciji Petrokemije d.d. te su Društvo i INA d.d. uplatile ukupno 150 milijuna kuna svaka, za 30.000.000 dionica Petrokemije d.d., nakon čega su kroz zajednički kontrolirani subjekt TMG postali većinski vlasnici Petrokemije s udjelom od 54,52% te pripadajućim upravljačkim pravima.

Ovisno društvo je reklasificiralo ulaganje u zajedničke kontrolirane subjekte tijekom 2022. godine u imovinu namijenjenu prodaju (bilješka 22).

Informacije u nastavku prikazuju financijske podatke zajednički kontroliranog subjekta te vrijednost ulaganja u zajednički kontrolirani subjekt.

	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.
	000'kn	000'kn
Udio vlasništva u Terra mineralna gnojiva d.o.o.	50,00%	50,00%
Dugotrajna imovina	626.202	643.234
Kratkotrajna imovina	731.269	952.598
Dugoročne obveze	(99.324)	(100.351)
Kratkoročne obveze	(585.560)	(863.073)
Neto imovina (100%)	672.587	632.408
Ulaganje u zajednički kontrolirani subjekt	257.581	246.188
Prijenos na imovinu namijenjenu prodaji	(257.581)	-
Ulaganje u zajednički kontrolirani subjekt	-	246.188
	2022.	2021.
	000'kn	000'kn
Prihodi	1.428.913	2.175.651
Dobit/(gubitak) nakon poreza (100%)	41.536	(5.643)
Ostala sveobuhvatna dobit (100%)	-	-
Ukupna sveobuhvatna dobit/(gubitak) (100%)	41.536	(5.643)
Udio Grupe u ukupnoj sveobuhvatnom dobiti/(gubitku) (i)	11.323	(1.538)

i) Udio u gubitku je proporcionalan % vlasničkih prava koje je Grupa imala tijekom poslovne godine do 31. listopada 2022. godine kada je ulaganje reklasificirano u imovinu namijenjenu prodaji.

Zajednički kontrolirano društvo Rijeka Gateway d.o.o. („RiGate“) je ovisno društvo ENNA LOGIC d.o.o. osnovalo 29. listopada 2021. godine zajedno s APM Terminals B.V. (Nizozemska). Temeljni kapital RiGate na 31. prosinca 2022. godine iznosi 38.800.000 kuna, od čega je ovisno društvo ENNA Logic d.o.o. uplatilo 19.012 tisuća kuna.

Informacije u nastavku prikazuju financijske podatke zajednički kontroliranog subjekta te vrijednost ulaganja u zajednički kontrolirani subjekt.

	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.
	000'kn	000'kn
Udio vlasništva u Rijeka Gateway d.o.o.	49,00%	49,00%
Dugotrajna imovina	11.889	641
Kratkotrajna imovina	12.241	952
Dugoročne obveze	-	-
Kratkoročne obveze	(4.419)	(1.197)
Neto imovina (100%)	19.711	396
Ulaganje u zajednički kontrolirani subjekt	9.672	194

	2022.	2021.
	000'kn	000'kn
Prihodi	235	4
Gubitak nakon poreza (100%)	(18.485)	(604)
Ostala sveobuhvatna dobit (100%)	-	-
Ukupan sveobuhvatni gubitak (100%)	(18.485)	(604)
Udio Grupe u ukupnom sveobuhvatnom gubitku	(9.058)	(296)

U nastavku je prikazano kretanje ulaganja u zajednički kontrolirane subjekte:

	2022.	2021.
	000'kn	000'kn
Ulaganje u zajednička ulaganja	246.382	246.662
Povećanje ulaganja	18.606	1.554
Udio Grupe u dobiti / (gubitku)	2.265	(1.834)
Prijenos u imovinu namijenjenu prodaji	(257.581)	-
	9.672	246.382

c) Ostala ulaganja

Dugotrajna ostala ulaganja na 31. prosinca 2022. u iznosu od 19.341 tisuća kuna (31. prosinca 2021.: 15.074 tisuća kuna) odnosi se na ulaganja u kojim je Društvo vlasnik manje od 10% dionica.

Kratkotrajna ulaganja na 31. prosinca 2022. u iznosu od 31.870 tisuća kuna (31. prosinca 2021.: nula kuna) odnosi se na ulaganje u investicijske fondove.

17. DANI ZAJMOVI

	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.
	000'kn	000'kn
Dani zajmovi - povezana društva	530.951	370.628
Dani zajmovi - nepovezana društva	34.398	250
Dani zajmovi - ispravak vrijednosti	-	(250)
	565.349	370.628

Zajmovi su dani po stopi od 1,9%-8% (2021.: 1,9%-8%), a dospijevaju unutar godine dana. Dani zajmovi nepovezanim društvima osigurani su zadužnicama i/ili hipotekom nad nekretninama.

18. POTRAŽIVANJA OD KUPACA I OSTALA POTRAŽIVANJA

	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.
	000'kn	000'kn
Dugotrajna potraživanja		
Potraživanja od kupaca - bruto	2.929	1.752
Kratkotrajna potraživanja		
Potraživanja od kupaca - bruto	6.125.972	3.581.445
Potraživanja od povezanih društava	1.630	1.080.486
Potraživanja za kamate	14.780	1.101
Ispravak vrijednosti potraživanja	(95.528)	(11.919)
Dani predujmovi	183.645	1.019.676
Potraživanja za PDV	54.643	42.838
Ostala potraživanja	71.930	24.870
	6.357.072	5.738.497

Potraživanja od kupaca osigurana su primljenim zadužnicama i bankovnim garancijama. Potraživanja od kupaca u vrijednosti od 5.101 tisuća kuna dana su kao zalog osiguranog kredita banaka.

Dani predujmovi od 183.645 tisuća kn na 31. prosinca 2022. godine (31. prosinca 2021.: 1.019.676 tisuća kn) se odnose na dane predujmove za kupnju plina i robe.

Ostala potraživanja se odnose na potraživanje za pozajmljeni LNG plin, unaprijed plaćene troškove vezane uz plin, ugradnju solarnih panela i ostalih troškova te na obračunate prihode.

19. ZALIHE

	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.
	000'kn	000'kn
Plin u skladištu	739.248	408.699
Sirovine	23.637	16.624
Proizvodnja u tijeku i poluproizvodi	1.227	-
Trgovačka roba	28.850	2.220
Gotovi proizvodi	1.268	568
	794.230	428.111

20. DERIVATIVNA FINACIJSKA IMOVINA/(OBVEZE)

a) Derivativna financijska imovina

	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.
	000'kn	000'kn
Dugotrajna derivativna financijska imovina		
Futures ugovori	1.248.229	344.156
Kratkotrajna derivativna financijska imovina		
Futures ugovori	7.322.760	8.937.788
Forward ugovori	2.933	5.660
	7.325.693	8.943.448

Futures i forward ugovori se klasificiraju kao financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit i gubitak.

b) Derivativne financijske obveze

	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.
	000'kn	000'kn
Dugoročne derivativne financijske obveze		
Futures ugovori	1.158.192	303.212
Kratkoročne derivativne financijske obveze		
Futures ugovori	7.682.287	8.962.671
Forward ugovori	137	12
	7.682.424	8.962.683

Futures i forward ugovori se klasificiraju kao financijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit i gubitak.

21. DEPOZITI

	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.
	000'kn	000'kn
Depoziti u bankama	329.783	160.897
Depoziti u nefinancijskim institucijama	283.966	137.487
	613.749	298.384

Depoziti u nefinancijskim institucijama i u bankama se odnose na depozite dane kao garancija za dobro izvršenje posla. Prosječna kamatna stopa na depozite u bankama iznosi oko 0,1% (2021.: 0,1%) te isti dospijevaju u 2023. godini.

22. IMOVINA NAMIJENJENA PRODAJI

	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.
	000'kn	000'kn
Imovina namijenjena prodaji	207.199	-

Ovisno društvo Prvo plinarsko društvo d.o.o. je 10. studenog 2022. godine sklopilo ugovor o prodaji udjela u zajedničkom ulaganju u Terra mineralna gnojiva d.o.o. Kupoprodaja će se realizirati po ispunjenju uvjeta (odobrenja koncentracije i drugih uvjeta), a što je finalizirano 28. travnja 2023. godine. Gubitak od priznavanja imovine namijenjene prodaji po prodajnoj cijeni je iskazan u Bilješci 10.

23. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.
	000'kn	000'kn
Novac u banci	1.106.070	520.343
Novac u blagajni	4	10
Novac u izvještaju o financijskom položaju	1.106.074	520.353
Dozvoljena prekoračenja po bankovnom računu	(1.365)	(12.971)
Novac u izvještaju o novčanom toku	1.104.709	507.382

Prosječna kamatna stopa na novčana sredstva po računima iznosi oko 0,1% (2021.: 0,1%).

24. KAPITAL I REZERVE

a) Upisani kapital

Društvo je osnovano s kapitalom od 20 tisuća kuna. Tijekom 2018. godine je povećan temeljni kapital za 44.489 tisuća kuna iz zadržane dobiti i 67.700 tisuća kuna ostalih rezervi te na 31. prosinca 2020. godine iznosio 112.209 tisuća kn. Odlukom člana društva od 5. srpnja 2021. godine se temeljni kapital povećao za iznos od 13.191.000 kuna i to pretvaranjem reinvestirane dobiti u iznosu od 13.184.518 kuna i zadržane dobiti Društva u iznosu od 6.482 kune. Temeljni kapital Društva na 31. prosinca 2022. godine iznosi 125.400.000 kuna.

Vlasnik Društva na 31. prosinca 2022. godine je gđin Pavao Vujnovac.

b) Rezerve iz preračuna tečaja

Rezerve iz preračuna tečaja su nastale preračunavanjem kapitala, rezervi i zadržane dobiti ovisnih društava na prezentacijsku valutu Grupe.

c) Isplata dobiti i ostale rezerve

Ostale rezerve na 31. prosinca 2022. godine iznose -11.659 tisuća kuna (31. prosinca 2021.: 6.044 tisuće kuna). Ostale rezerve na 31. prosinca 2022. godine uključuju dio reinvestiranog kapitala ovisnog društva u iznosu od 8.390 tisuća kuna, negativnu „merger“ rezervu u iznosu od 20.496 tisuća kuna i preneseni dio dobiti ovisnih društva od 447 tisuća kuna. Ostale rezerve na 31. prosinca 2021. godine uključuju dio reinvestiranog kapitala ovisnog društva u iznosu od 8.390 tisuća kuna, negativnu „merger“ rezervu u iznosu od 2.687 tisuća kuna i preneseni dio dobiti ovisnih društva od 342 tisuće kuna.

Uprava ovisnog društva Prvo plinarsko društvo d.o.o. je u prethodnim godinama rasporedila dio dobiti u ukupnom iznosu od 90.700 tisuća kn za povećanje temeljnog kapitala na osnovu reinvestiranja, što je u konsolidiranom financijskom izvještaju prikazano kao povećanje ostalih rezerva. Tijekom 2018. godine je povećan temeljni kapital Društva za 67.700 tisuća kn iz navedenih ostalih rezerva koja su nastala pripajanjem ovisnog društva Prvo plinarsko društvo – financijska ulaganja d.o.o. Nadalje, tijekom 2020. godine je prodano ovisno društvo Prvo plinarsko društvo – distribucija plina d.o.o. te je vrijednost ostalih rezervi smanjeno za 1.426 tisuća kuna. Tijekom 2021. godine je povećan temeljni kapital Društva za 13.185 tisuća kn iz navedenih ostalih rezerva koja su nastala pripajanjem ovisnog društva ENNA Properties d.o.o. te iznose na 31. prosinac 2022. godine 8.390 tisuća kuna.

25. MANJINSKI UDJELI

Manjinski udjeli Grupe proizašli su iz vlasničkog udjela u ovisnim društvima.

Društvo je 22. rujna 2020. godine steklo 60% udjela u ENNA Agro d.o.o., a u ožujku 2022. godine povećalo svoje udjele u ENNA Agro d.o.o. s 60% na 70%.

Nadalje, Društvo je u rujnu 2022. godine prodalo 20% udjela u ovisnom društvu ENNA Opskrba d.o.o.

Skraćeni financijski izvještaji ovisnih društava na 31. prosinca 2022. su kako slijedi:

31. prosinac 2022. <i>u tisućama kn</i>	ENNA Fruit d.o.o.	ENNA Fruit d.o.o. (Srbija)	ENNA Agro d.o.o.	ENNA Opskrba d.o.o.	ENNA Fruit d.o.o. (BiH)	Ukupno
Udio vlasništva manjinskih udjela	30,00%	30,00%	30,00%	20,00%	30,00%	
Dugotrajna imovina	150.804	646	41.410	1.117	23.607	
Kratkotrajna imovina	169.479	19.149	12.092	273.144	29.286	
Dugoročne obveze	(81.701)	-	-	-	(14.335)	
Kratkoročne obveze	(141.522)	(22.326)	(50.644)	(210.105)	(35.888)	
Neto imovina/(obveze)	97.060	(2.531)	2.858	64.156	2.670	
Udio manjinskih udjela u neto imovini/(obvezama)	29.118	(759)	857	12.831	801	42.848
2022. <i>u tisućama kn</i>	ENNA Fruit d.o.o.	ENNA Fruit d.o.o. (Srbija)	ENNA Agro d.o.o.	ENNA Opskrba d.o.o.	ENNA Fruit d.o.o. (BiH)	Ukupno
Prihodi	1.073.438	153.241	-	865.898	79.762	
Dobit/(gubitak) nakon poreza	12.932	(2.935)	(2.537)	63.365	2.259	
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	-	
Ukupna sveobuhvatna dobit	12.932	(2.935)	(2.537)	63.365	2.259	
Udio manjinskih udjela u ukupnoj sveobuhvatnoj dobiti (i)	4.541	(75)	(820)	(281)	540	3.905

i) Udio u dobiti/gubitku je proporcionalan % vlasničkih prava koje je Grupa imala tijekom poslovne godine.

Skraćeni financijski izvještaji ovisnih društava na 31. prosinca 2021. su kako slijedi:

31. prosinac 2021. <i>u tisućama kn</i>	ENNA Fruit d.o.o.	ENNA Fruit Srbija d.o.o.	ENNA Agro d.o.o.	Ukupno
Udio vlasništva manjinskih udjela	40,00%	40,00%	40,00%	
Dugotrajna imovina	119.553	76	41.410	
Kratkotrajna imovina	262.552	8.992	40.553	
Dugoročne obveze	(78.467)	-	-	
Kratkoročne obveze	(219.513)	(8.675)	(76.568)	
Neto imovina	84.125	393	5.395	
Udio manjinskih udjela u neto imovini	33.648	157	2.158	35.963

2021. <i>u tisućama kn</i>	ENNA Fruit d.o.o.	ENNA Fruit Srbija d.o.o.	ENNA Agro d.o.o.	Ukupno
Prihodi	883.958	51.664	1.480	
Dobit nakon poreza	27.747	392	633	
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	
Ukupna sveobuhvatna dobit	27.747	392	633	
Udio manjinskih udjela u ukupnoj sveobuhvatnoj dobiti	15.094	213	253	15.560

Kretanje manjinskog udjela

<i>u tisućama kn</i>	2022.	2021.
Stanje 1. siječnja	35.963	32.574
Smanjenje manjinskih udjela stjecanjem. bez promjene kontrole	(10.390)	(12.171)
Povećanje manjinskih udjela prodajom. bez promjene kontrole	13.112	-
Stjecanje ovisnog društva	258	-
Udio u sveobuhvatnoj dobiti godine	3.905	15.560
Stanje 31. prosinca	42.848	35.963

Stjecanje manjinskog udjela

U ožujku 2022. godine je Društvo steklo 10% manjinskog udjela u ovisnom društvu ENNA Agro d.o.o., čime je udio vlasništva porastao na 70%. Efekt stjecanja manjinskog udjela je smanjenje manjinskog udjela za 10.390 tisuća kuna, smanjenje ostalih rezervi za 17.824 tisuće kuna i povećanje zadržane dobiti od 6.281 tisuća kuna.

Prodaja manjinskog udjela

U rujnu 2022. godine je Društvo prodalo 20% manjinskih udjela u ovisnom društvu ENNA Opskrba d.o.o. Efekt prodaje manjinskog udjela je povećanje manjinskog udjela za 13.112 tisuća kuna i smanjenje zadržane dobiti za 12.312 tisuća kuna.

26. PRIMLJENI KREDITI

	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.
	000'kn	000'kn
Dugoročne obveze		
Osigurani krediti banka	148.252	137.962
Obveze za najam	53.531	25.072
	201.783	163.034
Kratkoročne obveze		
Neosigurani krediti banka	10.002	35.730
Osigurani krediti banka	68.666	816.163
Kreditni od povezanih društava	168.960	76.400
Ostali krediti	64	-
Obveze za najam	34.969	34.561
	282.661	962.854
Ukupno primljeni krediti	484.444	1.125.888

Ugovoreno dospijeće otplate kredita na dan 31. prosinca 2022:

	Ukupno	Do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Više od 5 godina
	000'kn	000'kn	000'kn	000'kn
Neosigurani krediti banka	10.002	10.002	-	-
Osigurani krediti banaka	216.918	68.666	119.798	28.454
Kreditni od povezanih društava	168.960	168.960	-	-
Ostali krediti	64	64	-	-
Obveze za najam	88.500	34.969	53.199	332
Ukupno	484.444	282.661	172.997	28.786

Kreditni su osigurani založnim pravom nad dijelom potraživanja od kupaca (bilješka 18), nekretninama, postrojenjima i opremom (bilješka 13) te zadužnicama i mjenicama. Knjigovodstveni iznosi kredita približno odgovaraju njihovoj fer vrijednosti.

Primljeni kreditni su odobreni uz kamatnu stopu od 1,25% - 3,5%. Obveze za najam su odobreni uz kamatnu stopu od 3,5% - 7,5%.

Uvjeti kredita su prikazani u nastavku:

<i>u 000'kn</i>	Valuta	Godina dospijeća	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2021.
Osigurani krediti banaka	HRK	2023-2024	75.345	-
Osigurani krediti banaka	EUR	2022-2032	14.679	-
Osigurani krediti banaka	BAM	2022-2031	15.862	
Osigurani krediti banaka	HRK	2022	-	67.000
Osigurani krediti banaka	EUR	2022	-	112.758
Osigurani krediti banaka	HRK	2022	-	25.000
Osigurani krediti banaka	EUR	2022	-	62.016
Osigurani krediti banaka	EUR	2022	-	451.030
Osigurani krediti banaka	HRK	2023	-	23.750
Osigurani krediti banaka	HRK	2024	-	13.769
Osigurani krediti banaka	HRK	2023	-	46.111
Osigurani krediti banaka	HRK	2023	-	35.000
Osigurani krediti banaka	HRK	2023	12.000	12.500
Osigurani krediti banaka	EUR	2020-2028	93.221	84.357
Osigurani krediti banaka	EUR	2020-2027	5.811	20.834
			216.918	954.125

<i>u 000'kn</i>	Valuta	Godina dospijeća	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2021.
Neosigurani krediti banaka	EUR	2023	10.002	-
Neosigurani krediti banaka	EUR	2022	-	8.737
Neosigurani krediti banaka	EUR	2022	-	26.993
			10.002	35.730
Ostali krediti	HRK	2023	64	-
Kredit od povezanih društava	HRK	2023	168.960	76.400
Obveze za najam	EUR	2020-2028	83.534	55.243
Obveze za najam	CHF	2022-2027	2.217	-
Obveze za najam	HRK	2020-2025	2.749	4.390
			88.500	59.633

27. OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA I OSTALE OBVEZE

	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.
	000'kn	000'kn
Dugoročne obveze		
Obveze prema dobavljačima	37	1.973
Kratkoročne obveze		
Obveze prema dobavljačima	7.549.612	3.650.005
Obveze prema povezanim društvima	20.126	1.422.453
Obveze za PDV	47.028	60.357
Primljeni predujmovi	16.252	366.110
Obveze prema zaposlenima	6.844	3.998
Obveze za poreze, doprinose i trošarine	18.638	12.022
Odgođeni prihodi	59.063	31.881
Obveze za depozite i jamčevine	129.150	115.048
Obveze za kamate	3.766	1.145
Ostale obveze	27.484	8.739
	7.877.963	5.671.758

Odgođeni prihodi na 31. prosinca 2022. od 59.063 tisuća kuna (31. prosinca 2021.: 31.881 tisuća kn) odnose se na primljene potpore za ugovore o energetskej učinkovitosti i unaprijed plaćene kapacitete.

28. STJECANJE OVISNIH DRUŠTAVA

i) Ovisno društvo ENNA Fruit d.o.o. je u lipnju 2022. godine za 866 tisuća kuna steklo 100% udjela u ovisnom društvu Agrofructus d.o.o., Bosna i Hercegovina, koje se bavi otkupom i distribucijom voća i povrća, te time steklo kontrolu nad društvom.

Identificirana vrijednost stečene neto imovine je kako slijedi:

2022.	Knjigovodstvena vrijednost 000'kn	Promjena 000'kn	Fer vrijednost 000'kn
Nekretnine, postrojenja i oprema	19.871	-	19.871
Nematerijalna imovina	38	-	38
Ulaganja	203	(203)	-
Zalihe	1.456	194	1.650
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	10.757	-	10.757
Novac i novčani ekvivalenti	81	-	81
Primljeni krediti	(16.969)	-	(16.969)
Prekoračenje po bankovnom računu	(1.398)	-	(1.398)
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	(13.169)	-	(13.169)
Identificirana neto imovina/(obveze)	870	(9)	861

Tablica u nastavku prikazuje sažetak metode i tehnike procjene fer vrijednosti na datum stjecanja:

Imovina koja je stečena	Metode i tehnike procjene
Nekretnine, postrojenja i oprema	Tržišni model za građevinski objekt i zemljište - model razmatra fer tržišnu vrijednost slične imovine, troškovi model za ostalu imovinu - model razmatra trošak zamjene te imovine
Nematerijalna imovina	Troškovni model - model razmatra amortizirani trošak zamjene te imovine
Ulaganja	Tržišni model - model razmatra fer tržišnu vrijednost imovine
Zalihe	Tržišni model - zalihe su iskazane po prodajnoj cijeni umanjeno za troškove dovršetka i prodaje
Primljeni krediti i prekoračenja po bankovnom računu	Primljeni krediti su priznati po fer vrijednosti, koristeći tržišnu kamatnu stopu.
Kratkotrajna potraživanja i kratkoročne obveze	Potraživanja od kupaca, ostala potraživanja, obveze prema dobavljačima i ostale obveze iskazani su po nominalnoj vrijednosti umanjenoj za gubitke od umanjjenja vrijednosti i približno su jednaki njihovoj fer vrijednosti, budući da su ta potraživanja i obveze kratkoročne.

Stjecanjem ovisnog društva je identificiran goodwill kako slijedi:

u tisućama kuna	2022.
Plaćena naknada za stjecanje	866
Manjinski udjeli, na temelju proporcionalnih iznosa priznate imovine i obveza	258
Fer vrijednost identificirane neto imovine	(861)
Goodwill	263

ii) Ovisno društvo ENNA Solar d.o.o. je u studenom 2022. godine za 18.859 tisuća kuna steklo udjele u ovisnom društvu Desol d.o.o., koje se bavi razvojem solarnih parkova, te time steklo kontrolu nad društvom.

Identificirana vrijednost stečene neto imovine je kako slijedi:

2022.	Knjigovodstvena vrijednost	Promjena	Fer vrijednost
	000'kn	000'kn	000'kn
Nekretnine, postrojenja i oprema	139	-	139
Dani zajmovi	446	-	446
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	6.742	-	6.742
Novac i novčani ekvivalenti	170	-	170
Primljeni krediti	(7.500)	-	(7.500)
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	(67)	-	(67)
Identificirana neto imovina/(obveze)	(70)	-	(70)

Tablica u nastavku prikazuje sažetak metode i tehnike procjene fer vrijednosti na datum stjecanja:

Imovina koja je stečena	Metode i tehnike procjene
Nekretnine, postrojenja i oprema	Tržišni model - model razmatra fer tržišnu vrijednost slične imovine
Dani zajmovi	Dani zajmovi su priznati po fer vrijednosti, koristeći tržišnu kamatnu stopu.
Primljeni krediti	Primljeni krediti su priznati po fer vrijednosti, koristeći tržišnu kamatnu stopu.
Kratkotrajna potraživanja i kratkoročne obveze	Ostala potraživanja, obveze prema dobavljačima i ostale obveze iskazani su po nominalnoj vrijednosti umanjenoj za gubitke od umanjenja vrijednosti i približno su jednaki njihovoj fer vrijednosti, budući da su ta potraživanja i obveze kratkoročne.

Stjecanjem ovisnog društva je identificiran goodwill kako slijedi:

<i>u tisućama kuna</i>	2022.
Plaćena naknada za stjecanje	18.859
Fer vrijednost identificirane neto imovine	70
Goodwill	18.929

iii) Ovisno društvo ENNA Geo d.o.o. je u lipnju 2022. godine za 1 kunu steklo udjele u ovisnom društvu Geo Power Babina Greda d.o.o. koje se bavi istraživanjem geotermalnih izvora, te time steklo kontrolu nad društvom.

Identificirana vrijednost stečene neto imovine je kako slijedi:

2022.	Knjigovodstvena vrijednost 000'kn	Promjena 000'kn	Fer vrijednost 000'kn
Nekretnine, postrojenja i oprema	80	-	80
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	9	-	9
Novac i novčani ekvivalenti	12	-	12
Primljeni krediti	(15)	-	(15)
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	(112)	-	(112)
Identificirana neto imovina/(obveze)	(26)	-	(26)

Tablica u nastavku prikazuje sažetak metode i tehnike procjene fer vrijednosti na datum stjecanja:

Imovina koja je stečena	Metode i tehnike procjene
Nekretnine, postrojenja i oprema	Tržišni model - model razmatra fer tržišnu vrijednost slične imovine
Primljeni krediti	Primljeni krediti su priznati po fer vrijednosti, koristeći tržišnu kamatnu stopu.
Kratkotrajna potraživanja i kratkoročne obveze	Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja, obveze prema dobavljačima i ostale obveze iskazani su po nominalnoj vrijednosti umanjenoj za gubitke od umanjenja vrijednosti i približno su jednaki njihovoj fer vrijednosti, budući da su ta potraživanja i obveze kratkoročne.

Stjecanjem ovisnog društva je identificiran goodwill kako slijedi:

u tisućama kuna	2022.
Plaćena naknada za stjecanje	-
Fer vrijednost identificirane neto obveze	(26)
Goodwill	26

iv) Ovisno društvo ENNA Geo d.o.o. je u studenom 2022. godine za 1 kunu steklo udjele u ovisnom društvu Geo Power Zagocha d.o.o. koje se bavi istraživanjem geotermalnih izvora, te time steklo kontrolu nad društvom.

Identificirana vrijednost stečene neto imovine je kako slijedi:

2022.	Knjigovodstvena vrijednost	Promjena	Fer vrijednost
	000'kn	000'kn	000'kn
Nekretnine, postrojenja i oprema	2.616	(2.594)	22
Dani zajmovi	2.290	-	2.290
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	4.311	-	4.311
Novac i novčani ekvivalenti	1.568	-	1.568
Primljeni krediti	(36.489)	-	(36.489)
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	(7.004)	-	(7.004)
Identificirana neto imovina/(obveze)	(32.708)	(2.594)	(35.302)

Tablica u nastavku prikazuje sažetak metode i tehnike procjene fer vrijednosti na datum stjecanja:

Imovina koja je stečena	Metode i tehnike procjene
Nekretnine, postrojenja i oprema	Troškovni model - model razmatra trošak zamjene opreme
Dani zajmovi	Dani zajmovi su priznati po fer vrijednosti, koristeći tržišnu kamatnu stopu.
Primljeni krediti	Primljeni krediti su priznati po fer vrijednosti, koristeći tržišnu kamatnu stopu.
Kratkotrajna potraživanja i kratkoročne obveze	Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja, obveze prema dobavljačima i ostale obveze iskazani su po nominalnoj vrijednosti umanjenoj za gubitke od umanjenja vrijednosti i približno su jednaki njihovoj fer vrijednosti, budući da su ta potraživanja i obveze kratkoročne.

Stjecanjem ovisnog društva je identificiran goodwill kako slijedi:

u tisućama kuna	2022.
Plaćena naknada za stjecanje	-
Fer vrijednost identificirane neto obveze	(35.302)
Goodwill	35.302

29. NOVČANI TOK IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI

	2022.	2021.
	000'kn	000'kn
Novčani tok iz poslovnih aktivnosti		
Dobit nakon oporezivanja	369.840	350.831
Usklađenja za:		
Porez na dobit	134.122	71.135
Trošak amortizacije	62.283	62.386
Trošak kamata	31.105	18.909
Prihod od kamata i tečajne razlike	(20.881)	(12.710)
Nerealizirani gubitak/(dobit) financijskih instrumenata	287.336	(4.634)
Udio u dobiti ili gubitku pridruženih društva i zajednički kontroliranih subjekta	(21.324)	(9.869)
Dobit od prodaje ovisnih društva	-	(32.154)
Dobit od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme	(75)	(2.443)
Dobit od prodaje ostalih ulaganja	(1.797)	(22.643)
Vrijednosno usklađenje imovine namijenjene prodaji	50.382	-
Otpis materijalne i nematerijalne imovine	24.548	-
Vrijednosno usklađenje i otpis financijske imovine	87.769	8.256
Ukidanje umanjenja vrijednosti financijske imovine	(468)	(4.144)
Novčani tok iz poslovanja prije promjena obrtnog kapitala	1.002.840	422.920
Povećanje zaliha	(364.469)	(218.875)
Smanjenje potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja	(7.535.298)	(4.094.483)
Povećanje obveza prema dobavljačima i ostalih obveza	8.384.432	3.652.456
Novčani tok iz poslovanja	1.487.505	(237.982)

30. TRANSAKCIJE S POVEZANIM OSOBAMA

Stranke se smatraju povezanim ako jedna stranka ima sposobnost kontrolirati drugu stranku ili su pod zajedničkom kontrolom, ili ima značajan utjecaj na drugu stranku pri donošenju financijskih ili poslovnih odluka. Transakcije između Društva i njegovih ovisnih društava, koja su njegove povezane strane su eliminirane konsolidacijom te nisu objavljene u ovoj bilješci.

Nabava i prodaja nekretnina, postrojenja i opreme

Tijekom 2021. godine ovisno društvo je kupilo nekretnine, postrojenja i opremu nabavne vrijednosti 58.514 tisuća kn od povezanih društva.

Tijekom 2021. godine ovisno društvo je ostvarilo prihod od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme od 50.032 tisuća kn povezanim društvima.

Ulaganja

Grupa je tijekom 2022. i 2021. godine stekla ulaganja u depozitarna prava i ulaganja u konvertibilne obveznice. Ulaganja su prodana povezanom društvu uz dobit.

Ključno rukovodstvo

Tijekom 2022., naknade u iznosu od 11.105 tisuća kuna (2021.: 8.195 tisuća kuna) obračunate su ključnom rukovodstvu Društva kojih je tokom 2022. bilo 22 osoba (tokom 2021.: 18 osoba).

Ostale transakcije s povezanim društvima

Grupa je tijekom 2022. postala povezana stranka društvima Fortenova grupe d.d. s obzirom na značajan utjecaj krajnjeg vlasnika, gdina Pavla Vujnovca, kroz njegovo članstvo u Upravnom odboru (eng. Board of Directors) i vlasničkom udjelu (kao što je definirano MRS/MSFI standardima).

Grupa je imala 551.939 tisuća kuna prihoda od prodaje, 15.547 tisuća kuna nabave i 967 tisuća kuna ostalih troškova s društvima Fortenova grupe d.d. u razdoblju od srpnja 2022. do kraja godine.

Na 31. prosinca 2022.g. Grupa je imala s društvima Fortenova grupe d.d. potraživanja od kupaca u iznosu od 50.281 tisuća kuna i obveze prema dobavljačima u iznosu od 64 tisuća kuna.

Transakcije s povezanim stranama su kako slijedi:

2022.	Prodaja robe	Ostali prihodi iz poslovanja	Nabava robe	Ostali troškovi iz poslovanja	Prihodi od kamata	Troškovi kamata
	000'kn	000'kn	000'kn	000'kn	000'kn	000'kn
Pridružena društva i zajednička ulaganja	381.379	2	(28.799)	(59)	15	-
Ključno rukovodstvo	-	-	-	-	20	-
Povezana društva ključnog rukovodstva i krajnjeg vlasnika	150.758	2.262	(1.128.359)	(16.068)	13.818	(7.575)
Ukupno	532.137	2.264	(1.157.158)	(16.127)	13.853	(7.575)

2021.	Prodaja robe	Ostali prihodi iz poslovanja	Nabava robe	Ostali troškovi iz poslovanja	Prihodi od kamata	Troškovi kamata
	000'kn	000'kn	000'kn	000'kn	000'kn	000'kn
Pridružena društva i zajednička ulaganja	684.698	92	(27.228)	-	-	-
Ključno rukovodstvo	-	-	-	-	2.798	-
Povezana društva ključnog rukovodstva i krajnjeg vlasnika	1.451.791	7.205	(1.947.654)	(2.395)	6.458	(1.320)
Ukupno	2.136.489	7.297	(1.974.882)	(2.395)	9.256	(1.320)

31. prosinac 2022.	Potraživanja od kupaca	Potraživanja za kamate	Dani zajmovi	Obveze prema dobavljačima	Primljeni krediti	Obveze za kamate
	000'kn	000'kn	000'kn	000'kn	000'kn	000'kn
Pridružena društva i zajednička ulaganja	510	-	-	(8.025)	-	-
Ključno rukovodstvo	-	-	-	-	-	-
Povezana društva ključnog rukovodstva i vlasnika	1.120	14.000	530.951	(12.101)	(168.960)	(3.414)
Ukupno	1.630	14.000	530.951	(20.126)	(168.960)	(3.414)

31. prosinac 2021.	Potraživanja od kupaca	Potraživanja za kamate	Dani zajmovi	Obveze prema dobavljačima	Primljeni krediti	
	000'kn	000'kn	000'kn	000'kn	000'kn	
Pridružena društva i zajednička ulaganja	35.675	-	-	(648)	-	
Ključno rukovodstvo	22	103	-	-	-	
Povezana društva ključnog rukovodstva i krajnjeg vlasnika	1.044.789	680	370.627	(1.421.805)	(76.400)	
Ukupno	1.080.486	783	370.627	(1.422.453)	(76.400)	

31. NEPREDVIDIVI DOGAĐAJI

Zaštita okoliša

Društvo kontinuirano prati i analizira utjecaj svojih poslovnih procesa na okoliš. Najvažniji pokazatelji takvih utjecaja su emisije onečišćujućih tvari u zrak te količina nastalog proizvodnog otpada o čemu Društvo pravodobno i objektivno izvještuje mjerodavne institucije, jedinice lokalne samouprave i zainteresiranu javnost. Zaposlenici koji se bave poslovima zaštite prirode i okoliša dodatno se obučavaju na seminarima i radionicama, u okviru kojih se informiraju o obvezama i aktivnostima koje proizlaze iz odredbi zakonske regulative na području zaštite prirode i okoliša.

Društvo analizira i priprema se na usklađivanje prema obvezama koje proizlaze iz zakonodavstva EU u pogledu strožih graničnih vrijednosti emisija onečišćujućih tvari i smanjenja emisija stakleničkih plinova, sheme trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova, objedinjenih uvjeta zaštite okoliša (tzv. "okolišnih dozvola"), sustava ekološki značajnih područja i ekoloških koridora (Nacionalna ekološka mreža).

32. KLASIFIKACIJA FINANCIJSKIH INSTRUMENTATA

31. prosinca 2022.	Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit i gubitak	Financijska imovina po amortiziranom trošku	Financijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit i gubitak	Ostale financijske obveze	Ukupno
	000'kn	000'kn	000'kn	000'kn	000'kn
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti					
Ostala ulaganja	51.211	-	-	-	51.211
Futures ugovori	8.573.922	-	-	-	8.573.922
	8.625.133	-	-	-	8.625.133
Financijska imovina koja se ne mjeri po fer vrijednosti					
Dani zajmovi	-	565.349	-	-	565.349
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	-	6.121.713	-	-	6.121.713
Depoziti	-	613.749	-	-	613.749
Novac i novčani ekvivalenti	-	1.106.074	-	-	1.106.074
	-	8.406.885	-	-	8.406.885
Financijske obveze koje se mjere po fer vrijednosti					
Futures ugovori	-	-	(8.840.616)	-	(8.840.616)
Financijske obveze koje se ne mjere po fer vrijednosti					
Dopuštena prekoračenja po bankovnom računu	-	-	-	(1.365)	(1.365)
Primljeni krediti	-	-	-	(484.444)	(484.444)
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	-	-	-	(7.607.869)	(7.607.869)
	-	-	-	(8.093.678)	(8.093.678)
31. prosinca 2021.					
	000'kn	000'kn	000'kn	000'kn	000'kn
Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti					
Ostala ulaganja	15.074	-	-	-	15.074
Futures ugovori	9.287.604	-	-	-	9.287.604
	9.302.678	-	-	-	9.302.678
Financijska imovina koja se ne mjeri po fer vrijednosti					
Dani zajmovi	-	370.628	-	-	370.628
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	-	4.677.735	-	-	4.677.735
Depoziti	-	298.384	-	-	298.384
Novac i novčani ekvivalenti	-	520.353	-	-	520.353
	-	5.867.100	-	-	5.867.100
Financijske obveze koje se mjere po fer vrijednosti					
Futures ugovori	-	-	(9.265.895)	-	(9.265.895)
Financijske obveze koje se ne mjere po fer vrijednosti					
Dopuštena prekoračenja po bankovnom računu	-	-	-	(12.971)	(12.971)
Primljeni krediti	-	-	-	(1.125.888)	(1.125.888)
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	-	-	-	(5.088.313)	(5.088.313)
	-	-	-	(6.227.172)	(6.227.172)

Financijska imovina i financijske obveze ne uključuju potraživanja od države i obveze prema državi.

33. FINANCIJSKI INSTRUMENTI – UPRAVLJANJE RIZICIMA

Prilikom korištenja financijskih instrumenata Grupa je izložena sljedećim financijskim rizicima:

- Kreditni rizik
- Rizik likvidnosti
- Tržišni rizik

Ova bilješka pruža informacije o izloženosti Grupe gore navedenim rizicima, ciljeve Grupe, politike te procese mjerenja i upravljanja rizicima kao i upravljanje kapitalom. Detaljnija kvantitativna pojašnjenja su prikazana kroz ove financijske izvještaje.

(i) Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik od financijskog gubitka Grupe ukoliko kupac ili druga ugovorna strana financijskog instrumenta ne ispuni svoje ugovorno pravo. Kreditni rizik je uzrokovan potraživanjima od kupaca i potraživanjima za dane zajmove. Grupa ima kreditnu politiku po kojoj se bonitet svakog kupca analizira na individualnoj osnovi prije određivanja uvjeta plaćanja i uvjeta isporuke kroz korištenjem specijaliziranih servisa za provjeru i praćenje boniteta tvrtki u Republici Hrvatskoj. Nadalje, Grupa ovaj rizik umanjuje provođenjem strogih mjera kontrole naplate te pribavljanjem instrumenata osiguranja plaćanja (mjenice i zadužnice).

Postojeća potraživanja se kontinuirano prate i procjenjuje se njihova naplativost, te se u slučaju neizvjesnosti provode vrijednosna usklađenja.

Za potraživanja od kupaca, Grupa je primijenila pojednostavljeni pristup za mjerenje gubitka za cjeloživotni ECL-a.

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja

Na izloženost Grupe kreditnom riziku uglavnom utječu individualne karakteristike pojedinog kupca. Demografija kupaca, uključujući rizik industrije i zemlje u kojoj kupac posluje ima manji utjecaj na kreditni rizik. Grupa ima kreditnu politiku po kojoj se bonitet svakog kupca analizira na individualnoj osnovi prije određivanja uvjeta plaćanja i uvjeta isporuke za kupca.

Grupa određuje ispravak vrijednosti kupaca kao procjenu očekivanih gubitaka od potraživanja od kupaca te ostalih potraživanja.

Potraživanja za dane zajmove

Na datum izvještavanja Grupa je imala potraživanja za dane zajmove ključnom rukovodstvu, povezanim društvima i ostalim društvima.

Grupa za dane zajmove priznaje cjeloživotni ECL kada je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika od početka priznavanja. Međutim, ako se kreditni rizik na financijskom instrumentu nije značajno povećao od početnog priznavanja, Grupa mjeri gubitak za taj financijski instrument u iznosu jednakom 12-mjesečnom ECL-u.

(ii) Rizik likvidnosti

Razborito upravljanje rizikom likvidnosti podrazumijeva održavanje dostatne količine novca za podmirivanje tekućih obveza, osiguravanje raspoloživosti financijskih sredstava adekvatnim iznosom ugovorenih kreditnih linija i depozita (fleksibilnost financiranja na način da je ugovoreno stalno dostupno) i sposobnost podmirenja svih obveza. Pristup Grupe upravljanju likvidnošću je, u najvećoj mjeri, osiguranje da će u svakom trenutku biti u dovoljnoj mjeri likvidno kako bi bilo u mogućnosti ispuniti svoje obveze na vrijeme, pod normalnim i pod izvanrednim okolnostima, bez uzrokovanja neprihvatljivih gubitaka ili riskiranja nanošenja štete reputaciji Grupe.

Grupa obraća veliku pozornost na tok novca, prateći stvarne dnevne promjene, te priprema i kontinuirano uspoređuje planirani i ostvareni tok novca na dnevnoj razini uz redovito praćenje dospijuća potraživanja i obveza. Sve obveze, posebice one po pitanju poreza i doprinosa (porez na dobit, PDV, porez na dohodak, carine, doprinosi) te plaće radnicima podmirivane su na vrijeme. Žiro račun tijekom 2022. godine, kao ni ranijih godina, nije bio u blokadi. Budući da Grupa do sada nije koristila ostale raspoložive mehanizme održavanja likvidnosti (dozvoljeno prekoračenje), niti u budućnosti ne očekujemo značajnije probleme s likvidnošću, posebice zbog toga što se postojeće obveze uredno podmiruju.

(iii) Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik promjene tržišnih cijena, poput tečaja i kamatnih stopa. Grupa nije značajno izložena tržišnom riziku. Cilj upravljanja tržišnim rizikom jest upravljanje i kontroliranje izloženosti tržišnom riziku unutar prihvatljivih parametara, optimizirajući povrat.

Valutni rizik

Valutni rizik je rizik da će se vrijednost financijskih instrumenata promijeniti uslijed promjene tečaja. Grupa je izložena valutnom riziku putem kupnje, obveza prema dobavljačima, danim zajmovima i primljenim kreditima koji su iskazani u valuti koja nije funkcionalna valuta Grupe. Valuta u kojoj su ove transakcije prvenstveno denominirane su euro (EUR), mađarska forinta (HUF), švicarski franak (CHF), američki dolar (USD), rumunjski lej (RON) i konvertibilna marka (BAM). Grupa je tijekom 2022. i 2021. godine koristila derivativne instrumente za aktivnu zaštitu od izloženosti valutnom riziku u odnosu na euro. Smatramo da navedeni nivo valutnog rizika ne može bitno utjecati na poslovni rezultat.

Kamatni rizik

Grupa je izložena kamatnom riziku jer su određeni krediti ugovoreni po promjenjivim kamatnim stopama, mada je taj rizik realno zanemariv, budući je Grupa nisko kreditno zadužena, ne koristi instrumente za aktivnu zaštitu od izloženosti kamatnom riziku. Smatramo da navedeni nivo kreditnog rizika ne može bitno utjecati na poslovni rezultat.

Cjenovni rizik

Cjenovni rizik je rizik da će se vrijednost financijskog instrumenta mijenjati kao rezultat promjene tržišnih cijena. Grupa ulaže u derivativne financijske instrumente čija je cijena povezana uz tržišni indeks koji kotira na službenim burzama. Grupa procjenjuje i kontrolira izloženost cjenovnom riziku kroz praćenje ulaganja te uspostavom limita i ovlasti za ulaganja, kao i kroz niz statističkih metoda kontroliranja rizika. Smatramo da navedeni nivo cjenovnog rizika ne može bitno utjecati na poslovni rezultat. Grupa je tijekom 2022. godine koristila derivativne instrumente (futures ugovore) za aktivnu zaštitu od izloženosti cjenovnom riziku prodajne i nabavne cijene plina. Dobit/gubitak od korištenja derivativnih instrumenata je prikazana unutar kategorije Prihodi od prodaje (za zaštitu prodajne cijene plina) i Troškovi prodane robe (za nabavnu cijenu plina).

Izloženost kreditnom riziku

Knjigovodstvena vrijednost financijske imovine predstavlja maksimalnu izloženost kreditnom riziku koja na datum izvještavanja iznosi kako slijedi:

	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.
	000'kn	000'kn
Dani zajmovi	565.349	370.878
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	6.217.241	4.689.654
Depoziti	613.749	298.384
Novac i novčani ekvivalenti	1.106.074	520.353
	8.502.413	5.879.269

Maksimalna izloženost kreditnom riziku, na datum izvještavanja, za potraživanja od kupaca i povezanih društava prema regijama je:

	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.
	000'kn	000'kn
Domaći	2.295.236	724.176
Strani	3.835.295	3.939.507
	6.130.531	4.663.683

Gubici od umanjenja vrijednosti

Starosna struktura bruto potraživanja od kupaca i povezanih društava na datum izvještavanja je kako slijedi:

	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.
	000'kn	000'kn
Nedospjelo	4.895.085	4.055.072
Dospjelo od 0 do 60 dana	1.115.157	521.793
Dospjelo od 61 do 180 dana	24.204	77.574
Dospjelo od 180 do 365 dana	86.695	4.027
Više od 365 dana	9.390	5.217
	6.130.531	4.663.683

Kretanje očekivanog kreditnog gubitka potraživanja od kupaca je kako slijedi:

	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.
	000'kn	000'kn
Stanje 1. siječnja	11.919	4.599
Povećanje ispravka vrijednosti	87.754	8.256
Isknjiženje	(2.566)	-
Ukidanje ispravka vrijednosti	(1.579)	(936)
Stanje 31. prosinca	95.528	11.919

Rizik likvidnosti

U prilogu su ugovorena dospijeca financijske imovine Grupe:

31. prosinac 2022.	Neto knjigovodstvena vrijednost	Ugovoreni novčani troškovi	Do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Više od 5 godina
	000'kn	000'kn	000'kn	000'kn	000'kn
Nederivativna financijska imovina					
Dani zajmovi	565.349	578.092	578.092	-	-
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	6.121.713	6.121.713	6.118.784	2.929	-
	6.687.062	6.699.805	6.696.876	2.929	-

31. prosinac 2021.	Neto knjigovodstvena vrijednost	Ugovoreni novčani troškovi	Do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Više od 5 godina
	000'kn	000'kn	000'kn	000'kn	000'kn
Nederivativna financijska imovina					
Dani zajmovi	370.628	380.413	380.413	-	-
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	4.677.735	4.677.735	4.675.983	1.752	-
	5.048.363	5.058.148	5.056.396	1.752	-

U nastavku su ugovorena dospijeca financijskih obveza Grupe:

31. prosinac 2022.	Neto knjigovodstvena vrijednost	Ugovoreni novčani troškovi	Do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Više od 5 godina
	000'kn	000'kn	000'kn	000'kn	000'kn
Nederivativne financijske obveze					
Primljeni krediti	484.444	517.492	299.008	188.049	30.435
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	7.607.869	7.607.869	7.607.832	37	-
	8.092.313	8.125.361	7.906.840	188.086	30.435

31. prosinac 2021.	Neto knjigovodstvena vrijednost	Ugovoreni novčani troškovi	Do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Više od 5 godina
	000'kn	000'kn	000'kn	000'kn	000'kn
Nederivativne financijske obveze					
Primljeni krediti	1.125.888	1.139.581	968.446	146.393	24.742
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	5.088.313	5.088.313	5.086.340	1.973	-
	6.214.201	6.227.894	6.054.786	148.366	24.742

Valutni rizik

Grupa se izlaže valutnom riziku prilikom nabave i prodaje, davanjem depozita, danih zajmova i primljenih kredita koji su denominirani u stranoj valuti. Valute koje najviše izlažu Grupu ovom riziku su euro, američki dolar i mađarska forinta. Grupa je tijekom 2022. i 2021. godine koristila derivativne instrumente (forward ugovore) za aktivnu zaštitu od izloženosti valutnom riziku u odnosu na euro. Dobit od korištenja derivativnih instrumenata iskazana je unutar financijskih prihoda u bilješci 11.

Sljedeće značajnije promjene tečaja bile su primjenjive tijekom godine:

	Prosječni tečaj		Tečaj na dan izvještavanja	
	2022.	2021.	2022.	2021.
1 EUR	7.53	7.52	7.53	7.52
100 HUF	1.93	2.10	1.88	2.03
1 RON	1.55	1.51	1.56	1.51
1 USD	7.16	6.36	7.06	6.64
1 BAM	3.85	3.85	3.85	3.85
1 CHF	7.50	7.04	7.65	7.25

Izloženost valutnom riziku je kako slijedi:

31. prosinac 2022.	EUR	HUF	RON	USD	BAM	CHF
	000'kn	000'kn	000'kn	000'kn	000'kn	000'kn
Novac i novčani ekvivalenti	469.884	6.778	6.688	81.832	979	695
Derivativna financijska imovina	8.573.922	-	-	-	-	-
Ulaganja	16.573	30.371	-	-	-	-
Dani zajmovi	6.781	-	-	-	-	-
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	3.690.842	14.106	3.031	-	59.279	-
Depoziti	490.720	75.191	18.271	-	-	-
Derivativne financijske obveze	(8.840.616)	-	-	-	-	-
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	(7.094.553)	(78.464)	(219)	(364)	(23.919)	-
Primljeni depoziti	(128.458)	-	-	-	-	-
Primljeni krediti	(207.247)	-	-	-	(15.862)	(2.217)
	(3.022.152)	47.982	27.771	81.468	20.477	(1.522)

31. prosinac 2021.	EUR	HUF	RON	USD	BAM	CHF
	000'kn	000'kn	000'kn	000'kn	000'kn	000'kn
Novac i novčani ekvivalenti	311.114	29.517	15.649	408	9.070	728
Derivativna financijska imovina	9.287.604	-	-	-	-	-
Dani zajmovi	2	-	-	-	-	-
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	4.763.056	45.258	93.632	174.891	36.462	-
Depoziti	180.020	2.656	40.715	71.135	-	-
Derivativne financijske obveze	(9.265.895)	-	-	-	-	-
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	(4.342.511)	(3.064)	(93.938)	(325.387)	(29.372)	(109)
Primljeni krediti	(822.100)	-	-	-	-	-
	111.290	74.367	56.058	(78.953)	16.160	619

Jačanje tečaja eura u odnosu na kunu za 1% na dan izvještavanja smanjio bi rezultat Grupe prije poreza za 30.222 tisuće kuna (2021.: povećao za 1.113 tisuće kuna). Ova analiza pretpostavlja da sve druge varijable, a posebno kamatne stope, ostaju nepromijenjene. Slabljenje eura u odnosu na kunu od 1% na dan izvještavanja imalo bi vrijednosno jednak, ali suprotan utjecaj na kapital i rezultat, uz pretpostavku da ostale varijable ostaju nepromijenjene.

Jačanje tečaja mađarske forinte u odnosu na kunu za 1% na dan izvještavanja povećao bi rezultat Grupe prije poreza za 480 tisuća kuna (2021.: 744 tisuće kuna). Ova analiza pretpostavlja da sve druge varijable, a posebno kamatne stope, ostaju nepromijenjene. Slabljenje tečaja mađarske forinte u odnosu na kunu od 1% na dan izvještavanja imalo bi vrijednosno jednak, ali suprotan utjecaj na kapital i rezultat, uz pretpostavku da ostale varijable ostaju nepromijenjene.

Jačanje tečaja rumunjskog leja u odnosu na kunu za 1% na dan izvještavanja povećao bi rezultat Grupe prije poreza za 278 tisuća kuna (2021.: 561 tisuću kuna). Ova analiza pretpostavlja da sve druge varijable, a posebno kamatne stope, ostaju nepromijenjene. Slabljenje rumunjskog leja u odnosu na kunu od 1% na dan izvještavanja imalo bi vrijednosno jednak, ali suprotan utjecaj na glavnice i rezultat, uz pretpostavku da ostale varijable ostaju nepromijenjene.

Jačanje tečaja američkog dolara u odnosu na kunu za 1% na dan izvještavanja povećao bi rezultat Grupe prije poreza za 815 tisuća kuna (2021.: smanjio za 790 tisuća kuna). Ova analiza pretpostavlja da sve druge varijable, a posebno kamatne stope, ostaju nepromijenjene. Slabljenje američkog dolara u odnosu na kunu od 1% na dan izvještavanja imalo bi vrijednosno jednak, ali suprotan utjecaj na glavnice i rezultat, uz pretpostavku da ostale varijable ostaju nepromijenjene.

Jačanje tečaja konvertibilne marke u odnosu na kunu za 1% na dan izvještavanja povećao bi rezultat Grupe prije poreza za 205 tisuće kuna (2021.: 162 tisuće kuna). Ova analiza pretpostavlja da sve druge varijable, a posebno kamatne stope, ostaju nepromijenjene. Slabljenje tečaja konvertibilne marke u odnosu na kunu od 1% na dan izvještavanja imalo bi vrijednosno jednak, ali suprotan utjecaj na kapital i rezultat, uz pretpostavku da ostale varijable ostaju nepromijenjene.

Jačanje tečaja švicarskog franka u odnosu na kunu za 1% na dan izvještavanja smanjio bi rezultat Grupe prije poreza za 15 tisuće kuna (2021.: povećao za 6 tisuća kuna). Ova analiza pretpostavlja da sve druge varijable, a posebno kamatne stope, ostaju nepromijenjene. Slabljenje tečaja švicarskog franka u odnosu na kunu od 1% na dan izvještavanja imalo bi vrijednosno jednak, ali suprotan utjecaj na kapital i rezultat, uz pretpostavku da ostale varijable ostaju nepromijenjene.

Kamatni rizik

Analiza osjetljivosti kamatnom riziku

Grupa je izložena kamatnom riziku kroz posudbe uz varijabilne i fiksne kamatne stope. Primljeni krediti banaka dobiveni po promjenjivim stopama te dani zajmovi uz promjenjivu kamatnu stopu izlažu Grupi riziku kamatne stope novčanog toka. Na datum izvještavanja, profil kamatne stope na financijske instrumente Grupe na koje se obračunavaju kamate je bio kako slijedi:

	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.
	000'kn	000'kn
Instrumenti s fiksnom kamatnom stopom		
Osigurani krediti banaka	(27.862)	(690.010)
	(27.862)	(690.010)
Instrumenti s varijabilnom kamatnom stopom		
Dani zajmovi	565.349	370.878
Neosigurani krediti banaka	(10.002)	(35.730)
Osigurani krediti banaka	(189.056)	(264.115)
Ostali krediti	(64)	-
Kreditni od povezanih društava	(168.960)	(76.400)
	197.267	(5.367)

Kada bi na dan 31. prosinca 2022. godine varijabilne kamatne stope na dane zajmove bile 1% više, a pod pretpostavkom nepromijenjenosti ostalih varijabli, rezultat Grupe prije poreza bio bi veći za 6.479 tisuća kuna (2021.: 3.629 tisuća kuna). Kada bi na dan 31. prosinca 2022. godine kamatne stope na dane zajmove bile 1% niže, imalo bi vrijednosno jednak, ali suprotan utjecaj na rezultat prije poreza, uz pretpostavku da ostale varijable ostaju nepromijenjene.

Kada bi na dan 31. prosinca 2022. godine varijabilne kamatne stope na kredite banaka bile 1% više, a pod pretpostavkom nepromijenjenosti ostalih varijabli, rezultat Grupe prije poreza bio bi manji za 5.925 tisuće kuna (2021.: 5.636 tisuće kuna). Kada bi na dan 31. prosinca 2022. godine kamatne stope na osigurane kredite banaka bile 1% niže, imalo bi vrijednosno jednak, ali suprotan utjecaj na rezultat prije poreza, uz pretpostavku da ostale varijable ostaju nepromijenjene.

Rizik upravljanja kapitalom

Upravljanje kapitalom od strane Grupe provodi se na način da se osigura daljnje poslovanje i pritom omogućiti povećanje povrata vlasniku kroz optimizaciju odnosa glavnice i dugovanja.

Struktura kapitala Grupe sastoji se od upisanog kapitala, rezervi i zadržane dobiti.

Društvo upravlja kapitalom i radi potrebne usklade istog, u skladu s promjenama ekonomskih uvjeta na tržištu. Za uskladu ili održavanje kapitalne strukture, Društvo može donijeti odluku o isplati dividende vlasniku, povećati ili smanjiti upisani kapital i slično.

Rizik specifičnih instrumenata

Terminski valutni ugovori

Grupa ulazi u terminske ugovore u stranoj valuti kako bi zaštitilo cjelokupni portfelj od valutnog rizika i podmirilo transakcije u stranoj valuti. Terminski ugovor u stranoj valuti je ugovor između dvije stranke o razmjeni različitih valuta po određenom tečaju na unaprijed dogovoren buduću datum.

Terminski ugovori u stranoj valuti rezultiraju izloženošću tržišnom riziku na temelju promjena tečaja strane valute povezane s ugovorenim iznosima. Tržišni rizik se pojavljuje zbog mogućnosti promjena tečaja strane valute. Terminski ugovori s pozivnom fer vrijednosti rezultiraju kreditnom izloženošću prema strani u ugovoru.

Nominalni iznosi predstavljaju pripadajuće referentne iznose strane valute na kojima se temelje fer vrijednosti terminskih ugovora u stranoj valuti kojima Grupa trguje. Dok nominalni iznosi ne predstavljaju sadašnju fer vrijednost i ne ukazuju neophodno na buduće novčane tokove terminskih ugovora u stranoj valuti u posjedu Grupe, pripadajuće promjene cijena, koje proizlaze iz varijabli specificiranim nominalnim iznosima, utječu na fer vrijednost ovih derivativnih financijskih instrumenata.

Grupa na 31. prosinca 2022. i 31. prosinca 2021. godine nije imala značajnu izloženost prema terminskim valutnim ugovorima.

Terminski futures ugovori

Grupa koristi futures ugovore za kreiranje duge i kratke izloženosti prema temeljnoj imovini. Temeljna imovina korištenih futuresa su tržišni indeksi cijena plina prilikom kupnje i prodaje plina. Futures ugovori se namiruju u novčanom iznosu (isporuka u novcu) koji ovisi o promjeni vrijednosti temeljne imovine na specifičan buduću datum. Kupnjom futures ugovora (duga pozicija) se neutralizira izloženost Grupe i pozitivnim i negativnim promjenama cijene temeljne imovine. Prodaja futures ugovora (kratka pozicija) ima tendenciju neutralizirati i pozitivne i negativne promjene cijene temeljne imovine.

Promjene u tržišnoj vrijednosti na futures ugovoru iskazuju se kao promjena u dobiti ili gubitku od financijskih instrumenata.

34. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PROSUDBE

Uprava je napravila slijedeće procjene, odvojeno od onih koje uključuju prosudbe, koje imaju najveći utjecaj na iznose prikazane u financijskim izvještajima:

Klasifikacija financijske imovine i obveza

Računovodstvene politike predstavljaju okvir po kojem se imovina i obveze Grupe inicijalno raspoređuju u različite računovodstvene kategorije. Prilikom klasifikacije financijske imovine i obveza, Grupa utvrđuje da zadovoljavaju definiciju imovine i obveza namijenjenih trgovanju kako je navedeno u Bilješci 3: *Financijski instrumenti*.

Fer vrijednost financijskih instrumenata

Dio financijskih instrumenata Grupe mjeri se po fer vrijednosti i obično je moguće utvrditi njihovu fer vrijednost unutar razumnog raspona procjena.

Utvrđivanje fer vrijednosti financijske imovine i obveza za koje ne postoji tržišna cijena zahtjeva korištenje modela procjena. Za financijske instrumente s kojima se rijetko trguje i koji imaju netransparentnu cijenu, fer vrijednost je manje objektivna i zahtijeva različit stupanj prosudbe ovisno o likvidnosti, koncentraciji, neizvjesnosti tržišnih faktora, cjenovnim pretpostavkama i ostalim rizicima koji utječu na pojedini instrument.

Procjene fer vrijednosti provode se u određenom vremenskom trenutku na temelju tržišnih uvjeta i informacija o financijskom instrumentu. Ove su procjene po prirodi subjektivne i uključuju neizvjesnosti i pitanja koja značajno ovise o prosudbi, poput kamatnih stopa, promjenjivosti i procijenjenim novčanim tokovima, te se stoga, ne mogu utvrditi s potpunom preciznošću. Grupa mjeri fer vrijednost temeljem hijerarhije fer vrijednosti koja je objašnjena u Bilješci 4.

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja

Uprava koristi svoju prosudbu prilikom procjene umanjjenja vrijednosti potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja. U određivanju naplativosti potraživanja od kupaca, Grupa razmatra svaku promjenu u kreditnoj kvaliteti potraživanja od kupaca od datuma kada je prodaja nastala i do izvještajnog datuma.

Dani zajmova

Uprava koristi svoju prosudbu prilikom procjene umanjjenja vrijednosti danih zajmova. U određivanju naplativosti danih zajmova, Grupa razmatra svaku promjenu u kreditnoj kvaliteti danih zajmova od datuma kada je kredit odobren inicijalno do izvještajnog datuma.

Porez na dobit

Kalkulacija poreza na dobit je rađena na osnovi trenutne interpretacije važećih pravila i zakona. Kalkulacije koje su osnova za izračun poreza na dobit mogu biti predmet provjere poreznih vlasti.

Umanjenje vrijednosti ulaganja

Društvo na godišnjoj razini provodi test umanjjenja vrijednosti ulaganja u pridružena društva i zajednički kontrolirane subjekte kod kojih na temelju statičke analize izloženosti Društva u odnosu na izvještajnu neto imovinu pridruženih društva i zajednički kontroliranih subjekata postoje indikacije za umanjenje vrijednosti. Za tako identificirana ulaganja procjenjuje se nadoknativa vrijednost ulaganja te uspoređuje sa knjigovodstvenom vrijednošću. Osim umanjjenja vrijednosti prikazanih u bilješci 10 i bilješci 16, kao rezultat provedenih testova umanjjenja vrijednosti ulaganja u pridružena društva i zajednički kontrolirane subjekte, Društvo smatra da nema indikacija za umanjenjem vrijednosti ulaganja.

Umanjenje vrijednosti goodwilla

Društvo na godišnjoj razini provodi test umanjenja vrijednosti goodwilla nastalog ulaganjem u ovisna društva. Nadoknativa vrijednost jedinica koje stvaraju novac utvrđuju se na osnovi izračuna vrijednosti u uporabi odnosno na temelju procjene tržišne vrijednosti projekata. Kao rezultat provedenih testova umanjenja vrijednosti goodwilla, Društvo smatra da nema indikacija za umanjenjem vrijednosti goodwilla.

Vijek trajanja i nadoknadivost nekretnina, postrojenja i opreme te nematerijalne imovine

Društvo pregledava procijenjeni vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme te nematerijalne imovine na kraju svakog godišnjeg izvještajnog perioda. Tijekom godine nije bilo promjena procijenjenog vijeka trajanja materijalne i nematerijalne imovine.

Društvo godišnje pregledava nekretnine, postrojenja i opremu te nematerijalnu imovinu vezano za indikatore umanjenja vrijednosti. Društvo provodi testove umanjenja vrijednosti ukoliko se takvi indikatori identificiraju. Društvo nije identificiralo indikatore umanjenja vrijednosti te smatra da je knjigovodstvena vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme nadoknativa.

Vlastito razvijena nematerijalna imovina

Grupa je na 31. prosinca 2022. godine imala priznato 1.664 tisuće kuna nabavne vrijednosti nematerijalne imovine (31. prosinca 2021.: 1.664 tisuće kuna) koja se odnosi na vlastito razvijeni software. Grupa je procijenila da navedeni software zadovoljava definiciju priznavanja kao nematerijalne imovine jer su zadovoljeni sljedeći uvjeti:

- Grupa raspolaže s tehničkim mogućnostima da dovrši software da bude raspoloživ za prodaju ili uporabu;
- Tržište za kupnju i uporabu software-a postoji;
- Tehnički i financijski izvori za dovršetak software-a i prodaju ili korištenje su adekvatni
- Trošak razvoja software-a se može pouzdano utvrditi.

35. IZVANBILANČNI ZAPISI

Izdane garancije

Na 31. prosinca 2022. godine Grupa je imala izdanih bankovnih garancija u sklopu redovnog poslovanja u iznosu od 80.019 tisuća eura, 3.373.331 tisuća HUF i 36.700 tisuća kn (31. prosinca 2021.: 54.664 tisuća eura, 29.520 tisuća kn i 2.045.101 tisuća HUF).

36. KAPITALNE OBVEZE

Grupa je na dan 31. prosinca 2022. i 31. prosinca 2021. nije imala ugovornih obveza.

37. NAKNADNI DOGAĐAJI

Ovisno društvo ENNA Renew d.o.o. je promijenilo ime u ENNA Geo d.o.o. Ovisno društvo ENNA Fruit d.o.o. je steklo 100% udjela u društvu Moslavina voće d.o.o. i osnovalo je ENNA Fruit d.o.o. u Sloveniji. Ovisno društvo ENNA Geo d.o.o. je osnovalo društva ENNA Geo Pčelić d.o.o., ENNA Geo Kotoriba d.o.o. i ENNA Geo Leščan d.o.o. Ovisno društvo ENNA Opskrba d.o.o. je osnovala društvo ENNA Opskrba BH d.o.o. u Bosni i Hercegovini. Ovisno društvo ENNA Agro d.o.o. je steklo 24% udjela u društvu Naturala d.o.o.

Društvo je u procesu izdvajanja djelatnosti upravljanja plinskim segmentom poslovanja (Prvo plinarsko društvo d.o.o.) na Blue Horizon d.o.o. koji je u krajnjem vlasništvu gđina Pavla Vujnovca. Ovisno društvo PPD Global S.A. je dokapitalizirano te je indirektni udio Društva u vlasništvu pao ispod 1%.

Ovisno društvo Prvo plinarsko društvo je prodalo udjele u zajedničkom ulaganju Terra mineralna gnojiva d.o.o. 28 travnja 2023. Isto ovisno društvo je 13. ožujka 2023. godine pokrenulo arbitražni postupak protiv društva Gazprom export LLC pred Međunarodnim arbitražnim sudištem Međunarodne trgovačke komore (ICC Court of International Arbitration). Nakon podnošenja zahtjeva za pokretanje arbitražnog postupka, postupak je u inicijalnoj fazi imenovanja arbitražnog vijeća. Nadalje, isto ovisno društvo je u lipnju 2023. godine zaprimilo kaznu od mađarskog regulatora za energiju MEKH (Magyar Energetikai es Kozmu-szabalyozasi Hivatal) od 500 milijuna HUF radi navodnog izazivanja nesigurnosti na tržištu zakupa kapaciteta. Ovisno društvo će se na navedenu odluku žaliti te očekuje pozitivan ishod žalbe.

Društvo je isplatilo dividendu u iznosu od 42 milijuna EUR tijekom 2023. godine.

Promjena funkcionalne valute

Vlada Republike Hrvatske donijela je Odluku o objavi uvođenja eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj (objavljena u „Narodnim novinama“ br. 85/22.). Navedenom odlukom euro postaje službena novčana jedinica i zakonsko sredstvo plaćanja u Republici Hrvatskoj na dan 1. siječnja 2023. godine. Fiksni tečaj konverzije određen je na 7,53450 kuna za jedan euro. Uvođenje eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj predstavlja promjenu funkcionalne valute koja će se obračunavati prospektivno te ne predstavlja događaj nakon datuma bilance koji nalaže usklađivanje.

1. Opći podaci o nefinancijskom izvješću

Nefinancijsko izvješće odnosno izvještaj o održivosti (u nastavku: izvještaj) sastavljen je za financijsku godinu 2022. te se podaci odnose na razdoblje od 1.1.2022. do 31.12.2022. Izvještaj je pripremljen u skladu s međunarodno priznatim GRI standardima za izvještavanje o održivosti (sržna opcija) te ukoliko nije drugačije navedeno, obuhvaća sva društva ENNA Grupe.

Prema metodologiji za definiranje značajnog doprinosa ostvarenju UN ciljevima održivog razvoja (SDGs), unutar ENNA Grupe je razvijena strategija održivog razvoja s definiranim područjima s najvećim učinkom, te su postavljeni pripadajući pokazatelji i ciljevi prema kojima će se pratiti napredak.

U Izvještaju su transparentno prikazane nefinancijske informacije o utjecaju ENNA Grupe na društvo, ekonomiju i okoliš. Nefinancijske informacije u svrhu pisanja izvještaja prikupljala je projektna skupina za izvještavanje o održivosti iz različitih odjela ENNA Grupe.

Osim u dijelu gdje se analizira razlika u spolu zaposlenika, zbog jednostavnosti teksta korišten je samo oblik za muški rod, ali se podrazumijeva da se misli na oba roda, muški i ženski.

2. Profil ENNA Grupe

2.1. Misija, vizija i temeljni principi poslovanja

Misija ENNA Grupe

Primjenjujući tehnologiju, znanje i poslovnu izvrsnost kao pouzdan i stabilan partner doprinositi poboljšanju kvalitete života i poslovnih rezultata naših privatnih i poslovnih korisnika.

Vizija ENNA Grupe

Prepoznata regionalna energetska i logistička tvrtka koja otvaranje novih tržišta provodi ulaganjem u razvoj infrastrukture, logističkih kapaciteta i novih tehnoloških rješenja.

Temeljni principi poslovanja

i) Zadovoljstvo korisnika

S klijentima ENNA grupe, bilo da se radi o velikim kupcima ili malim korisnicima, težimo izgradnji dugoročnih stabilnih i partnerskih odnosa.

ii) Unapređivanje znanja

Putem naše interne akademije za profesionalni razvoj i izvrsnost, ENNA Go!, konstantno usavršavamo znanja i vještine svojih zaposlenika i timova.

iii) Profesionalni pristup

Svakom poslu pristupamo s najvećom predanošću, prilagođavamo se potrebama i mogućnostima klijenata koliko god zahtjevni zadaci bili.

iv) Sigurnost i pravila struke

U svome radu primjenjujemo najviša sigurnosna pravila kako bismo poslovali s najvećom odgovornošću prema našim klijentima, zaposlenicima i okolišu.

v) Tehnološka rješenja

U svome radu primjenjujemo samo najmodernija tehnološka rješenja kako bismo mogli pružiti najbolju uslugu i prilagoditi se željama korisnika.

2.2. Ključni pokazatelji uspješnosti

Ukupan broj zaposlenika: 689

Ostvareni prihodi od prodaje u 2022. godini: 60,7 mlrd HRK

Ostvarena dobit u 2022.godini: 369,8 mil HRK

Ukupna ulaganja u istraživanje i razvoj obnovljivih izvora energije¹ : 35 mil HRK

Ukupna vrijednost bilance na dan 31.12.2022.: 18,8 mlrd HRK

Ukupna količina prodanog prirodnog plina (u Hrvatskoj): 14.666.755 mWh GCV

Ukupna količina prodane električne energije (u Hrvatskoj): 232.813 mWh

Ukupna količina prodanog voća i povrća: 148,969 t

Ukupna težina prevezenog tereta: 3.147.893 t

Ukupna snaga prodanih solarnih panela: 4.340 MW

Ukupan iznos donacija: 3 mil HRK

2.3. Širok spektar djelovanja

ENNA Grupa djeluje unutar četiri glavne divizije: Plin i električna energija, Logistika i transport, Hrana te Obnovljivi izvori energije.

Plin i električna energija

Misija unutar ove divizije jest održati stabilnu, sigurnu i pouzdanu opskrbu plinom i električnom energijom. Kao najveći trgovac prirodnim plinom u ovom dijelu Europe, osigurava održivu i konkurentnu opskrbu energijom za svoje klijente i podržava tranziciju na ugljično neutralno gospodarstvo u kojem prirodni plin ima važnu ulogu kao prijelazno gorivo koje u odnosu na ostala fosilna goriva ima niži intenzitet emisija stakleničkih plinova. Unatrag nekoliko godina, ENNA Grupa radi na diverzifikaciji dobavnih pravaca energije te se širi na tržište zelene energije. Krajnjim korisnicima pruža rješenje za stvaranje optimalnog energetskog miksa koji kombinira prirodni plin i električnu energiju iz različitih izvora kako bi osigurali kontinuiranu opskrbu visoko kvalitetnom energijom.

Logistika i transport

Unutar ove divizije bave se prijevozom tereta željeznicom, koristeći prednosti odličnoga geografskog položaja RH i organizirajući prijevoz diljem Europe. ENNA pruža pouzdan, troškovno učinkovit prijevoz robe u kombinaciji s profesionalnim popratnim uslugama i manjim utjecajem na okoliš. Prijevoz željeznicom jedan je od oblika prijevoza s najnižim intenzitetom emisija stakleničkih plinova zbog čega Europska unija prijevoz tereta željeznicom karakterizira kao jednu od zelenih gospodarskih djelatnosti. ENNA Grupa kroz ovu diviziju omogućava klijentima da smanje svoj negativni učinak na okoliš. Ulaganjem u elektrifikaciju lokomotiva i inovativna tehnološka rješenja ENNA doprinosi tranziciji na ugljično neutralno gospodarstvo.

Hrana

Unutar divizije Hrana, ENNA povezuje domaće i strane poljoprivrednike s maloprodajnim lancima gdje krajnji kupci mogu uživati svjež, kvalitetno i zdravo voće i povrće. U svrhu razvoja kvalitete i opsega usluga, ENNA Grupa je razvila široku mrežu hladnjača, zionica, skladišta i distributivnih centara diljem tržišta na kojima djeluje. Zbog veličine i razgranate mreže kooperanata i dobavljača, ENNA Grupa može osigurati stabilnu i široku ponudu voća i povrća što reflektira želje modernih kupaca, te učiniti voće i povrće cjenovno pristupačnijim i dostatnim za sve. Jedinstvena pozicija u lancu vrijednosti omogućava ENNA Grupi da osigura pravedan prihod i snažnu potporu za primarne proizvođače te ojača otpornost lanaca nabave hrane na krize. Vizija poslovanja jest osigurati što je moguće kraći dobavljački lanac s velikim udjelom domaćih dobavljača koji koriste održive poljoprivredne prakse, kako bi na taj način ENNA Grupa dala svoj doprinos ostvarenju EU strategije "od polja do stola".²

1 Istraživanje i razvoj obnovljivih izvora energije uključuje ulaganja u projekte geotermalnih izvora energije i solarnih parkova.

2 <https://www.consilium.europa.eu/hr/policies/from-farm-to-fork/>

Obnovljivi izvori energije

Misija ENNA Grupe unutar ove divizije je ulaganje u obnovljive izvore energije poput geotermalnih izvora i proizvodnje električne energije kroz solarne parkove. ENNA Grupa kontinuirano povećava ulaganja čime omogućava diverzifikaciju svog poslovanja u ugljično neutralne djelatnosti, a na razini RH omogućava ostvarivanje ciljeva povezanih s klimatskom neutralnošću. Osim što ulaže u istraživanje i razvoj potencijala te izgradnju proizvodnih kapaciteta, ENNA Grupa se bavi prodajom malih solarnih elektrana koje kućanstvima i poduzetnicima omogućavaju direktno iskorištavanje OIE.

2.4. Čvrsti temelji upravljanja

Organizacijska struktura

ENNA kao holding kompanija ima upravljačku funkciju u društvima u svom vlasništvu te, osim upravljanja, koordiniranja i praćenja poslovanja Društva, pruža i za njih obavlja usluge podrške u poslovanju. Organizacijska shema ENNA sastoji se od Uprave (do 30. lipnja 2023.: predsjednik i dva člana, nakon toga predsjednik i član uprave) te sljedećih odjela: Ljudski potencijali, Korporativne komunikacije i marketing, Regulatorna, Pravni odjel za energetiku, Pravni odjel za M&A, IT, Kontroling i izvještavanje, Računovodstvo, Financije, Opći poslovi i održavanje te upravljanje imovinom.

S obzirom na široki spektar poslovanja i veliki broj članica grupe, veliki izazov bilo je uspostaviti učinkovitu i fleksibilnu organizacijsku strukturu. Nit vodilja prilikom ustroja organizacije bila je povezati srodne poslovne procese i osigurati plitku i decentraliziranu strukturu. Trenutna organizacijska struktura je prihvatljiva za uvođenje neophodnih i specijaliziranih stručnjaka s ciljem njihove brze i učinkovite prilagodbe. Osim toga, omogućava brzo i efikasno donošenje odluka zbog malog broja hijerarhijskih razina, a vrhovnom menadžmentu omogućava da se posveti razvoju poslovanja i strateškom planiranju.

Upravljačka struktura

Upravu ENNA do 30. lipnja 2023. godine je činio predsjednik uprave Pavao Vujnovac, članica uprave i izvršna direktorica operativnih poslova Sabina Škrtić te član uprave i izvršni financijski direktor Damir Spudić. Predsjednik uprave PPD-a do 30. lipnja 2023., najvažnije članice ENNA Grupe je činio Pavao Vujnovac, a članice Uprave su Ivana Ivančić i Antonija Glavaš. Od 1. srpnja 2023. godine Upravu ENNA čine predsjednik uprave Boštjan Napast i članica uprave Sabina Škrtić, dok Upravu PPDa čine Ivana Ivančić i Antonija Glavaš.

Usklađenost s regulativom

ENNA i društva ENNA grupe uvijek nastoje poslovati u skladu sa svim primjenjivim zakonskim odredbama te poštivati načela fer poslovne prakse. U izvještajnom razdoblju nisu zabilježeni slučajevi neusklađenosti. U izvještajnom razdoblju nije bilo pravnih postupaka pokrenutih zbog ponašanja u suprotnosti s načelom slobode tržišnog natjecanja, antitrustovske i monopolističke prakse.

2.5. Izravno stvorena i distribuirana ekonomska vrijednost

Svojom prisutnošću na određenom geografskom području ENNA d.o.o. i društva unutar ENNA Grupe utječu na gospodarski rast i razvoj te živote, rad i ekonomske uvjete stanovnika. Na značajnim lokacijama poslovanja, ENNA ulaže, plaća poreze i doprinose, surađuje s lokalnim dobavljačima i partnerima, stvara nova radna mjesta i svojim uslugama omogućava nesmetano funkcioniranje gospodarstva. Svaka poslovna odluka ima svoje posljedice zbog čega ENNA nastoji uvijek djelovati odgovorno na svim razinama i uzeti u obzir direktni i indirektni učinak na društvo i okoliš. Izuzetno je važno da ENNA bude pouzdan partner zajednici u kojoj djeluje.

Povrh obveznih davanja u obliku poreza i nameta, ENNA dodatno ulaže u zajednicu kroz donacije Zaklade Novo Sutra, neprofitne organizacije koja promiče izvrsnost, dobra djela i pomaganje onima u potrebi poboljšavajući život u okruženju u kojem djeluje.

u mil HRK	ENNA		PPD	
	2022.	2021.	2022.	2021.
Izravno stvorena ekonomska vrijednost				
Prihodi (prihodi od prodaje, od financijskih ulaganja, prihodi od prodaje imovine)	60.796	37.408	32.822	20.982
Distribuirana ekonomska vrijednost				
Operativni troškovi	60.110	36.894	32.365	20.657
Troškovi zaposlenika	107	84	12	9
Plaćanja davateljima kapitala (isplate dividende, kamate davateljima zajmova)	34	19	248	198
Uplate u državni proračun	122.6	103	78.3	66.9
Ulaganja u zajednicu (dobrovoljne donacije i ulaganja u širu zajednicu)	23	0.5	22.7	0.5
Zadržana ekonomska vrijednost	399	308	96	51

2.6. Članstva i priznanja

ENNA i Društva članice ENNA grupe razvijaju se i rastu u smjeru odgovornih kompanija koja brinu o svojim zaposlenicima, o održivosti svojih projekata i poslovanja, imaju snažnu svijest o zaštiti okoliša i ulaganju u društvo i zajednicu. ENNA grupa je to dokazala kroz brojne projekte koje razvija kroz Zakladu Novo sutra, transparentnim poslovanjem, uvođenjem korporativnih politika, digitalizacijom sustava te orijentacijom na održivu i zelenu energiju.

Od 2018. ENNA je članica Hrvatskog Poslovnog Savjeta za Održivi Razvoj (HRPSOR). ENNA Transport članica je Hrvatske udruge poslodavaca. ENNA Fruit još je članica Hrvatske voćarske zajednice, Hrvatskog društva biljne zaštite, GSI Croatia Zagreb, Hrvatske udruge korporativnih rizničara i HGK.

PPD kao najistaknutija članica ENNA Grupe dobitnik je nagrade Zlatna bilanca za najvećeg privatnog poduzetnika po ukupnom prihodu u 2021. godini koju dodjeljuje Fina u partnerstvu s Jutarnjim listom te pod pokroviteljstvom Vlade Republike Hrvatske.

Nagrade u 2022. i 2021. godini:

- Zlatna bilanca - PPD-u Zlatna bilanca za najvećeg privatnog poduzetnika po ukupnom prihodu
- Kampanja "Smanji račune, upali Sunce"
 - Najbolja native kampanja – MIXX nagrada na Danima komunikacija
 - Green prix nacionalna nagrada 2022.
- Gospodarstvenik godine - Pavao Vujnovac je gospodarstvenik 2022. godine prema izboru žirija Večernjeg lista
- Gloria Business talks – ENNA nagrada za održivost
- Novum design awards – rebranding PPD

2.7. EU Taksonomija

EU Uredba o taksonomiji novi je klasifikacijski sustav Europske unije koji određuje koje djelatnosti imaju najveći učinak na ostvarenje ciljeva postavljenih Europskim zelenim planom. Cilj taksonomije je stvoriti zajednički jezik za održive financije, olakšavajući ulagačima i kompanijama prepoznavanje okolišno održivih ulaganja.

Prema članku 8. Uredbe o taksonomiji, društvo Energia Naturalis d.o.o. je kao subjekt od javnog interesa i obveznik nefinancijskog izvještavanja prema Direktivi o nefinancijskom izvještavanju obvezno za razdoblje od 1.1.2022. do 31.12.2022. izvjestiti o tome kako su i u kojoj mjeri djelatnosti poduzeća povezane s gospodarskim djelatnostima koje se smatraju okolišno održivim u skladu s člancima 3. i 9. Uredbe o Taksonomiji. Prema Uredbi o Taksonomiji gospodarska aktivnost je taksonomski prihvatljiva ako je uvrštena u delegirane akte Uredbe o taksonomiji, odnosno ako su za nju raspisani tehnički kriteriji provjere, a taksonomski je usklađena ako zadovoljava spomenute tehničke kriterije provjere.

EU taksonomija temelji se na šest ciljeva zaštite okoliša: ublažavanje klimatskih promjena, prilagodba klimatskim promjenama, održiva uporaba i zaštita vodenih i morskih resursa, prijelaz na kružno gospodarstvo, izbjegavanje onečišćenja i upravljanje otpadom te zaštita i obnova biološke raznolikosti i ekosustava. Da bi se smatrala održivom prema EU taksonomiji, gospodarska aktivnost mora biti uvrštena u delegirane akte Uredbe o taksonomiji, zadovoljiti u njima propisane tehničke kriterije provjere, ne smije nanositi bitnu štetu ostvarivanju ostalih ciljeva i mora se provoditi u skladu s minimalnim zaštitnim mjerama.

Kako bi ispunila zahtjeve utvrđene Uredbom o Taksonomiji, ENNA Grupa je provela internu analizu prihvatljivosti i usklađenosti svojih djelatnosti.

Kako bi utvrdili smatra li se neka gospodarska djelatnost taksonomski prihvatljivom, radna skupina za nefinancijsko izvještavanje provela je analizu na dvije razine:

- gospodarska djelatnost se provodi na razini ENNA Grupe,
- gospodarska aktivnost se nalazi u aneksima delegiranih akata Uredbe o Taksonomiji.

Trenutno važeći delegirani akti obuhvaćaju određene djelatnosti koje su identificirane kao djelatnosti sa značajnim učinkom na klimatske promjene te se nazivaju taksonomski prihvatljivim djelatnostima. U trenutku pripreme ovog izvještaja se djelatnost trgovine (gdje ENNA Grupa ostvaruje najveći udio gospodarske aktivnosti kroz „trading“) još nije nalazila na popisu tih djelatnosti, odnosno, ta djelatnost nije još uključena u popis taksonomski prihvatljivih djelatnosti. Kako se delegirani akti i dalje razvijaju te uključuju sve veći broj djelatnosti, očekujemo da će se i djelatnost trgovine u skoroj budućnosti uključiti u popis taksonomski prihvatljivih djelatnosti.

U portfelju ENNA Grupe identificirane su dvije taksonomski prihvatljive djelatnosti: a) Željeznički prijevoz tereta i b) Postavljanje, održavanje i popravak tehnologija za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora. U slučaju usklađenosti s tehničkim kriterijima željeznički prijevoz tereta smatra se tranzicijskom, a Postavljanje, održavanje i popravak tehnologija za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora omogućujućom djelatnosti.

Navedene aktivnosti analizirane su prema tehničkim kriterijima provjere. Utvrđeno je da je djelatnost željeznički prijevoz tereta djelomično usklađena s kriterijima doprinosa cilju ublažavanja klimatskih promjena. Postavljanje, održavanje i popravak tehnologija za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora zadovoljava kriterije značajnog doprinosa cilju ublažavanja klimatskih promjena. Za djelatnosti u izvještajnom razdoblju nije provedena analiza osjetljivosti na klimatske rizike (eng. climate risk and vulnerability assessment) zbog čega nije moguće utvrditi njihov doprinos cilju prilagodbe na klimatske promjene. ENNA Grupa će u narednom izvještajnom razdoblju provesti spomenutu analizu i implementirati eventualne mjere prilagodbe.

Ključni pokazatelji uspješnosti za utvrđene gospodarske djelatnosti izračunati su i objavljeni u tabličnom obliku u skladu s Delegiranom uredbom o objavama (EU) 2021/2178 o dopuni Uredbe (EU) 2020/852.

Uredba o taksonomiji propisuje 3 ključna pokazatelja uspješnosti koji se moraju objaviti s obzirom na udio taksonomski prihvatljivih i usklađenih djelatnosti u ukupnim djelatnostima društva:

- i. **Prihod**
- ii. **Kapitalni rashodi (CapEx)**
- iii. **Operativni rashodi (OpEx)**

i. Prihod

Prihod = Dio neto prihoda od proizvoda i usluga, povezanih s taksonomski usklađenim djelatnostima / Ukupan neto prihod

Nazivnik neto prihoda predstavlja iznos od prodaje proizvoda i pružanja usluga u skladu s Međunarodnim računovodstvenim standardom (MRS) 1, točka 82. podtočka (a), kako je donesen Uredbom Komisije (EZ) br. 1126/2008 (1). u ukupnom iznosu od 60.686.679 tisuća kuna, a prikazan je u financijskoj bilješci 6 Prihodi od prodaje.

Brojnik prihoda obuhvaća prihode koji se priznaju u skladu s Međunarodnim računovodstvenim standardom (MRS) 1, paragraf 82(a), usvojenim Uredbom Komisije (EZ) br. 1126/2008 koji su ostvareni od djelatnosti koje su taksonomski prihvatljive (usklađene).

U 2022. godini 0,2% prihoda smatra se taksonomski prihvatljivim.

U 2022. godini 36% prihoda ostvarenih u djelatnosti "željeznički prijevoz tereta" smatra se usklađenim s kriterijima znatnog doprinosa.

U 2022. godini sav prihod ostvaren od djelatnosti Postavljanje, održavanje i popravak tehnologija za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora smatra se usklađenim s kriterijima znatnog doprinosa.

Računovodstvene politike povezane s izračunom prihoda navedene su u godišnjem financijskom izvještaju u Bilješci 3.

Tablica 1: Udio prihoda od proizvoda ili usluga povezanih s ekonomskim djelatnostima usklađenima s taksonomijom – objava za 2022. godinu

Ekonomske djelatnosti (1)	Oznaka(2)	'000 HRK	Udio prihoda (4)	Kriterij znatnog doprinosa										Kriterije nenanošenja bitne štete				
				Ublažavanje klimatskih promjena (5)	Prilagodba klimatskim promjenama (6)	Voda (7)	Onečišćenje (8)	Kružno gospodarstvo (9)	Biološka raznolikost i ekosistemi (10)	Ublažavanje klimatskih promjena (11)	Prilagodba klimatskim promjenama (12)	Voda (13)	Onečišćenje (14)	Kružna ekonomija (15)	Biološka raznolikost (16)	Minimalne zaštitne mjere (17)	Udio taksonomskih djelatnosti usklađen s metodologijom godina N (18)**	O
A. TAKSONOMSKI PRIHVATLJIVE DJELATNOSTI																		
A.1. Okolišno održive djelatnosti (usklađene s taksonomijom)																		
Prihodi okolišno održivih djelatnosti (usklađenih s taksonomijom) (A.1)		-	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
A.2 Taksonomski prihvatljive, ali okolišno neodržive djelatnosti (neusklađene s taksonomijom)																		
Željeznički prijevoz tereta	H49.20, N77.39		77.794	0,1%														
Postavljanje, održavanje i popravak tehnologija za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora energije	F42, F43, M71.1		17.987	0,0%														
Prihodi od taksonomski prihvatljivih djelatnosti, ali okolišno neodrživih djelatnosti (neusklađenih s taksonomijom) (B)			95.781	0,2%														
Ukupno (A.1+A.2)			95.781	0,2%														
B. TAKSONOMSKI NEPRIHVATLJIVE DJELATNOSTI																		
Prihodi od taksonomski neprihvatljivih djelatnosti (B)			60.590.898	99,8%														
UKUPNO (A+B)			60.686.679	100%														

ii. Kapitalni rashodi

CapEx = Kapitalni troškovi vezani uz taksonomski prihvatljive (usklađene) djelatnosti / Ukupni kapitalni troškovi kako je opisano u Prilogu I. delegirane uredbe o objavama (EU) 2021/2178

CapEx nazivnik obuhvaća ulaganja u materijalnu i nematerijalnu imovinu tijekom izvještajnog razdoblja (uključujući i imovinu stečenu poslovnim kombinacijama), prije postupka ponovnog vrednovanja (uključujući revalorizacije i umanjenja vrijednosti), troškova amortizacije i isključujući promjene u fer vrijednosti, primjenjujući MRS 16, točku 73.e), podtočke (i) i (iii), MRS 38 točku 118.e) podtočku (i), MRS 40, točke 76.a) i b) (za fer vrijednost), MRS 40, točku 79.d) podtočke (i) i (ii) (model troška), MRS 41, točka 50 točke b) i e) te MSFI 16, točku 53.h) kako je navedeno u Prilogu I. delegirane uredbe o objavama (EU) 2021/2178 u iznosu od 139.913 tisuća kuna. Ukupni CapEx nazivnik kako je opisano u uredbi o taksonomiji prikazan je u financijskoj bilješci 13 Nekretnine, postrojenja i oprema.

U 2022. godini 39% kapitalnih rashoda smatra se taksonomski prihvatljivim.

U 2022. godini 100% kapitalnih rashoda ostvarenih u djelatnosti "željeznički prijevoz tereta" smatra se usklađenim s kriterijima znatnog doprinosa.

U 2022. godini nije bilo kapitalnih rashoda povezanih s djelatnosti Postavljanje, održavanje i popravak tehnologija za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora.

Računovodstvene politike povezane s izračunom kapitalnih ulaganja odnosno troškova navedene su u godišnjem financijskom izvještaju u Bilješci 3.

Tablica 2: Udio kapitalnih rashoda povezanih s ekonomskim djelatnostima usklađenima s taksonomijom – objava za 2022. godinu

Ekonomске djelatnosti (1)	Oznaka(2)		'000 HRK		Udio prihoda (4)		Ublažavanje klimatskih promjena (5)		Prilagodba klimatskim promjenama (6)		Voda (7)		Onečišćenje (8)		Kružno gospodarstvo (9)		Biološka raznolikost i ekosistemi (10)		Ublažavanje klimatskih promjena (11)		Prilagodba klimatskim promjenama (12)		Voda (13)		Onečišćenje (14)		Kružna ekonomija (15)		Biološka raznolikost (16)		Minimalne zaštitne mjere (17)		Udio taksonomskih djelatnosti usklađen s metodologijom godina N (18)**		Kategorija (omogućujuća djelatnost) (20)		Kategorija (prijelazna djelatnost) (21)				
A. TAKSONOMSKI PRIHVATLJIVE DJELATNOSTI																																									
A.1. Kapitalni rashodi okolišno održive djelatnosti (usklađene s taksonomijom)																																									
Kapitalni rashodi okolišno održivih djelatnosti (usklađenih s taksonomijom) (A.1)																																									
A.2 Taksonomski prihvatljive, ali okolišno neodržive djelatnosti (neusklađene s taksonomijom)																																									
Željeznički prijevoz tereta	H49.20, N77.39		54.061		38,6%																																				
Postavljanje, održavanje i popravak tehnologija za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora energije	F42, F43, M71.1		-		0,0%																																				
Kapitalni rashodi od taksonomski prihvatljivih djelatnosti, ali okolišno neodrživih djelatnosti (neusklađenih s taksonomijom) (B)			54.061		38,6%																																				
Ukupno (A.1.+A.2)			54.061		38,6%																																				
B. TAKSONOMSKI NEPRIHVATLJIVE DJELATNOSTI																																									
Kapitalni rashodi od taksonomski neprihvatljivih djelatnosti (B)			85.852		61%																																				
UKUPNO (A+B)			139.913		100%																																				

iii. Operativni rashodi

OpEx = Operativni troškovi vezani uz taksonomski prihvatljive (usklađene) djelatnosti / Ukupni operativni troškovi kako je opisano u Prilogu I. delegirane uredbe o objavama (EU) 2021/2178

Prema Uredbi o taksonomiji, ukupni operativni troškovi se smatraju troškovi održavanja dugotrajne imovine kao i izravni nekapitalizirani troškovi istraživanja i razvoja te ugovori o kratkoročnom najmu koji utječu na povećanje održivosti.

U 2022. godini nije bilo operativnih rashoda povezanih s djelatnosti Postavljanje, održavanje i popravak tehnologija za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora ili željeznički prijevoz tereta.

ENNA primjenjuje Međunarodne standarde financijskog izvještavanja. Prilikom izračuna ključnih pokazatelja uspješnosti za potrebe izvještavanja u skladu sa zahtjevima Uredbe o taksonomiji, provedena je analiza pojedinih elemenata koje je bilo potrebno uključiti u izračun ključnih pokazatelja uspješnosti.

Tablica 3: Udio operativnih rashoda povezanih s ekonomskim djelatnostima usklađenima s taksonomijom – objava za 2022. godinu

Ekonomske djelatnosti (1)	Oznaka(2)	'000 HRK	Udio prihoda (4)	Kriterij znatnog doprinosa						Kriterije nenanošenja bitne štete						Udio taksonomskih djelatnosti usklađen s metodologijom godina N (18)	%	O	P
				Ublažavanje klimatskih promjena (5)	Prilagodba klimatskim promjenama (6)	Voda (7)	Onečišćenje (8)	Kružno gospodarstvo (9)	Biološka raznolikost i ekosistemi (10)	Ublažavanje klimatskih promjena (11)	Prilagodba klimatskim promjenama (12)	Voda (13)	Onečišćenje (14)	Kružna ekonomija (15)	Biološka raznolikost (16)				
A. TAKSONOMSKI PRIHVATLJIVE DJELATNOSTI																			
A.1. Okolišno održive djelatnosti (usklađene s taksonomijom)																			
Operativni rashodi okolišno održivih djelatnosti (usklađenih s taksonomijom) (A.1)		-																	
A.2 Taksonomski prihvatljive, ali okolišno neodržive djelatnosti (neusklađene s taksonomijom)																			
Operativni rashodi od taksonomski prihvatljivih djelatnosti, ali okolišno neodrživih djelatnosti (neusklađenih s taksonomijom) (B)			0%																
Ukupno (A.1+A.2)			0%																
B. TAKSONOMSKI NEPRIHVATLJIVE DJELATNOSTI																			
Operativni rashodi od taksonomski neprihvatljivih djelatnosti (B)		60,217,248	100%																
UKUPNO (A+B)		60,217,248	100%																

3. Poslovni model i strategija održivog razvoja

3.1. Poslovna strategija održivog razvoja ENNA Grupe

Korporativna strategija ENNA Grupe predstavlja ambiciju ENNA Grupe prema odgovornom i održivom razvoju poslovanja te je usklađena sa smjernicama Europske unije za zelenu i digitalnu tranziciju do 2050. godine. Odgovorno poslovanje ključ je za stvaranje i očuvanje vrijednosti u dugom roku, izgradnju partnerstava s dobavljačima i kupcima, privlačenje i zadržavanje zaposlenika te osiguranje podrške investitora i lokalne zajednice.

ENNA Grupa je svoj inovativan poslovni model razvila na temelju strateških smjernica razvoja EU prema klimatskoj neutralnosti do 2050. Okosnica strategije održivog razvoja ENNA Grupe jest optimalni energetska mix koji je iznimno važan za održivu, pouzdanu i sigurnu opskrbu energentima. PPD će, kao najveći trgovac plinom u ovom dijelu Europe, odigrati važnu ulogu u dekarbonizaciji gospodarstva. Naime, prirodni plin ima manji ugljični otisak od ostalih fosilnih goriva što ga čini izvrsnim prijelaznim gorivom dok obnovljivi izvori energije ne mogu u potpunosti osigurati stabilnu i dostatnu opskrbu energijom. ENNA je odlučila proaktivno započeti sa zelenom tranzicijom te je prepoznala područja u kojima svojim kompetencijama i organizacijskim kapacitetima može najviše doprinijeti održivom rastu. Na temelju tih ciljeva razvile su se 3 divizije: logistika i transport, hrana i obnovljivi izvori energije.

Transport je jedan od najvećih emitenata CO₂ te je EU u svrhu smanjenja ukupnih emisija prepoznala važnost jačanja željezničkog prijevoza. S Obzirom na odličnu geografsku poziciju na sjecištima najvažnijih paneuropskih prometnih pravaca, ENNA Grupa krenula je s razvojem divizije željezničkog prometa s ciljem da gospodarstvu omogući jeftiniji i ekološki prihvatljiviji, a jednako učinkovit prijevoz roba.

Svoje kompetencije u trgovini ENNA je usmjerila na jačanje domaće poljoprivrede koju karakteriziraju rascjepkanost i slaba umreženost. Ulaskom u segment trgovanja voćem i povrćem, ENNA Grupa povezuje male lokalne dobavljače u mrežu kooperanata, pruža im podršku, okrupnjuje domaću proizvodnju i plasira proizvode na tržište.

Povećanje udjela energije iz obnovljivih izvora u ukupnoj potrošnji za 32% do 2030. strateški je cilj EU koji će omogućiti postizanje klimatske neutralnosti do 2050. Kako bi to bilo moguće, potrebno je razvijati velika postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, ali i graditi kapacitete kućanstava i gospodarstava za korištenje takvih izvora. ENNA Grupa daje svoj doprinos zelenoj tranziciji ulaganjem u istraživanje i razvojem geotermalnih izvora te prodajom, postavljanjem i održavanjem malih solarnih elektrana.

Odgovorno poslovanje ENNA Grupe ogleda se u odnosu prema dionicima, doprinosu društvu i ekonomiji te minimiziranju ekoloških utjecaja. ENNA Grupa ulaže u sigurno i poticajno radno okruženje te razvija inicijative čiji je fokus dobrobit zaposlenika. S dobavljačima se razvijaju dugoročni partnerski odnosi temeljeni na povjerenju, pružajući dobavljačima stabilnost, podršku i mogućnosti za razvoj poslovanja. Kupcima se garantiraju sigurni, kvalitetni i inovativni proizvodi i usluge te rješenja kojima mogu dati svoj doprinos u klimatskoj tranziciji. ENNA Grupa svojim ulaganjima, porezima i doprinosima, radnim mjestima i prilikama za lokalne dobavljače doprinosi razvoju gospodarstva, a povrh toga kroz Zakladu Novo sutra ulaže u lokalnu zajednicu i izgradnju inkluzivnijeg društva.

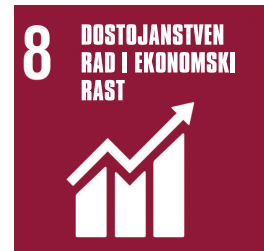
ENNA Grupa najznačajniji doprinos postizanju Ciljeva održivog razvoja (engl. *Sustainable development goals - SDGs*) Ujedinjenih naroda do 2030. ima kroz omogućavanje održivog gospodarskog rasta i stvaranje dostojanstvenih radnih mjesta, podršku tranziciji prema niskougljičnom gospodarstvu, izgradnju održivog dobavljačkog lanca, te doprinos stvaranju društva s manje nejednakosti.

ENNA Grupa prema tome djeluje na četiri područja:

1. Održiv gospodarski rast i stvaranje dostojanstvenih radnih mjesta (*SDG 8*)
2. Tranzicija prema "net zero" gospodarstvu (*SDG 7, SDG 9, SDG 13*)
3. Izgradnja održivog dobavljačkog lanca (*SDG 2, SDG 12*)
4. Doprinos stvaranju društva s manje nejednakosti (*SDG 5, SDG 4, SDG 10*)

3.1.1. Održiv gospodarski rast i stvaranje dostojanstvenih radnih mjesta

Svojim poslovanjem ENNA Grupa utječe na gospodarski rast i otvaranje novih radnih mjesta u zemljama u kojima djeluje. Kroz distribuiranu ekonomsku vrijednost ENNA Grupa osigurava prihode za zaposlenike i dobavljače, prihodima u proračun pomaže u osiguranju temeljnih usluga za društvo, a donacijama doprinosi razvoju lokalne zajednice. Bez kvalitetne i motivirane radne snage bilo bi izazovno ostvariti uspješne rezultate zbog čega ENNA Grupa posebnu pažnju pridaje stvaranju vrijednosti za svoje zaposlenike. To se postiže konkurentnim radnim uvjetima, jačanjem internog sustava za zaštitu zdravlja i sigurnosti, ulaganjem u edukaciju i razvoj zaposlenika, te brigom za ravnopravnost na radnom mjestu.

Područje	Pokazatelj	Stanje 2022. godine	Cilj do 2025. godine	SDG
ENNA Grupa želi nastaviti doprinositi rastu bruto društvenog proizvoda po glavi stanovnika i tako stvarati pozitivan ekonomski učinak.	Godišnji prihod ENNA Grupe	60.796 milijuna kuna	Povećanje godišnjih prihoda ENNA Grupe.	8.1.
Važno je osigurati kvalitetna radna mjesta i prilike za lokalno stanovništvo zbog čega se nastoji zapošljavati visokoobrazovane mlade stručnjake iz lokalne sredine.	Udio menadžmenta koji dolazi iz lokalne sredine.	Udio menadžmenta koji dolazi iz lokalne sredine: 100 %		
	Udio visokoobrazovanih zaposlenika.	Udio visokoobrazovanih zaposlenika: 60% od čega je 40% inženjerskog profila	Zadržati postojeće stanje.	8.5.
	Prosječna dob zaposlenika.	Prosječna dob zaposlenika: 36 godina		
Jednaki rad uvijek treba biti jednako vrednovan bez obzira na raznolikosti. Upravo zbog toga cilj je rad jednake vrijednosti vrednovati na isti način bez razlika, zbog čega ENNA nastoji osigurati jednakost u primanjima svih zaposlenika ovisno o radnom mjestu.	Odnos primanja muškaraca i žena.	Podatak nije dostupan. Izračunat će se u narednom razdoblju.	Jednaka primanja za rad iste vrijednosti.	8.5.
Sigurnost na radnom mjestu temeljno je pravo svakog zaposlenika. ENNA Grupa će nastaviti raditi na povećanju sigurnosti na radnom mjestu kroz razvoj sustava upravljanja zdravljem i sigurnošću i ulaganjem u edukaciju te najkvalitetniju zaštitnu opremu.	Broj evidentiranih ozljeda na 1.000.000 sati rada.	Nije bilo ozljeda na radu.	Manje od 5 ozljeda na 1.000.000 sati rada	8.8.

3.1.2. Tranzicija prema "net zero" gospodarstvu

Temelj poslovanja ENNA Grupe je stvaranje optimalnog energetskog mixa koji omogućava održivu, pouzdanu i sigurnu opskrbu energentima. Opskrbom prirodnim plinom i električnom energijom, ENNA Grupa podupire dekarbonizaciju gospodarstva EU dajući svoj pozitivan doprinos u borbi protiv klimatskih promjena. ENNA Grupa već godinama ulaže u istraživanje i razvoj obnovljivih izvora energije te pruža podršku u izgradnji kapaciteta gospodarstva za iskorištavanje obnovljivih izvora. Osim što svojim poslovanjem omogućava da se smanje ukupne emisije gospodarstva, ENNA Grupa nastoji smanjiti i vlastite, direktne emisije CO₂e kroz očuvanje energije, povećanje energetske efikasnosti i rast udjela energije iz vlastitih solarnih elektrana.

Područje	Pokazatelj	Stanje 2022. godine	Cilj do 2025. godine	SDG
ENNA Grupa radi na izgradnji kapaciteta gospodarstva za iskorištavanje energije iz obnovljivih izvora kroz prodaju i postavljanje malih solarnih elektrana. Prosječna mala solarna elektrana u Hrvatskoj izravno smanjuje emisiju 1.980 kg CO ₂ godišnje.	Instalirana snaga prodanih solarnih elektrana	Instalirana snaga: 4.340 MW	Povećati ukupnu instaliranu snagu, odnosno povećati kapacitete gospodarstva za iskorištavanje energije sunca.	7.2.
Svjesna izazova klimatskih promjena i klimatske tranzicije, ENNA Grupa je započela s ulaganjima u istraživanje i razvoj obnovljivih izvora energije.	Ulaganja u istraživanje i razvoj obnovljivih izvora energije.	Ulaganja u istraživanje obnovljivih izvora energije: 35 mil HRK	Povećati ulaganja u istraživanje i razvoj obnovljivih izvora energije.	9.5.
Direktne emisije CO ₂ e u ENNA Grupi nastoje se smanjiti kroz mjere očuvanja energije, povećanja energetske efikasnosti i ulaganjem u vlastite kapacitete za iskorištavanje obnovljive energije.	Direktne emisije CO ₂ e	925.56 CO ₂ e [t]	Smanjiti direktne emisije CO ₂ e do 2025. godine.	13.2.
ENNA Fruit radi na ugradnji vlastitih kapaciteta za proizvodnju el.energije iz obnovljivih izvora kako bi smanjila svoje emisije CO ₂ e.	Energija dobivena iz vlastitih solarnih elektrana	51.38 MWh el.energije (u 2022. godini nisu sve instalirane elektrane bile u pogonu)	Povećati udio energije iz vlastitih obnovljivih izvora.	13.2.

3.1.3. Izgradnja održivog dobavljačkog lanca

ENNA Grupa nastoji u svoj dobavljački lanac uključiti male lokalne dobavljače voća i povrća te tako podržati njihov razvoj tako ih podržati u njihovom razvoju. Također, dugoročnim odnosima i partnerskom suradnjom sudjeluje u jačanju njihovih kapaciteta. Kvaliteta i sigurnost proizvoda te održiva upotreba resursa glavni su preduvjet za dugoročnu uspješnost poslovanja zbog čega ENNA godišnje provodi preko 100 obilaska dobavljača u kojima se provodi kontrola kvalitete i korištenja zelenih praksi. ENNA Grupa teži održivom korištenju resursa i smanjenju otpada u dobavljačkom lancu. Odgovornim upravljanjem zaliha smanjuju se viškovi, a ono što se ne uspije prodati kao roba najvišeg standarda preusmjerava se otkupljivačima kao hrana za stoku i ostale životinje ili posrednicima u lancu doniranja hrane. Radi se i na optimiziranju pakiranja koji predstavljaju veliki udio u otpadu. Upravo zato su uvedena višekratna pakiranja koja smanjuju potrebu za novom ambalažom.

Područje	Pokazatelj	Stanje 2022. godine	Cilj do 2025. godine	SDG
S obzirom na svoju poziciju u lancu vrijednosti, ENNA grupa ima priliku kroz kvalitetno upravljanje i politike nabave smanjiti viškove hrane u dobavljačkom lancu.	Godišnja količina biootpada u skladištima.	Količina biootpada u skladištima iznosila je 1.080.00 tona	Smanjiti količinu biootpada u skladištima.	12.3.
Ambalaža je izuzetno važna kako bi se smanjio otpad od hrane, međutim ona stvara značajnu količinu otpada ako se radi o jednokratnoj upotrebi i neobnovljivim materijalima. Zbog toga su pametan dizajn i višekratna upotreba ambalaže ciljevi ENNA Grupe.	Udio višekratne ambalaže u ukupnoj ambalaži.	Udio višekratne ambalaže iznosio je 69,34%	Povećati udio višekratne ambalaže.	12.5.
ENNA Grupa nastoji pružiti prilike malim, lokalnim dobavljačima i uključiti ih u svoj dobavljački lanac. Dugoročnim odnosima i partnerskom suradnjom sudjeluje u jačanju njihovih kapaciteta.	Udio lokalnih dobavljača.	Hrvatska: 42% Srbija: 49% BIH: 35%	Povećati udio lokalnih dobavljača.	2.3.
Redovitim obilascima dobavljača provjerava se kvaliteta proizvoda i oprednjenost prema zelenim tehnologijama i održivom gospodarstvu.	Broj obilazaka dobavljača	Preko 100 obilazaka dobavljača.	Kontinuirano povećavati broj obilazaka dobavljača prema kriterijima kvalitete proizvoda i zaštite okoliša.	2.3.

3.1.4. Doprinos stvaranju društva s manje nejednakosti

Društvena nejednakost predstavlja jedan od ključnih izazova održivog razvoja. U ENNA Grupi prepoznaju svoju odgovornost u osiguranju jednakog pristupa resursima i prilikama svim članovima zajednice koji su im potrebne da bi uspjeli. Rad Zaklade Novo Sutra posvećen je uklanjanju prepreka koje društvo stavlja pred pojedince kako bi omogućili

jednak pristup obrazovanju i zaposlenju. Kroz napore za promicanje društvene jednakosti i pomoć najugroženijim skupinama društva, ENNA Grupa nada se stvaranju održivijeg i pravednijeg svijeta za sve.

Područje	Pokazatelj	Stanje 2022. godine	Cilj do 2025. godine	SDG
Puna i efektivna participacija žena u menadžmentu važan je preduvjet za uspješan razvoj društva zbog čega ENNA pruža jednake prilike za napredovanje bez obzira na spol.	Udio žena na upravljačkim pozicijama	50 % žena na upravljačkim pozicijama ¹ .	Zadržati postojeće stanje.	5.5.
Kroz Zakladu Novo Sutra predano uklanjaju prepreke koje društvo stavlja pred pojedince potičući dobra djela i pomoć potrebitima. Na taj način doprinose razvoju inkluzivnijeg društva.	Iznos godišnjih donacija	23 milijuna HRK (3,05 mil EUR)	Povećati iznos donacija	10.2.
Mnogi mladi ljudi ne ostvaruju svoje potencijale jer za to nemaju materijalnih uvjeta. ENNA Grupa kroz rad Zaklade Novo Sutra pruža podršku mladima s područja 5 slavonskih županija neovisno o mjestu studiranja. Stipendirajući studente slabijeg imovinskog stanja omogućuju im da steknu obrazovanje i u potpunosti razvijaju talente te jednog dana spremno preuzmu svoju ulogu u društvu.	Broj stipendiranih studenata	Kroz redovno područje stipendiranja, od početka rada zaklade, prošlo je ukupno 64 studenta te još 20 učenika koji su dio projekta Banovina.	Povećati broj stipendista	4.3.

¹ Podatak se odnosi na upravljačke pozicije u društvima ENNA d.o.o. i PPD-u.

Upravljanje održivošću u ENNA grupi

Sva pitanja povezana s utjecajem na okoliš, društvo i gospodarstvo u nadležnosti su Uprave, a Odjel izvještavanja Enna Grupe, uz širi tim stručnjaka iz različitih divizija, zadužen je za koordinaciju aktivnosti i objavu izvješća o održivosti.

Radna skupina za izradu izvještaja o održivosti održava redovne sastanke u okviru kojih se koordiniraju sve teme vezane uz društveno odgovorno poslovanje. Odluke o ekonomskim, okolišnim i društvenim utjecajima donose se na razini Uprave koju čine predsjednik Uprave i članovi zaduženi za pojedina poslovna područja unutar Grupe (plin i električna energija, logistika, hrana te obnovljivi izvori energije).

3.2. Rizici i prilike povezani s okolišnim, društvenim i upravljačkim temama

Pri donošenju odluka o ulaganjima, ulagatelji (često) ne mogu u dovoljnoj mjeri uzeti u obzir rizike i prilike povezane s održivosti zbog nedostatka takvih informacija u izvješćima poduzeća. Ukupnost odluka o ulaganjima u kojima rizici povezani s održivosti nisu na odgovarajući način uzeti u obzir može stvoriti sistemske rizike koji su prijetnja financijskoj stabilnosti. Europska središnja banka (ESB) i međunarodne organizacije, kao što je Odbor za financijsku stabilnost, skrenuli su pozornost na te sistemske rizike i važnost njihova identificiranja i objave, posebno u pogledu klime. Njihova je preporuka uvrštena u novu Direktivu o korporativnom izvješćivanju o održivosti (CSRD-u) prema kojoj poduzeća trebaju opisati glavne rizike za poduzeće povezane s pitanjima održivosti, uključujući opis glavnih ovisnosti poduzeća kada je riječ o tim pitanjima i način njihova upravljanja tim rizicima.

Društveni, okolišni i upravljački (ESG) rizici ili rizici održivosti predstavljaju neizvjesne društvene i okolišne događaje ili uvjete koji, ako se dogode (zbog promjene društvenih ili okolišnih čimbenika), mogu stvoriti značajan negativan utjecaj na poslovanje. Upravo je iz tih razloga radna skupina za izvješćivanje o održivosti u ENNA Grupi, prilikom sastavljanja prvog izvješća o održivosti, identificirala i analizirala potencijalne rizike povezane s pitanjima održivosti kao i mjere koji se trebaju realizirati kako bi se smanjio potencijalni negativni utjecaj na financijsku uspješnost.

Osim što je identifikacija rizika održivosti važna za financijski sektor i ulagače, od jednakog je značaja za sama poduzeća koja na taj način mogu bolje planirati potrebna ulaganja za prilagodbu i upravljati rizicima koji mogu utjecati za financijski rezultat. Upravljanje rizicima održivosti ne odnosi se samo na utvrđivanje rizika, već omogućava i otkrivanje novih poslovnih prilika. Posebno je to važno u kontekstu definiranja poslovne strategije, postavljanja godišnjih ciljeva i pokazatelja uspješnosti.

Rizici su identificirani kako slijedi:

Područje	Rizik	Objašnjenje	Mjere
Tranzicija prema "net zero" gospodarstvu	Ograničenje emisija stakleničkih plinova i postizanje klimatske neutralnosti poslovanja.	Europskim zelenim planom nastoji se smanjiti emisije stakleničkih plinova koje ispuštaju kompanije u svom poslovanju i lancu vrijednosti zbog čega se traže načini za smanjenje direktnih i indirektnih emisija.	<ul style="list-style-type: none"> • Obnova vlastitih objekata u svrhu povećanja energetske efikasnosti. • Postavljanje solarnih panela na krovove objekata u svrhu proizvodnje električne energije za potrebe vlastitog poslovanja.
	Nova regulativa koja se razvija u svrhu dekarbonizacije EU gospodarstva predstavlja značajan rizik za ugljično-intenzivan lanac vrijednosti divizije: plin i električna energija.	Politika dekarbonizacije utječe na sve stroži regulatorni okvir koji nastoji smanjiti udio fosilnih goriva u energetsom miks u zemalja EU što dovodi do utjecaja na potražnju za određenim proizvodima i cijenu tih proizvoda.	<ul style="list-style-type: none"> • Strateško repozicioniranje prema obnovljivim izvorima energije. • Razvoj novih proizvoda i usluga u području električne energije iz obnovljivih izvora. • Izgradnja kapaciteta i ekspertize u ovom području. • Strateška partnerstva i ulaganje u razvoj projekata OIE. • Jačanje djelatnosti prodaje i postavljanja solarnih elektrana. • Diverzifikacija na ostale obnovljive izvore energije poput geotermalnih izvora i solarnih parkova.

Područje	Rizik	Objašnjenje	Mjere
Održiv gospodarski rast i stvaranje dostojanstvenih radnih mjesta	Poteškoće pri privlačenju i zadržavanju stručne radne snage	Zbog više faktora koji utječu na strukturu radne snage na tržištu rada (iseljavanje, (ne)interes za pojedina zanimanja, (ne)atraktivnost djelatnosti...) kompanije se mogu suočavati s poteškoćama pri privlačenju i zadržavanju stručne i kvalitetne radne snage.	<ul style="list-style-type: none"> Pružati konkurentne financijske i nefinancijske pogodnosti u skladu s trendovima na tržištu i najboljom međunarodnom praksom. Nagrađivati trud i zalaganje. Razvijati korporativnu kulturu suradnje, inovativnosti i pravednosti kako bi se stvorilo ugodno radno okruženje i zadržali talentirani zaposlenici. Ulagati u edukaciju zaposlenika. Razvijati imidž poželjnog poslodavca. Sudjelovati na sajmovima karijera.
	Smanjenje stručnog kadra.	Sektor transporta i logistike suočava se s manjkom stručnog kadra.	<ul style="list-style-type: none"> Prakse i stručna osposobljavanja učenika završnih razreda srednjih škola. Promocija tehničkih i prometnih zanimanja (strojovođa, pregledač vagona) Atraktivna primanja i paket pogodnosti za zaposlenike. Razvoj zaposlenika kroz interne edukacije. Programi mentorstva u svrhu prijenosa znanja i iskustva starijih zaposlenika.
	Rizik gubitka ili krađe poslovnih podataka.	S obzirom na sve značajniju digitalizaciju poslovnih baza i važnost upravljanja digitalnim podacima, povećava se i rizik neovlaštenog pristupa podacima, gubitaka ili krađe osjetljivih podataka.	<ul style="list-style-type: none"> Ulagati u razvoj kompetencija IT odjela. Educirati zaposlenike o etici upravljanja podacima. Ulagati u sigurnost IT sustava. Preispitivati interne procese. Provoditi interne i eksterne kontrole sigurnosti IT sustava.
	Značajne fluktuacije cijene energije.	Promjene u odnosima ponude i potražnje utječu na fluktuaciju cijena.	<ul style="list-style-type: none"> Diverzifikacija portfelja Traženje alternativnih dobavnih pravaca iz različitih izvora energije . Korištenje dostupnih mjera zaštite od cjenovnih rizika.

Područje	Rizik	Objašnjenje	Mjere
Izgradnja održivog dobavljačkog lanca	Rast cijena ulaznih sirovina dobavljača.	Klimatske promjene, promjene na tržištu energenata i drugi faktori utječu na dostupnost i nabavnu cijenu robe, što utječe na financijski rezultat posrednika u lancu vrijednosti.	<ul style="list-style-type: none"> Diverzifikacija dobavnih pravaca. Daljnji razvoj postojećih modela za planiranje potražnje za robom kako bi se točnije mogle planirati količine koje se nabavljaju od dobavljača.
	Poremećaji u dobavljačkom lancu hrane uzrokovani klimatskim promjenama.	Poljoprivrednici ovise o stabilnoj klimi, bioraznolikosti i kvalitetnim prirodnim resursima više nego bilo koji drugi sektor. Posljedice klimatskih promjena kao što su visoke temperature, duga sušna razdoblje, poplave, oluje i slično utječu na količinu dostupnih proizvoda kojima se trguje.	<ul style="list-style-type: none"> Njegovanje dugoročne partnerske odnose s kooperantima i dobavljačima. Zajedničko planiranje mjera za prilagodbu klimatskim promjenama.
	Razvoj regulative u području cirkularne ekonomije i smanjenja plastike te rast cijena plastičnih materijala.	EU kroz svoj akcijski plan za kružno gospodarstvo nastoji povećati trajnost pakiranja od plastike i potaknuti višekratnu uporabu takvih pakiranja, kako bi se smanjila količina otpada koja završi na odlagalištima i smanjila upotreba sirovina za proizvodnju plastike.	<ul style="list-style-type: none"> Korištenje višekratne ambalaže Nabava pakiranja koja se mogu lako reciklirati i koja sadrže reciklirane materijale. Pravilno sortiranje otpada od plastike i predaja posrednicima na recikliranje.

Upravljanje ESG rizicima uključeno je u Integrirani sustav upravljanja rizicima na razini ENNA Grupe. Rizici se kontinuirano prate i identificiraju analizom okruženja, izvještaja, kroz komunikaciju s dionicima i ostale kanale, procjenjuju prema vjerojatnosti nastanka i značajnosti ishoda, uključuju u odlučivanje o razvoju te se ovisno o procjeni odgovornih osoba osmišljavaju i implementiraju mjere.

3.3. Tranzicijski plan za ostvarivanje održivog razvoja

Kako bi se ostvarili ciljevi ugljično-neutralnog gospodarstva iz Pariškog sporazuma i Europskog zelenog plana potrebno je značajno smanjiti emisije stakleničkih plinova do 2030., odnosno 2050. godine. Veliki dio emisija dolazi od proizvodnje i potrošnje energije te zbog transporta. Poslovanje ENNA Grupe ovisi o ovim djelatnostima, stoga tranzicijski plan poslovanja za ostvarivanje održivog razvoja ima značajan doprinos smanjenju emisija stakleničkih plinova i zaštiti klime.

S obzirom da su društva ENNA grupe trading kompanije, osim prikazanih područja emisija 1 i 2, značajan dio emisija čini i područje 3 (scope 3), odnosno emisije dobavljača i klijenata. Primjerice u diviziji *plin*, najveća količina emisija nastaje u procesu proizvodnje i transporta prirodnog plina te tijekom njegovog trošenja. U diviziji *transport* najveća količina emisija nastaje za vrijeme prijevoza od točke A do točke B, dok u diviziji *hrana* najveća količina emisija nastaje u proizvodnji zbog korištenja strojeva i gnojiva. ENNA Grupa u svim divizijama nastoji birati dobavljače koji imaju manje emisije ili rade na smanjivanju svojih emisija te pružati inovativna rješenja koja klijentima omogućavaju smanjenje svojih emisija. U narednom periodu ENNA Grupa će u cilju upravljanja s emisijama iz područja 3 uspostaviti sustav izračuna i izvještavanja područja 3.

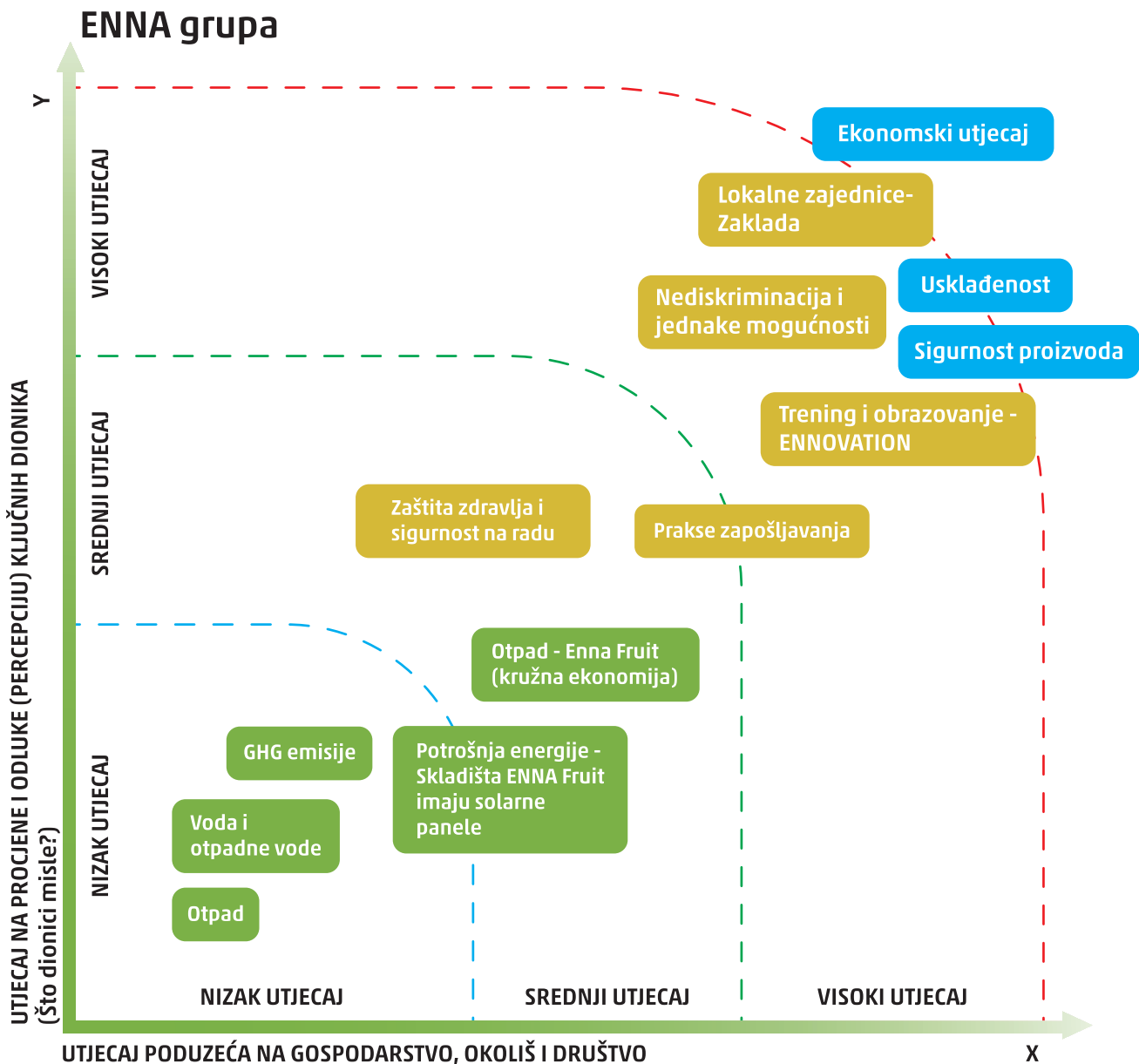
U prijelaznom razdoblju (do 2050. godine) ENNA će svojim klijentima omogućiti da smanje svoje emisije tako što će energiju dobivati sagorijevanjem prirodnog plina, a ne nafte ili ugljena, dok će istovremeno razvijati nove proizvode i usluge u području obnovljivih izvora energije koji će u budućnosti omogućiti klijentima da u potpunosti eliminiraju svoje emisije koje nastaju zbog korištenja fosilnih goriva. Nadalje, ENNA Grupa pruža uslugu transporta robe željeznicom za što osigurava lokomotive na dvojni pogon. Emisije u ovom slučaju nastaju izgaranjem fosilnih goriva na dijelovima željeznice koji nisu elektrificirani, a tamo gdje lokomotive koriste električnu energiju za pogon, emisije nastaju u području 2 zbog proizvodnje dijela električne energije iz neobnovljivih izvora. U budućnosti, kada se svi dijelovi pruge elektrificiraju i poveća udio obnovljivih izvora u proizvodnji električne energije, usluga prijevoza ENNA Grupe bit će u potpunosti ugljično neutralna te će na taj način ENNA Grupa omogućiti svojim klijentima da eliminiraju svoje GHG emisije koje nastaju ukoliko se roba transportira cestovnim ili avio prijevozom.

3.4. Procjena značajnosti za potrebe određivanja sadržaja izvještaja

ENNA Grupa kroz kontinuiranu komunikaciju s dionicima, praćenje promjena u okruženju i procenom vlastitog poslovanja utvrđuje i analizira vlastite učinke na društvo, okoliš i ekonomiju. Na temelju identificiranih učinaka te industrijske i regulatorne analize, radna skupina za nefinancijsko izvještavanje u suradnji s vanjskim stručnjacima provela je procjenu materijalnih tema.

Rizik	Metoda komunikacije	Važne teme
Zaposlenici	Intranet	Zaštita i sigurnost na radu
	Newsletter i e-pošta	Nediskriminacija i jednake mogućnosti
	Redoviti sastanci	Prakse zapošljavanja
	Interne edukacije	Pogodnosti za zaposlenike
	ENNOVATION program	Trening i obrazovanje
	Individualni intervjui o razvoju karijera Istraživanja zadovoljstva	
Kupci	Internet stranica	Pouzdana opskrba
	Društvene mreže	Kvaliteta i sigurnost proizvoda
	Sastanci po potrebi	Pravovremena isporuka
	Istraživanje zadovoljstva	
Dobavljači	Sudjelovanje u udruženjima	Kontinuitet opskrbe
	Sastanci	Kvaliteta i sigurnost proizvoda
	Obilasci za provjeru kvalitete	Odgovorno upravljanje resursima u dobavljačkom lancu
	Savjetovanja Postupci nabave	
Ulagači	E-pošta	Financijski rezultat
	Sastanci	Usklađenost za zakonskim i dobrovoljnim propisima Održivo stvaranje vrijednosti Klimatske promjene
Lokalna zajednica	Konzultacije i sastanci	Donacije i sponzorstva
	Društvene mreže i web stranica	Odgovor na potrebe zajednice
	Zajednička događanja	Održivo korištenje prirodnih resursa
	Kampanje svijesti	Lokalno zapošljavanje
Tijela vlasti	Sastanci po potrebi	Ekonomski razvoj
	Praćenje zakonodavnog okvira	Usklađenost
	Službeni dopisi	

Matrica materijalnosti prikazuje identificirane i rangirane okolišne, ekonomske i društvene materijalne teme koje čine temelj za pripremu Izvještaja o održivosti i praćenje okolišnih, društvenih i upravljačkih pokazatelja kako bi se postigli zadani ciljevi održivog razvoja ENNA Grupa.

4. Kvaliteta i pouzdanost kao imperativ poslovanja

ENNA Grupa svakom poslu pristupa s jednakom predanošću s namjerom osiguravanja kvalitetnih, sigurnih i pouzdanih proizvoda i usluga, te zadovoljenja želja i očekivanja svojih klijenata. Poštuju se sva zakonska ograničenja i interna sigurnosna pravila kako bi svaki proizvod i usluga zadovoljavali najviše međunarodno priznate standarde kvalitete.

4.1. Pouzdana i sigurna opskrba energijom

Energija i održivi razvoj

Energija je temelj održivog razvoja bez koje mnogi ciljevi iz Agende 2030 ne mogu biti ostvareni. Pristup pouzdanoj, sigurnoj i modernoj energiji ključ je ekonomskog razvoja, smanjenja siromaštva te pravednog razvoja društva. PPD i druga društva unutar ENNA Grupe koja se bave trgovinom i opskrbom plinom i električnom energijom imaju značajan utjecaj na razvoj gospodarstva kroz zapošljavanje lokalnog stanovništva, pouzdanu i sigurnu opskrbu gospodarstva i kućanstva energijom te podršku lokalnoj zajednici. Trgovina i opskrba prirodnim plinom i električnom energijom generiraju značajne prihode u državni proračun što utječe na mogućnost vlasti da direktno ulažu u aktivnosti koje doprinose ostvarenju Ciljeva održivog razvoja. ENNA Grupa tako postaje partner na putu prema održivosti gospodarstva.

Pouzdana i sigurna opskrba plinom

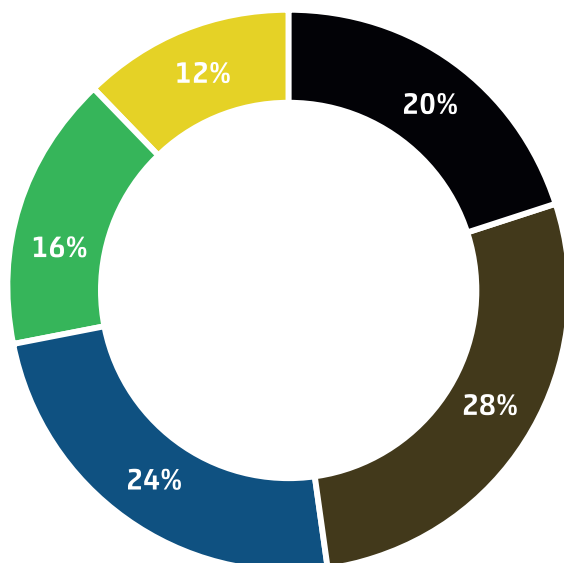
Prirodni plin je 2021. činio 24%³ u energetsom miks EU i 38%⁴ u energetsom miks RH što ukazuje na ovisnost gospodarstva o sigurnoj i pouzdanoj opskrbi plinom. Očekuje se da će potrošnja prirodnog plina u narednom periodu rasti, a očekivani porast je 1,6% godišnje između 2015. i 2035. Pouzdana opskrba prirodnim plinom omogućava konkurentnost i nesmetani rad industrije, energetskega sektora, sektora transporta i svih ostalih poduzetnika. PPD kao najveći trgovac plinom u ovom dijelu Europe odgovorno pristupa svojoj ulozi te kontinuirano radi na unapređenju sustava upravljanja kvalitetom. Partnerski odnos s kupcima i povjerenje su PPD-u i svim tvrtkama u ENNA/PPD grupi na prvom mjestu.

Kvaliteta opskrbe plinom obuhvaća kvalitetu usluge, pouzdanost isporuke i kvalitetu plina, a prati se primjenom propisanih standarda kvalitete opskrbe, te ostvarenih pokazatelja kvalitete opskrbe. Kvaliteta plina obuhvaća tehničke zahtjeve kvalitete opskrbe plinom čijim poštivanjem operator plinskog sustava osigurava korisniku sustava ili krajnjem kupcu usklađenost parametara kvalitete plina s propisanim standardnom kvalitetu plina. Kvaliteta usluge obuhvaća komercijalne zahtjeve kvalitete opskrbe plinom, čijim poštovanjem Opskrbljivač plinom osigurava Kupcu zadovoljavajuću razinu pružene usluge.

3 https://energy.ec.europa.eu/system/files/2022-10/EU27_2022_Energy_Snapshot.pdf

4 https://energy.ec.europa.eu/system/files/2022-10/HR_2022_Energy_Snapshot.pdf

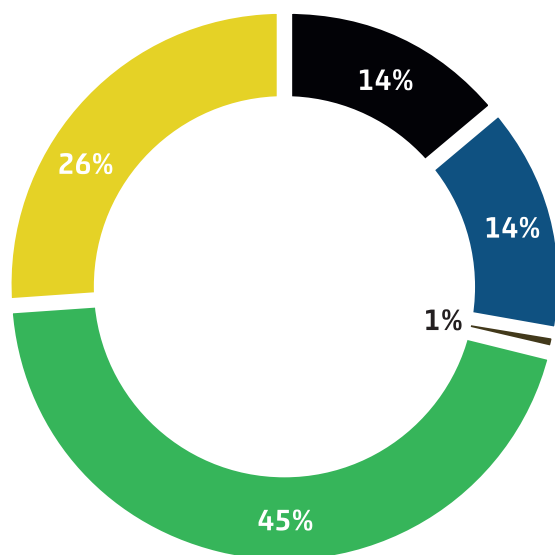
Naziv grafikona: Struktura energetskeg mixa u EU

Energy mix - 2021

- Coal and coal products
- Oil and oil products
- Natural Gas
- Renewables
- Nuclear

Source: DG ENER and Eurostat

Electricity mix - 2021

- Solid fossil Fuels
- Natural Gas
- Oil and petroleum products
- Renewables, biofuels, biomass
- Nuclear

Source: DG ENER and Eurostat

Izvor: https://energy.ec.europa.eu/system/files/2022-10/EU27_2022_Energy_Snapshot.pdf

Pametna rješenja za kupce

ENNA Opskrba, nova članica ENNA Grupe, od 2021. godine krajnjim kupcima energije nudi rješenja za ekonomično i učinkovito korištenje energetskeg miksa. ENNA Opskrba svojim krajnjim kupcima nudi pametna rješenja kojima kupci mogu kombinirati korištenje plina, el. energije i OIE prema vlastitim individualnim potrebama. Još jedan korak u dekarbonizaciji gospodarstva je i ulazak u trgovinu zelenom električnom energijom. ENNA Opskrba svojim klijentima može osigurati opskrbu isključivo električnom energijom koja je 100% dobivena iz obnovljivih izvora, za što mogu izdati i certifikat o korištenju energije iz obnovljivih izvora što je zasigurno važno klijentima koji su posvećeni održivom razvoju.

Uloga plina u klimatskoj tranziciji

Izazov druge polovice stoljeća na globalnoj razini jest osigurati pristup pouzdanoj, održivoj i modernoj energiji, istovremeno se krećući prema ugljičnoj neutralnosti. Kao rješenje se nameće prirodni plin. Prirodni plin je fleksibilan i široko dostupan izvor energije koji može smanjiti emisije CO₂e istovremeno povećavajući pristup energiji.

Prirodni plin zbog svog sastava tijekom sagorijevanja emitira manje stakleničkih plinova po MWh proizvedene energije nego druga fosilna goriva, zbog čega njegov udio u energetske miks kontinuirano raste. Istraživanja⁵ pokazuju da ima i do 50% manji ugljični otisak u odnosu na ugljik i 30% manji u odnosu na naftu. U odnosu na energiju iz obnovljivih izvora, prirodni plin je trenutno bolja opcija jer je pouzdaniji, sigurnije se opskrbljuje, a skladištenje je lakše i jeftinije. U tranzicijskom razdoblju, energija iz obnovljivih izvora još uvijek nije svima jednako dostupna te se veliki dio gospodarstva zbog prirode svog poslovanja ne može na nju oslanjati. Plin je pokazao odlične rezultate kod kratkoročnog smanjenja emisija stakleničkih plinova i dopune obnovljivih izvora koji trenutno nisu dostatni da bi u potpunosti zadovoljili potrebe gospodarstva.

Također, s obzirom da su obnovljivi izvori energije isprekidani izvor te zahtijevaju pouzdan rezervni izvor koji je lako dostupan za balansiranje fluktuacija u proizvodnji i potrošnji, prirodni plin se koristi kako bi osigurao stabilnost sustava. Prirodni plin na taj način podržava širu integraciju obnovljivih izvora u energetske sustav EU.

Upravo zbog toga, pretpostavke su da će prirodni plin još dugo ostati u upotrebi i da je ključ prelaska na ugljično neutralno gospodarstvo. I sama Europska Komisija je delegiranom uredbom 2022/1214 djelatnosti povezane s prirodnim plinom okarakterizirala kao "prijelazne djelatnosti koje mogu poduprijeti dekarbonizaciju gospodarstva". PPD, kao najveći trgovac prirodnim plinom u ovom dijelu Europe, pouzdanom i sigurnom opskrbom plina stoga doprinosi dekarbonizaciji gospodarstva EU i ostvarenju ciljeva održivog razvoja jer djeluje kao posrednik između proizvođača plina i korisnika dok energija iz obnovljivih izvora još nije svima jednako dostupna.

Razvoj obnovljivih izvora energije

U skladu s ciljevima Europskog zelenog plana, ENNA Grupa, kao odgovorna kompanija, nastavlja diverzificirati svoje energetske poslovanje ulaganjima u obnovljive izvore energije kroz društva ENNA Solar, ENNA Esco i ENNA Geo.

Preporuka Vijeća EU 9758/22⁶ je, u odnosu na energetske sliku Hrvatske, ubrzati razvoj projekata obnovljivih izvora energije fokusirajući se prvenstveno na solarnu energiju, energiju vjetra i geotermalnu energiju. Vijeće EU također preporučuje razvoj kapaciteta poduzetnika i kućanstva za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora te unapređenje energetske efikasnosti.

ENNA Grupa već nekoliko godina značajno ulaže u istraživanje potencijala za iskorištavanje obnovljivih izvora energije te u proizvodne kapacitete iz sunčeve i geotermalne energije.

ENNA Grupa poslovnim i privatnim klijentima nudi sveobuhvatna rješenja obnovljivih izvora energije i energetske efikasnosti. ENNA Grupa je snažan i pouzdan partner koji može ponuditi cjelovitu uslugu opskrbe i plinom i električnom energijom, te istraživanje mogućnosti zajedničkog ulaganja u solarne elektrane ili druga tehnološka rješenja kroz individualan pristup potkrijepljen iskustvom, znanjem i inovativnim tehnološkim rješenjima.

Sveobuhvatni cilj poduzeća u kontekstu održivog razvoja trebao bi biti odgovorno poslovanje - doprinos društvu, minimiziranje rizika i ne nanošenje štete. Odgovorno poslovanje ENNA Grupe, a čiji je predstavnik PPD s najvećim udjelom u prihodima, ogleda se u odnosu prema zaposlenicima, kupcima, dobavljačima, lokalnoj zajednici i prirodnim resursima, o čemu možete detaljnije pročitati u narednim poglavljima.

4.2. Certifikati osiguranja kvalitete i sigurnosti proizvoda

Uvođenje sustava upravljanja kvalitetom strateška je odluka ENNA Grupe koju potvrđuju međunarodno priznati certifikati. Certifikati sustava upravljanja, kvalitete i sigurnosti nisu samo jamstvo potrošačima i poslovnim partnerima nego i stalni podsjetnik i obveza svima u ENNA Grupi na predanost prema postizanju kvalitete i sigurnosti.

5 https://www.ipieca.org/media/3093/mapping_og_to_sdg_atlas_lr_2017.pdf

6 <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9758-2022-INIT/en/pdf>

ENNA Grupa posjeduje sljedeće certifikate osiguranja kvalitete i sigurnosti proizvoda:

PPD se implementacijom norme ISO 9001:2015 orijentira prema kontinuiranom poboljšanju kvalitete sigurne i pouzdane usluge trgovine i opskrbe plinom, a ulaganjem u obrazovanje djelatnika razvija se, održava i poboljšava sustav upravljanja koji će osigurati siguran i stalan razvoj i rast tvrtke.

Poslovni procesi su usmjereni na unapređenje kvalitete poslovanja te primjenu novih znanja u svakodnevnom radu i upravljanju tvrtke u cilju ispunjenju potreba i očekivanja klijenata. Razvija se kvalitetan odnos sa svim partnerima s ciljem ostvarenja dugoročnog zajedničkog rasta na tržištu.

ENNA Transport važan je dio regionalnog i međunarodnog željezničkog prometa. Kako bi se što bolje zadovoljile potrebe klijenata i racionalno upravljalo resursima, uveden je sustav upravljanja kvalitetom. Sustav upravljanja kvalitetom ENNA Transporta također je certificiran prema ISO standardu 9001.

U cilju poboljšanja sustava upravljanja, potrebno je kontinuirano educirati zaposlenike. U 2022. godini financijski je podržan tečaj za internog auditora koji je pohađao jedan zaposlenik kako bi stekao teorijsko i praktično znanje za izvođenje internih audita sustava upravljanja kvalitetom.

HACCP⁷ (engl. Hazard Analysis and Critical Control Points) je integrirani sustav sigurnosti u proizvodnji i prometu hrane koji omogućava kontinuirano nadgledanje cjelokupnog lanca proizvodnje hrane od "polja do stola" pri čemu se sam sustav zasniva na prevenciji neželjenih rizika, a temelji se na sedam načela kojima se osigurava ispravna hrana u svim segmentima proizvodnje i prerade. Uspješna primjena HACCP sustava zahtijeva punu predanost i uključenost svih zaposlenih. Također zahtijeva multidisciplinarni pristup koji treba uključivati, gdje god je moguće, stručnjake iz agronomije, veterine, proizvodnje, mikrobiologije, medicine, javnog zdravstva, prehrambene tehnologije, okoliša, kemije i inženjerstva. Primjena HACCP sustava kompatibilna je sustavima upravljanja kvalitetom, kao što su sustavi serije ISO 9000.

Osiguranje zdravstveno sigurnih proizvoda ENNA Grupi iznimno je važno, te se stoga poštuju sve zakonske odredbe i aktivno provode politike provjere zdravstvene ispravnosti proizvoda kroz redovito provođenje analiza na pristiglim narudžbama. Analize provode ovlašteni, akreditirani vanjski laboratoriji, a svoje rezultate šalju u obliku analitičkog izvješća na temelju kojeg se donose odluke. Osim proizvoda, pažnja se posvećuje i ostalim aspektima koji mogu utjecati na konačnu kvalitetu proizvoda, tako da se također provjerava ambalažni materijal, ali i kvaliteta vode koja se upotrebljava na kalibratorima. Pokazatelj dobro implementiranog i vođenog sustava upravljanja za osiguravanje zdravstveno sigurnih proizvoda jest da u 2022. godini nije bilo slučajeva nepridržavanja propisa i dobrovoljnih kodeksa u vezi s utjecajima proizvoda i usluga na zdravlje i sigurnost.

7 O HACCP certifikatu | <https://www.hah.hr/arhiva/haccp.php>

U slučaju da je sigurnost hrane ugrožena, ENNA grupa ima propisani protokol. Za postupanje u hitnim slučajevima uprava poduzeća ENNA Fruit d.o.o. imenovala je krizni tim koji sačinjavaju voditelj kriznog tima, zamjenik voditelja kriznog tima, osoba za kontakt s medijima i članovi tima. Imenovanjem kriznog tima sva odgovornost za postupanje u hitnim slučajevima prenesena je na krizni tim. Odluke koje krizni tim donese obvezujuće su za sve zaposlenike tvrtke. Svoje odluke krizni tim dostavlja svima koji su odgovorni za kvalitetu i sigurnost hrane.

Odgovorna osoba za provođenje opoziva i/ili povlačenje proizvoda je Voditelj HACCP tima uz pomoć Direktora prodaje. U slučaju pojave sumnje da proizvod ne udovoljava zdravstvenoj ispravnosti, pokreće se postupak povlačenja i/ili opoziva, ovisno je li proizvod dospio do krajnjeg potrošača ili nije, te se bez odgode obavještava nadležno tijelo, te ukoliko je potrebno i potrošače.

ENNA Grupa u ugovore o otkupu voća i povrća obvezno ugrađuje i odredbe o sigurnosti hrane, a kooperantima daje sveobuhvatnu podršku i savjetodavnu službu u ispunjavanju tih zahtjeva.

GLOBAL GAP (Good Agricultural Practice) je norma integrirane poljoprivredne proizvodnje nazvane još i "pre-farm gate", koja pokriva cijeli proces poljoprivredne proizvodnje od trenutka sađenja/sijanja biljke. Međunarodno prihvaćena norma za poljoprivrednu proizvodnju na načelima dobre poljoprivredne prakse postavlja zahtjeve, kriterije i potrebne procedure za procjenu sukladnosti poljoprivredne proizvodnje i proizvoda, prema međunarodno prihvaćenim pravilima. Svrha GLOBAL GAP certifikacije je verifikacija dobre poljoprivredne prakse u primarnom proizvodnom lancu. Za sada je dodijeljen centru u Opuzenu i u Dugom Selu za mandarine i jabuke. U planu je certifikacija ostalih centara te glavnih kultura.

Implementacijom sustava upravljanja okolišem ISO 14001, nadograđen je postojeći sustav upravljanja kako bi se osiguralo učinkovito smanjenje nepovoljnih utjecaja na okoliš, kako unutar proizvodnih, tako i svih ostalih poslovnih procesa unutar poduzeća.

ENNA Transport je nositelj certifikata.

4.3. Izgradnja odgovornog dobavljačkog lanca

S jačanjem globalizacije i povećanja udaljenosti od "polja do stola", lanci nabave postali su kompleksniji i dulji. ENNA Grupa otvaranjem poduzeća ENNA Fruit preuzela je važnu ulogu u lancu nabave povezujući primarnu poljoprivrednu proizvodnju i tržište. ENNA Fruit bavi se trgovinom, skladištenjem i distribucijom voća i povrća. Najveći je otkupljivač domaćeg voća i povrća te vodeći dobavljač banana i citrusa za regionalno tržište. S dobavljačima razvijaju kvalitetne i dugoročne partnerske odnose što im omogućava stabilnu nabavu robe visoke kvalitete i razvoj otpornog i odgovornog lanca nabave hrane. Tijekom 2022. godine je, radi povećanja opsega poslovanja, kupljeno društvo ENNA Fruit d.o.o. u Bosni i Hercegovini te su prošireni skladišni kapaciteti u Srbiji kroz društvo ENNA Fruit d.o.o. Srbija.

ENNA Grupa je svjesna okolišnih i društvenih problema u lancu nabave hrane te nastoji poslovati transparentno, odgovorno i prema najvišim standardima industrije. Posvećena je izgradnji održivog lanca nabave kroz dugoročna partnerstva s dobavljačima i promicanju najviših ekoloških i društvenih standarda. Redovito se provode obilasci dobavljača u cilju provjere kontrole proizvoda i opredijeljenosti dobavljača prema zelenim tehnologijama i održivom gospodarstvu. U 2022. godini provedeno je preko 100 obilaska dobavljača.

U izvještajnom razdoblju zabilježeno je 0 slučajeva neusklađenosti koji se tiču utjecaja proizvoda i usluga na zdravlje i sigurnost kupaca.

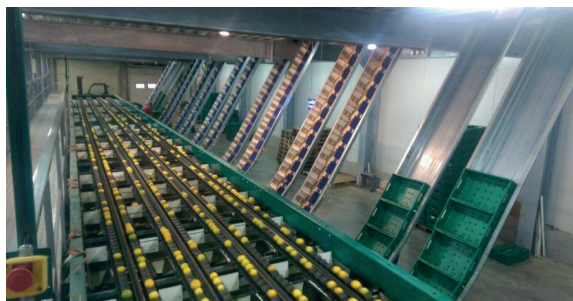
ENNA Fruit surađuje s više od tisuću kooperanata, radi na vertikalnom i horizontalnom povezivanju proizvođača, kroz kooperantske odnose, a sve kako bi se osigurao prijenos znanja i tehnologija te nabavno i prodajno tržište. Svojim kooperantima nudi: praćenje i pomoć pri organizaciji proizvodnje, savjete stručnog tima kooperacije, edukaciju, repromaterijal po najboljim uvjetima te otkup voća i povrća kroz dugoročne ugovore.

Sjedište ENNA Fruit d.o.o. je u Dugom Selu, ENNA Fruit d.o.o. iz Bosne i Hercegovine se nalazi u Gradišci, a ENNA Fruit d.o.o. iz Srbije ima sjedište u Beogradu. Otkupni centri koji su specijalizirani za otkup, skladištenje i pakiranje svježeg voća i povrća, nalaze se u Dugom Selu, Donjem Miholjcu, Lozanu, Varaždinu i Opuzenu te u Pudarcima (Srbija) i Gradišci (Bosna i Hercegovina).

Otkupni centar Donji Miholjac

Specijaliziran je za prijem različitog voća i povrća, osobito kupusnjača, jabuke, kruške, šljive, breskve, nektarine, lubenica, rajčice i paprike. Proteže se na površini od 10.000 kvadratnih metara i 9.600 kubičnih metara kondicioniranog prostora. Linija za pakiranje mrkve kapaciteta je preko 2.500 kilograma na sat upakirane robe.

Otkupni centar Opuzen

Opremljen je za prijem i pripremu različitih vrsta voća i povrća – naglasak na mandarinu, lubenicu, jagode i kupusnjače. Prostire se na 11.000 kvadratnih metara, od kojih je 6.000 kubičnih metara kondicioniranog prostora. Najmoderniji kalibrator za mandarine kapaciteta 35 tona u satu.

Otkupni centar Lozan

Namijenjen je za razno voće i povrće – od čega najviše paprika, krastavaca, kupusnjače, tikvica i lubenica. Površine 2.200 kvadratnih metara i 1.000 kubičnih metara kondicioniranog prostora.

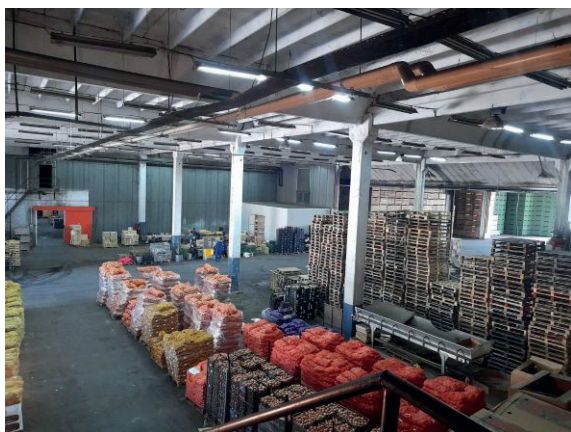
Otkupni centar Varaždin

Glavni proizvodi su luk, mrkva, krumpir i zelenje. Kondicionirani prostor prostire se na 8.000 kubičnih metara, od čega 3.000 kubičnih metara čine hladnjače, a 5.200 kubičnih metara ventilirajuća skladišta za luk i krumpir. Vlastita proizvodnja čini platenik površine 1 ha.

Otkupni centar Pudarci (Srbija)

Centar u Pudarcima u blizini Beograda raspolaže s 11 rashladnih komora od čega su 3 komore s regalnim skladištem i prostorom za pakiranje površine 800 m². Posjeduje suvremenu opremu za kalibriranje, pakiranje i prohlađivanje otkupljenog voća i povrća, kalibrator za jabuke, breskve i nektarine, stroj za kalibriranje i pakiranje borovnice, stroj za umrežavanje plitica te stroj za foliranje robe na podlošku. Ovisno o sezoni, centar otkupljuje lokalno proizvedeno voće (breskva, nektarina, marelica, šljiva, borovnica, jagoda), a jabuke iz različitih dijelova Srbije. Od domaćeg povrća najistaknutiji artikli su krumpir, luk, mrkva i lubenica.

Otkupni centar Gradiška (BiH)

Otkupni centar Gradiška, ujedno i sjedište Enna Fruit BiH, ima površinu 10.000 m² s kapacitetom od 9.500 tona rashladnog prostora i 35 rashladnih komora za skladištenje voća i povrća. Opremljen je suvremenom zrionicom banana koja se sastoji od ukupno 8 komora od kojih je 6 komora namijenjeno zrijevanju, a 2 komore skladištenju. Tijekom godine ovaj centar otkupljuje cca 28.000 tona različitog povrća i voća. Od voća, najzastupljeniji proizvodi su jabuka, kruška i šljiva. Od povrća, najzastupljenije su lubenice, krumpir, kupus i luk.

ENNA Grupa veliki dio voća i povrća nabavlja od lokalnih proizvođača. Osim što se na taj način podržava lokalno gospodarstvo i domaća poljoprivreda, također se doprinosi zaštiti okoliša jer se zbog manje udaljenosti koje roba mora prevaliti smanjuju emisije iz transporta. Od domaćih dobavljača nabavljaju se paprika, kupus, kelj, cvjetača, rajčica, zelena salata, luk, krumpir, zelenje, krastavac, tikvice, lubenice, jabuke, kruške, šljive i jagode, a uvoze se uglavnom kulture koje ne uspijevaju u regiji ili koje se od lokalnih dobavljača ne mogu nabaviti u dovoljnim količinama (npr. banane i citrusi).

Tablica: Udio lokalnih dobavljača (ENNA Fruit)

udio u %	2022	2021
Nabava od domaćih dobavljača (Hrvatska)	42%	38%
Nabava od domaćih dobavljača (Bosna i Hercegovina)	35%	0%
Nabava od domaćih dobavljača (Srbija)	49%	50%

Farmeri dobavljači ENNA Grupe ovise o kvalitetnom tlu, vodi i stabilnoj klimi kao niti jedan drugi sektor. Klimatske promjene imaju značajan utjecaj na stabilnost prinosa, a samim time i na sigurnost opskrbe kupaca. Na poslovanje ENNA Fruit direktno utječu posljedice klimatskih promjena i onečišćenje. Iz tog razloga se kontinuirano ulaže u rješenja koja ublažavaju klimatske promjene i umanjuju onečišćenja. S obzirom na to da je trgovina glavna djelatnost ENNA Grupe te da ENNA u svojoj organizaciji nema niti proizvodnju niti maloprodaju, najveća potrošnja energije rezultat je faza skladištenja i transporta. Kako bi se smanjila potrošnja energije iz neobnovljivih izvora, na skladištima su instalirane solarne elektrane ukupne snage 1.658 kWp za koje se očekuje da će godišnje proizvesti 2.391.774 kwh energije, što čini 48% potreba ENNA Fruit poslovanja.

Tablica: Ukupno instalirani kapaciteti solarnih elektrana na skladištima

Lokacija	Površina panela (m ²)	Nazivna snaga elektrane (kW)	Instalirana snaga Elektrane- modula (kWp)	Početak Rada	Do danas proizvedeno (kWh)
Donji Miholjac	1.353	250	280	13.12.2022	4.030
Lozan	271	50	56	3.8.2022	17.980
Varaždin	688	120	142	predvidivo 30.12.2022	-
Opuzen	1.375	250	280	25.10.2022	29.320
Dugo Selo	4.420	499	900	predvidivo 01.04.2023	-
Ukupno	8.107	1.169	1.658		51.330

Enna Grupa posvećena je smanjivanju otpada u svim svojim aktivnostima, od skladištenja voća i povrća do pakiranja. Specifična uloga u lancu nabave omogućuje im da pametnim planiranjem nabave i optimizacijom poslovnih procesa smanje viškove hrane već na samom početku nabavnog lanca. ENNA Fruit je u 2022. stvorila 1.262,24 tona otpada. Veliki dio biootpada nastaje zbog fizičkih oštećenja tijekom obrade pristiglog voća i povrća te zbog visokih standarda koje proizvodi moraju zadovoljiti da bi dospjeli na police maloprodajnih lanaca. Kako bi smanjila količine otpada, ENNA Grupa kontinuirano nastoji balansirati između potražnje kupaca i kapaciteta poljoprivrednika, kako uopće ne bi došlo do viškova. Voće i povrće koje ne zadovoljava standarde kvalitete prodaje se kao hrana za životinje, donira se posrednicima u lancu doniranja hrane ili predaje specijaliziranim otkupljivačima otpada. Osim toga, cilj je unaprijediti procese i educirati zaposlenike kako bi se smanjio otpad unutar skladišta, hladnjača i zrionica.

U kategoriju biootpada ulazi voće i povrće koje ne odgovara kvalitativnim uvjetima za stavljanje na tržište - trulo i oštećeno voće i povrće koje se ne može koristiti u prehrani ljudi i životinja.

Tablica: Količina otpada po kategorijama Enna Fruit

Vrsta otpada (tone)	2022	2021
Miješani komunalni	145.12	148.49
Papir i karton	27.27	1.50
Folija plastična	9.85	2.58
Biootpad	1,080.00	1,090.36
Ukupno	1,262.24	1,242.93

U 2022. je došlo do značajnog povećanja obujma poslovanja što se odrazilo u većoj potrošnji papira, kartona i plastične folije. Radilo se na racionalizaciji distributivnog lanca pa se unatoč povećanju obujma poslovanja biootpad smanjio.

Otpad koji nastaje predaje se na zbrinjavanje sakupljačima i otkupljivačima otpada koji mogu jamčiti zbrinjavanje sukladno zakonu - na temelju certifikata koje dostavljaju. ENNA Grupa radi s nekoliko otkupljivača, a svaki centar ima svog otkupljivača. Biootpad se predaje u kontejnerima te se odvozi po potrebi, naknada se plaća po kili predanog otpada, a svaki otkupljivač ima utvrđenu naknadu po kilogramu preuzetog biootpada. Svaku pošiljku otpada prati prateći list s količinom i datumom preuzimanja.

Kako bi se smanjile količine koje završe na odlagalištu, ENNA Grupa je započela s politikom donacija viškova voća i povrća koje je još uvijek prikladno za konzumaciju. U 2022. godini ukupno je donirano oko 1,2 tona voća i povrća.

ENNA Grupa kontinuirano radi na smanjenju otpada od ambalaže, na način da dobavljači koriste vrstu ambalaže koja je višekratno upotrebljiva - box palete i RPC⁸ gajbe. Korištenjem višekratne ambalaže smanjuje se količina potrošenog materijala, energije i vode za proizvodnju jednokratnih opcija te se tako doprinosi zaštiti okoliša. ENNA Grupa je u 2022. ukupno koristila 1.749.798 komada višekratne - povratne ambalaže, odnosno višekratna ambalaža činila je 69,34% ukupne ambalaže. U narednom razdoblju ENNA će nastaviti raditi na povećanju udjela višekratne ambalaže u partnerstvu sa svojim dobavljačima i kupcima.

Tablica: potrošnja ambalaže u 2022. godini

Vrsta ambalaže	Komadi ambalaže	Udio ambalaže	Količina ViP ¹ (u t)	Udio ViP
RPC	1.864.198	69,34%	16.884.931	69,74%
Kartonaža	824.414	30,66%	7.327.665	30,26%
Ukupno	2.688.612	100%	24.212.596	100%

¹ Količina voća i povrća transportirana u RPC (višekratnoj) ambalaži

5. Društvena odgovornost

Smatramo da uspjeh zajednice počiva na dobrim praksama, kako u poslovnoj zajednici, tako i osobnom odnosu prema drugima i svijetu koji ostavljamo iza sebe. Zato se u svom poslovanju trudimo pomicati granice, graditi dobre priče i spojiti zadovoljstvo i rad na jednome mjestu.

5.1. Dobrobit naših zaposlenika

Zaposlenici su ključni preduvjet stabilnog razvoja ENNA Grupe, zbog čega ENNA ozbiljno shvaća odgovornost da dobrobit zaposlenika stavi u fokus te da stvori sigurno radno okruženje. U ENNA Grupi podržava se ravnoteža privatnog i poslovnog života, potiče osobni i profesionalni razvoj te osiguravaju ravnopravnost i jednake prilike što je ključ za zadovoljnu i motiviranu radnu snagu.

ENNA Grupa njeguje individualnost, kreativnost i inovativnost. Stvara prilike za visokoobrazovane i motivirane mlade ljude, koji zajedno s iskusnim kolegama čine timove koji su spremni brzo reagirati i donositi stručne i kvalitetne odluke. ENNA grupa nastoji stvoriti ugodnu radnu sredinu koja njeguje konstruktivnu i vedru komunikaciju, susretljivost, poštovanje i kolegijalnost. Rezultat takve korporativne kulture su kvalitetni međuljudski odnosi i zadovoljstvo zaposlenika.

Tablica: Struktura zaposlenika prema spolu, dobi i državama

	ENNA Grupa		PPD	
	2022.	2021.	2022.	2021.
Podjela po spolu				
Ž	313	221	23	19
M	376	293	18	16
Podjela po dobi				
<30	143	108	15	12
30-50g	404	320	25	20
>50	142	86	1	3
Podjela po državama				
Hrvatska	610	484	41	35
Srbija	20	7	-	-
BiH	38	1	-	-
Mađarska	11	14	-	-
Švicarska	6	5	-	-
Italija	2	2	-	-
Slovenija	2	1	-	-

ENNA Grupa se zbog sezonalnosti u diviziji Hrana suočava s višim razinama fluktuacije radnika. Razlog tome je sklapanje ugovora na određeno sa sezonskim zaposlenicima čiji je rad potreban za vrijeme značajnih poljoprivrednih aktivnosti ovisno o vrsti voća i povrća. U 2022. godini ukupna fluktuacija na razini Grupe iznosila je 57%, dok je u PPD-u fluktuacija iznosila 23,7%.

Tablica: Fluktuacija zaposlenika u ENNA Grupi

	ENNA Grupa		PPD	
	2022.	2021.	2022.	2021.
Prijave	456	482	12	5
Odjave	342	598	9	5
Prosječan broj zaposlenika ¹	599	na	38	na
Fluktuacija ²	57%	na	24%	na

¹ (Ukupan broj na dan 31.12.2021. + Ukupan broj na dan 31.12.2022.)/2

² Ukupan broj odlazaka u godini/prosječan broj zaposlenika godišnje

Zapošljavanje i upravljanje talentima

ENNA Grupa nastoji se istaknuti kao poželjan poslodavac na tržištu rada. Politika zapošljavanja i odnosa prema zaposlenicima temelji se na pravednosti, objektivnosti i zaslugama. Kada se biraju kandidati za popunjavanje novootvorenih radnih mjesta, stručni tim iz odjela ljudskih potencijala vodi se isključivo kvalifikacijama i zaslugama, osiguravajući jednake prilike za sve. ENNA Grupa radi na izgradnji kvalitetnih timova koji omogućavaju razvoj individualnih kvaliteta i kreativnosti zaposlenika.

Ovisno o prirodi posla, voditelji odjela jednom godišnje sa svojim zaposlenicima provode evaluacijske razgovore gdje zaposlenik dobiva povratnu informaciju o radnom učinku i doprinosu rezultatima te prostoru za napredak. Zajednički se utvrđuje eventualna potreba za edukacijom i mogućnost dodatnih pogodnosti koje bi povećale zadovoljstvo radnika. U planu je novi sustav upravljanja ljudskim potencijalima koji će omogućiti bolje upravljanje razvojem karijera, olakšati praćenje odrađenih edukacija te omogućiti bolje praćenje prilika za napredovanje zaposlenika.

Zdravlje i sigurnost na radu

ENNA Grupa zna koliko su zdravlje i sigurnost na radnom mjestu važni za dugoročnu dobrobit zaposlenika i radnika u lancu vrijednosti. Sva radna mjesta unutar ENNA Grupe pokrivena su internim sustavom upravljanja zdravljem i sigurnosti na radu koji je razvijen u skladu sa zakonskim propisima. Sigurnosni rizici svakog radnog mjesta se analiziraju te se sukladno rezultatima implementiraju mjere zaštite na radu. Velika pažnja posvećuje se edukaciji zaposlenika o zaštiti na radu. Kontinuirano se provode aktivnosti za povećanje svijesti i znanja zaposlenika o rizicima i zaštiti na radu. ENNA promovira kulturu prevencije, osigurava treninge i podsjeća radnike koliko je pojedinačna odgovornost i uključenost važna u prevenciji ozljeda na radu.

Za svako radno mjesto provodi se procjena rizika te se utvrđene opasnosti i rizici dokumentiraju i za njih se propisuju mjere zaštite na radu (posebna zaštitna oprema, režim rada, poseban protokol itd..). Procjenjivanje rizika provodi se u skladu s Matricom procjene rizika prema općim kriterijima razine rizika (vjerojatnost, posljedica). Analizu rizika provode stručnjaci zaštite na radu i redovito se evaluira. Za svako radno mjesto pripremaju se posebne upute za radnike koje se daju radnicima pri početku obavljanja radnih zadataka. Upute opisuju sigurnosne zahtjeve i utvrđuju točku prekida opasnih aktivnosti. Osposobljavanje za rad na siguran način provodi se temeljem Programa osposobljavanja radnika za rad na siguran način koji se sastoji od teorijskog i praktičnog dijela osposobljavanja. Radnik je osposobljen ukoliko je s uspjehom usvojio znanja i primjenjuje praktično znanje na poslovima koje obavlja što se dokazuje popunjavanjem dijela Zapisnika o praktičnom dijelu provjere osposobljavanja za rad na siguran način.

Kao alat poboljšanja stanja i osviještenosti zaposlenika prema sigurnijem i zdravijem radu, služba zaštite na radu organizira radionice ili edukacije vezane za uočene probleme, odnosno, prema prijedlozima i zaključcima Odbora ZISNR i ZNR.

Osposobljavanje zaposlenika provodi se kontinuirano sa svrhom što boljeg odaziva i spremnosti na moguće izvanredne situacije.

U 2022. godini nije bilo smrtnih slučajeva niti ozljeda na radu.

ENNA grupa nastoji promovirati fizičko i mentalno zdravlje svojih zaposlenika kroz različite inicijative, poput odlazaka

u teretanu i sudjelovanja u utrkama, potičući ih tako na aktivno bavljenje sportom. U skladu s time, postoji razvijen ENNOVATION program unutar kojeg zaposlenici mogu skupljati bodove na temelju sudjelovanja na utrkama, turnirima i drugim sportskim događajima te za kontinuirano bavljenje sportom. ENNA Grupa također promovira zdravu prehranu i mentalno zdravlje oko čega se podiže svijest internim kampanjama.

Inicijative za veće zadovoljstvo zaposlenika

Prema svim zaposlenicima odnosi se pravedno, poštujući sva ljudska i radnička prava te ih se nagrađuje prema doprinosu rezultatima grupe. Kako bi zadržali talentiranu i kvalitetnu radnu snagu, ENNA Grupa kontinuirano ulaže u nove inicijative i pogodnosti za zaposlenike. Svi zaposlenici imaju pravo na povlastice poput: božićnice, uskrsnice i plaćenog mjesečnog prijevoza. Prema odluci Uprave dodjeljuju se jubilarne nagrade, godišnje nagrade za radne rezultate, potpore za rođenje djeteta i utvrđuje iznos otpremnina. U članicama grupe gdje radno mjesto to dozvoljava, zaposlenicima se omogućavaju fleksibilni radni angažmani. Od ostalih pogodnosti u pojedinim članicama Grupe ističu se dodatak za topli obrok, osiguran parking, pravo na slobodan dan za prvi dan škole prvšačica i božićni poklon za djecu zaposlenika.

U 2022. unutar divizije transport naglasak je bio na poboljšanju zadovoljstva izvršnih radnika u izvršavanju njihovih poslovnih obaveza. Smjene izvršnog osoblja bazirane su na trajanju od 14 sati. Unutar tih 14 sati potrebno je da zaposlenik dođe na smjenu, odradi smjenu i vrati se natrag u svoj domicil. Kako bi navedeno bilo izvedivo provedena su dodatna zapošljavanja te su na taj način uspješno uspjeli optimizirati trajanje smjena. Došlo je do novog poboljšanja i u financijskom smislu, a provedena je i nova sistematizacija radnih mjesta. S novim modelom organizacije poboljšano je poslovanje ENNA Grupe te je postignuto veće zadovoljstvo među zaposlenicima.

Rodiljni dopust i povratak na radno mjesto

Politika ENNA Grupe jest omogućiti svim zaposlenicama i zaposlenicima da koriste roditeljni i/ili roditeljski dopust i da se vrate na posao na isto ili usporedivo radno mjesto. Svi zaposlenici ili zaposlenice koji su dobili ili posvojili dijete te postali roditelji imaju pravo na roditeljni/roditeljski dopust te na 100 % iznosa bruto plaće prvih šest mjeseci, a drugih šest mjeseci na zakonom propisani iznos.

Tablica: Povratak na posao i stope zadržavanja po povratku s roditeljnog dopusta prema spolu

	ENNA Grupa		ENNA Grupa	
	2022.	2022.	2021.	2021.
	M	Ž	M	Ž
Iskoristili pravo na roditeljni dopust	2	20	-	15
Vratili se na posao nakon završetka roditeljnog dopusta	2	16	-	10
Vratili se na posao nakon završetka roditeljnog dopusta i ostali zaposleni dvanaest mjeseci po povratku na posao	-	9	-	9

	PPD		PPD	
	2022.	2022.	2021.	2021.
	M	Ž	M	Ž
Iskoristili pravo na roditeljni dopust	-	1	-	2
Vratili se na posao nakon završetka roditeljnog dopusta	-	-	-	2
Vratili se na posao nakon završetka roditeljnog dopusta i ostali zaposleni dvanaest mjeseci po povratku na posao	-	-	-	2

Osobni i profesionalni razvoj

Jedan od načina kojim ENNA može pozitivno utjecati na zaposlenike i doprinijeti njihovom profesionalnom razvoju su edukacije. Kontinuirano se ulaže u razvoj zaposlenika te im se omogućava da šire znanje i vještine na svojem području djelovanja. U izvještajnom razdoblju dio zaposlenika je sudjelovao na stručnim konferencijama, seminarima i edukacijama izvan organizacije. Navedeni oblici obuke vezani su uz specifična znanja i potrebe s ciljem što boljeg razumijevanja određenog segmenta poslovanja radi napredovanja zaposlenika. Ulaganje u edukaciju zaposlenika jest ulaganje u kvalitetu i konkurentnost poslovanja ENNA Grupe.

Tijekom 2022. godine u ENNA Fruitu financirale su se eksterne stručne edukacije - upravljanje viličarom te upravljanje i korištenje IT platformama.

Unutar ENNA Transporta djeluje Centar za osposobljavanje gdje se održavaju stručna osposobljavanja za radna mjesta Strojovođa i Pregledač Vagona / Rukovatelja manevre. Poslovi Centra za osposobljavanje uključuju: praćenje zakonskih i podzakonskih propisa, organizacija teoretskog i praktičnog dijela osposobljavanja - škola, organizacija on-line školovanja, imenovanje mentora, praćenje tijeka osposobljavanja, nabavka literature, vođenje evidencije o polaznicima i dr. Pritom teoretski dio osposobljavanja uključuje predavanja iz stručne literature i upoznavanje s lokomotivama i opremom na terenu, dok praktični dio osposobljavanja uključuje sve pripremne radnje, vožnju i dr. uz iskusnog mentora. Ovo je jedan od načina kako se ENNA Grupa nosi s nedostatkom stručnog i kvalitetnog kadra u ovom sektoru.

Osim klasičnih stručnih treninga, provode se interne edukacije/treninzi koji se tiču i osobnog razvoja i osobnog osvještavanja zaposlenika, razumijevanja odnosa s drugima, upravljanja odnosima i svega onog što im može pomoći u daljnjem napretku.

Cilj odjela ljudskih resursa je pratiti zadovoljstvo zaposlenika i na temelju utvrđenih nedostataka predlagati rješenja koja će unaprijediti njihovo iskustvo na radnom mjestu. Tako je upitnik o zadovoljstvu koji je proveden u veljači 2022. pokazao da su najveći problemi za izvršne zaposlenike ENNA Transporta - komunikacija i organizacija posla. Na temelju tih su saznanja organizirane edukacije za dispečere, dok će se za strojovođe tek održati u narednom razdoblju. Edukacija za dispečere provedena je dvaput u vidu dvodnevnog treninga te završnog coaching procesa. Kroz ovaj trening za dispečere prošle su se ključne teme/problematike s kojima se zaposlenici svakodnevno susreću i koje su ključne za uspješno obavljanje posla. To se prije svega odnosi na dobru i kvalitetnu organizaciju, kao i učinkovitu komunikaciju koju svakodnevno vrše s ostalim kolegama. Trening je bio usmjeren ka spomenutim temama, a svaka tema bila je i popraćena i s praktičnim dijelom treninga, kako bi se i teorija prenijela u praksu. Coaching proces fokusirao se na sljedeće teme: osobni razvoj, osobno osvještavanje, osvještavanje i razumijevanje odnosa s drugima te upravljanje odnosima. Cilj Coaching procesa je bio postići konkretne mjerljive rezultate, razviti vlastite vještine i sposobnosti, povećati osobnu motivaciju, unaprijediti njihove potencijale... Prije svega, pomoći im u razvoju i poboljšanju osobne i društvene svijesti, kako i odnosa sa sobom tako i odnosa s drugima.

ENNA GO!

Osim eksternih edukacija i osposobljavanja, ENNA Grupa je razvila interni program edukacija ENNA Go! unutar kojeg se razvijaju, organiziraju i prate edukacije. Edukacije unutar ENNA Go! programa uglavnom su bazirane na razvoju mekih vještina koje zaposlenicima služe za profesionalno i osobno usavršavanje. Prijedlog osoba koje idu na edukaciju daju članovi uprave ili voditelji odjela. Edukacije su organizirane po temama te okupljaju zaposlenike iz različitih odjela koji su za tu edukaciju predloženi ili zainteresirani. Interne edukacije održavaju zaposlenici koji su stručnjaci u tom području ili vanjski suradnici koji se bave određenim temama. Tako su od 2017. održane edukacije o digitalizaciji, vođenju, prodaji, društveno odgovornom poslovanju, poslovnoj komunikaciji i bontonu, tehnikama rješavanja problema, financijama, excelu, engleskom jeziku i drugim vrlo korisnim i zanimljivim temama.

Teme edukacija unutar programa ENNA GO!:

Digitalne transformacije	Leading the team	Mala škola managementa
Service excellence	B2B prodaja	Društveno odgovorno poslovanje
Engleski jezik	Excel (osnovni i napredni)	Gas Value Chain
GDPR	Menadžersko ponašanje i govor tijela	Service excellence
Train the trainer	Financije za nefinancijaše	Key Account Management
Passion to lead	Poslovna komunikacija i poslovni bonton	Telesales
Problem solving vještine i tehnike/ Teorija igara i odlučivanje	Biti high level manager	

Prakse i osposobljavanja

ENNA Grupa nastoji pružiti prilike mladim visokobrazovanim osobama omogućavajući im ulazak u poslovni svijet kroz prakse i osposobljavanja te rad preko studentskog ugovora, a kasnije osiguravajući radna mjesta. Neki studenti nakon završenog studija odluče studentski ugovor zamijeniti ugovorom o radu, što im ENNA rado omogućuje.

Broj studenata u 2022. godini koji su bili na praksi i osposobljavanju: 18

Broj studenata koji su nakon toga zaposleni u ENNA Grupi: 2

Planiranje umirovljenja i podrška u tranziciji

Prema uvidu u radni staž zaposlenika, Odjel ljudskih potencijala u dogovoru s Upravom vodi brigu o zaposlenicima koji su pred umirovljenjem kako bi na temelju istog unaprijed mogli planirati popunjavanje upražnjenih radnih mjesta. Odjel ljudskih potencijala je u svakom trenutku dostupan svim zaposlenicima u vezi davanja potrebnih informacija o okončanju radnog vijeka. Zadatak odjela je uputiti ih na relevantne službe koje će im dati sve potrebne informacije (Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje) te im izdati potrebnu i traženu dokumentaciju u svrhu navedenog.

ENNOVATION

ENNOVATION program ima više kategorija od kojih je najznačajnija Train your mind, unutar koje se zaposlenike potiče na inovativno razmišljanje, generiranje novih ideja i razvoj vještina te prepoznavanje dobrih poslovnih rješenja za kvalitetu posla.

ENNA Grupa je pokrenula ENNOVATION program s ciljem poticanja zaposlenika da sustav za koji rade osjećaju kao prostor za svoj osobni razvoj, poticanja unapređenja već postojećih, te predlaganje potpuno novih poslovnih aktivnosti kojima se može doprinijeti kvaliteti posla, ali i smanjivanju troškova ili povećanju prihoda.

Cilj programa je:

- Potaknuti razmišljanje izvan operativnog svakodnevnog izvršavanja zadataka
- Potaknuti inicijativu
- Prepoznati skrivene potencijale
- Pokazati da se svatko može uključiti i da svaka dobra ideja može imati svoju primjenu u poslu
- Potaknuti na bolju komunikaciju

Svaki poslovni proces može se unaprijediti drugačijom organizacijom što može dovesti do ubrzanja svakodnevnih poslovnih aktivnosti, doprinijeti kvaliteti posla, ali i postizanju veće kvalitete. Zaposlenici svoje ideje za unapređenje postojećih poslovnih aktivnosti ili potpuno nova poslovna rješenja mogu prijaviti individualno ili u timu na način da razrade projektenu ideju tako da sadrži ciljeve, plan provedbe, potreban budžet za realizaciju i procjenu rezultata. Pristigle prijave pregledava i boduje stručni tim te se odabiru i nagrađuju tri najbolja prijedloga.

U 2021. nagrađeni su projekti:

Automatic capacity monitoring - prijedlog novog mehanizma za lakše upravljanje nadzorom kapaciteta. To se trenutno radi ručno u određeno vrijeme kada zaposlenik treba spremirati podatke u bazu.

Regulatorne novosti (portal) - prijedlog uvođenja portala Regulatorne novosti kako bi svim zaposlenicima unutar Grupe bio omogućen uvid u regulatorne novosti koje se sada šalju mailom. Portalu se pristupa putem intraneta.

HR Kutak - prijedlog uvođenja HR Kutka u sklopu ENNA-e Go! na intranetu kako bi zaposlenici u bilo kojem trenutku mogli pristupiti brzo i jednostavno svim željenim informacijama i svim pogodnostima za njih kao i godišnjoj evidenciji radnog vremena.

Kroz program ENNOVATION zaposlenici skupljaju bodove koje mogu zamijeniti za povećanje plaće, jednokratnu isplatu, slobodan dan ili edukaciju.

Iz dana u dan radi se na unapređenju poslovanja ENNA Grupe, stavljajući na prvo mjesto zadovoljstvo zaposlenika koji su ključni faktor daljnjeg razvoja.

5.2. Raznolikost upravljačkih tijela

ENNA Grupa je poslodavac jednakih prilika koji duboko vjeruje kako su najraznolikiji timovi ujedno i najinovativniji. Zaposlenici različitih iskustava i pozadina u kompaniju unose nove vještine i perspektive. Uključiva sredina je stoga pokretač razvoja i iskorištavanja punog potencijala. ENNA poštuje ljudska prava u svim segmentima svog poslovanja te se trudi osigurati uključivu radnu okolinu. ENNA među svojim zaposlenicima potiče poštovanje, pravednost i dostojanstveno ophođenje prema kolegama i drugim dionicima s kojima dolaze u susret na svom radnom mjestu.

ENNA Grupa promiče jednakost i raznolikost i ne tolerira diskriminaciju po bilo kakvoj osnovi što potvrđuje potpisivanjem Povelje o raznolikosti Hrvatske. Diskriminacija uključuje nejednakost u ophođenju i prilikama, isključivanje ili davanja prednosti na temelju spola, dobi, rase, invaliditeta, seksualne orijentacije, religije, političkog opredjeljenja ili bilo koje druge osnove. Rizik povrede ljudskih prava i načela jednakosti smanjuje se kroz vodstvo, snažne vrijednosti, jasne politike i mogućnost internog prijavljivanja nepravilnosti. ENNA grupa sve svoje odluke prema zaposlenima temelji na zaslugama i rezultatima, a ne na drugim karakteristikama koje bi mogle ugroziti načelo jednakosti. U prethodnom izvještajnom razdoblju nije zabilježen niti jedan slučaj diskriminacije unutar poduzeća.

Jednake prilike karakteristika su modernog korporativnog upravljanja i preduvjet za održiv poslovni uspjeh. ENNA želi biti predvodnik promjena i uzor drugim kompanijama zbog čega zagovara jednake prilike bez obzira na spol, dob, jezik, vjeru ili nacionalnost. Grupa cijeni različitosti te smatra kako je raznolikost upravljačkih tijela nužan preduvjet za kvalitetno donošenje odluka. Upravljačka tijela u ENNA Grupi posebno se ističu raznolikošću po pitanju spola. Uprava ENNA d.o.o. i PPD-a najviše su upravljačka tijela s najvećim ovlastima u ENNA Grupi. U izvještajnom razdoblju, u upravi društva ENNA d.o.o. žene su bile zastupljene s 33%, a u upravi PPD-a sa 67%. ENNA Grupa i dalje će promicati ravnopravnost spolova i otvarati prilike svojim zaposlenicima da preuzmu vodeće pozicije.

	ENNA ¹		ENNA	
	2022. M	2022. Ž	2021. M	2021. Ž
30-50 godina	2	1	2	1

¹ Uprava društva ENNA d.o.o. odgovorna je za upravljanje cijelom ENNA Grupom.

	PPD		PPD	
	2022. M	2022. Ž	2021. M	2021. Ž
30-50 godina	1	2	1	2

5.3. Partnerstvo s lokalnom zajednicom - Good company

ENNA doprinosi razvoju lokalne zajednice kroz projekte koje osmišljava i provodi Zaklada Novo Sutra, ali i kroz projekte koji se izravno financiraju iz članica grupe.

Zaklada Novo Sutra osnovana je krajem 2016. godine sa sjedištem u Vukovaru, a osnivač Zaklade je PPD i krajnji vlasnik g. Pavao Vujnovac. Rad zaklade se profilirao kroz tri glavna područja djelovanja, humanost, baštinu i stipendije, ali se značajna sredstva izdvajaju za financijsku pomoć prilikom kriznih situacija kao što su potres, pandemija i sl.

“Vjerujemo da zajedničkim radom naše okruženje možemo učiniti mjestom gdje se izvanredni mladi ljudi obrazuju bez obzira na materijalni status, daroviti stvaraju, a nezaštićeni i potrebiti dobivaju potrebnu pažnju i pomoć.”

Misija Zaklade

Hrvatska bez prepreka uzrokovanih okruženjem, stjecajem okolnosti ili vremenom u kojem živimo. Izvanredni pojedinci, udruge i projekti uz pomoć Zaklade dobit će priliku razviti i ostvariti svoj puni potencijal.

Vizija Zaklade

Zaklada Novo Sutra predano uklanja prepreke koje današnje društvo stavlja pred pojedince i udruge. Zajedničkim snagama potičemo izvrsnost, dobra djela i pomaganje onima u potrebi poboljšavajući život u okruženju u kojem djelujemo.

Tri područja djelovanja Zaklade

i. Humanost

Najopsežnije područje djelovanja unutar kojega zaklada pokušava ukloniti prepreke koje društvo stavlja pred nas, potičući izvrsnost, dobra djela te pomoć potrebitima i najugroženijim skupinama društva.

ii. Stipendije

Stipendirajući studente omogućuju im stjecanje obrazovanja i u potpunosti razvoj talenata kako bi jednog dana spremno preuzeli svoju ulogu u društvu.

iii. Baština

Baština određuje naš identitet i svrstava nas u vrh europske kulture. Ponosni na njezinu vrijednost ne želimo da bude zaboravljena.

Rad zaklade može se podijeliti na financiranje razvojnih projekata i financiranje učeničkih i studentskih stipendija. U redovnom poslovanju (ako izuzmemo godine u kojima su nastupile krizne situacije), zaklada jednom godišnje raspisuje natječaje za financiranje projekata i stipendija, a procjene kvalitete projekata i završne odluke o dobitnicima donosi Zakladna uprava.

Projekti Zaklade

Od početka svog djelovanja, zaklada je realizirala 25 projekata ukupne vrijednosti 3,6 milijuna kuna s tim da su 2 dugoročna, najizdašnija i logistički najzahtjevnija projekta još u tijeku te će kroz nekoliko sljedećih godina generirati donacije i do 8 milijuna.

U 2020. godini realizirano je 7 projekata za koje je izdvojeno 950.000 kn.

Realizirani projekti zaklade u 2020.g.

1. Udruga Zamisli, Zagreb: "Da bi kotač bolje LEGO"

Projektom osigurana sredstva za kupovinu LEGO kockica od kojih su proizvedene rampe za invalide i postavljene na 7 lokacija u Gradu Zagrebu. Cilj projekta je podizanje svijesti građana od neprilagođenosti objekata široke primjene osobama s invaliditetom.

2. Tehnička škola Nikola Tesla, Vukovar: "Robot"

Projektom su osigurana sredstva i oprema za projektiranje i proizvodnju 7 robota edukativne namjene te njihova podjela drugim tehničkim školama u RH. Cilj projekta je motivirati profesore tehničkih predmeta i učenika na ustrojavanje elektroničko-robotičkih laboratorija u tehničkim školama diljem Hrvatske.

3. Udruga Mogu, Osijek: "Natkriveno jahalište"

Projektom su osigurana sredstva za izgradnju natkrivenog jahališta. Cilj projekta je omogućiti djeci s invaliditetom obavljanje redovitih terapija pomoću konja u svim vremenskim uvjetima.

4. Udruga Volonteri u palijativnoj skrbi La Verna, Zagreb: „Upalimo svjetlo kad se život gasi“

Projektom je omogućena kupnja električnih vozila, romobila i bicikala djelatnicima udruge koja brine o osobama u palijativnoj skrbi. Cilj projekta je ostvariti puno veću i bržu dostupnost volontera osobama u palijativnoj potrebi uz što manje troškove.

5. Društvo multiple skleroze Brodsko-posavske županije i Radio 92 FM, Slavonski Brod: „Odvezi, poveži – u eteru i zajednici“

Sredstvima iz projekta je osigurana kupovina prilagođenog automobila koji će biti u službi članovima društva multiple skleroze te zaposlenicima RADIA 92 FM., koji je osnovan od strane društva. Cilj projekta je omogućiti osobama s teškoćama olakšano svakodnevno funkcioniranje u poslu i u terapijskim aktivnostima.

6. KUD Kolo, Vukovar: "Djeco negujte tradiciju"

Sredstvima iz projekta osigurana je kupnja opreme i glazbala za KUD. Cilj projekta je njegovati i promovirati tradiciju i time privući što više mladih korisnika i novih članova.

7. Forum za kvalitetno udomiteljstvo djece – udomitelji za djecu: „Trebam „B“ da budem bolji“

Projektom su financirana polaganja vozačkih ispita za 23 mladih koji su pred izlaskom iz udomiteljskih obitelji. Cilj projekta je pomoći prilikom osamostaljenja i izlaska na tržište rada 23 mlade osobe bez roditeljske skrbi koje su smještene u udomiteljskim obiteljima.

Realizirani projekti zaklade u 2021. i 2022.g.

Posljednje dvije godine, tijekom 2021. i 2022., osluškujući potrebe tijekom kriznih situacija u Hrvatskoj i svijetu (potresi, pandemija, rat...), zakladna uprava je odlučila kompletne godišnje budžete, inače predviđene za natječaje za financiranje projekata, dodatno povećati te preusmjeriti kao pomoć potrebitima u kriznim situacijama.

Iz te hvalevrijedne inicijative, proizašla su 2 daleko najopsežnija projekta od početka djelovanja Zaklade Novo sutra, Projekt Banovina koji je pokrenut tijekom 2021. godine, te projekt Pružanje smještaja iz ratom pogođenog područja Ukrajine koji je pokrenut tijekom 2022. godine.

1. Projekt Banovina

Osluškujući potrebe i kriznu situaciju na potresom pogođenom području, uprava Zaklade odlučila je s PPD-om pokrenuti veliki humanitarni projekt pomoći djeci na području Siska, Petrinje i Gline.

Obuhvaćeno je 530je djece bez adekvatne roditeljske skrbi ili slabijeg imovinskog stanja koju će zaklada kroz razne programe pratiti do kraja njihova školovanja. Djeca sudionici u projektu odabrani su u suradnji s Centrima za socijalnu skrb u Sisku, Petrinji i Gline te s Dječjim domom Vrbina iz Siska.

Projekt obuhvaća nabavku informatičke opreme i odlaske na ljetovanje za osnovnoškolce te stipendije i polaganje vozačkog ispita za srednjoškolce.

Cilj projekta je pratiti svako dijete do kraja njegovog školovanja te mu omogućiti što lakši izlazak na tržište rada i samostalan život. Za projekt je u 2021. i 2022. godini utrošeno više od milijun kuna, a procijenjena ukupna vrijednost projekta seže čak i do 7-8 milijuna kuna, dok je njegovo trajanje procijenjeno na više od 10 godina.

Zaklada Novo Sutra je 2022. u sklopu projekta pomoći za djecu s područja potresom pogođene Banovine osigurala ljetovanje za djecu na Pagu. U kampu u Novalji na otoku Pagu od 14. do 21. kolovoza 2022. boravilo je 24 djece osnovnoškolske dobi. Tijekom tjedan dana kampiranja uživali su u brojnim aktivnostima na moru, od windsurfa, vožnje kajakom i SUP-a, do skijanja na vodi, dok su se hrabriji odvažili i na vožnju padobranom – parasailing. Neplivači su proplivali, a svi su mogli naučiti jedriti, surfati i roniti. Uživali su u klizanju po mokrim strunjačama u Aqua Parku, vozili se po moru na bananama i u tubama, penjali se po umjetnoj stijeni i bavili se streličarstvom.

Kako im je bilo možete vidjeti na sljedećoj stranici:

<https://www.goodcompany.hr/djeca-s-banovine-ponovno-na-ljetovanju-u-organizaciji-zaklade-novo-sutra-a49>

2. Projekt pružanje smještaja iz ratom pogođenog područja Ukrajine

U travnju 2022. godine, pokrenut je projekt Pružanje smještaja iz ratom pogođenog područja Ukrajine. Radi se o zaposlenicima i članovima njihovih obitelji ukrajinske državne energetske kompanije Naftogaz koja poslovno surađuje s hrvatskom kompanijom Prvo plinarsko društvo.

Tijekom akcije zbrinjavanja, u Hrvatskoj je smješteno 28 obitelji, točnije 76 osoba od kojih su 33 mala djeca. Radi se većinom o majkama s djecom koje su tijekom rata pronašli utočište upravo u Hrvatskoj. Kako bi boravak obiteljima bio što ugodniji, za svaku obitelj je iznajmljen adekvatan i udoban stan, a sve troškove najma i režija narednih godinu dana snosi zaklada. Troškovi projekta će iznositi ukupno više od milijun kuna.

Ova humanitarna akcija obavljala se u suradnji s Ravnateljstvom civilne zaštite i Gradskim društvom Crvenog križa Osijek. U suradnji sa svim nadležnim institucijama, poduzelo se sve kako bi se obitelji i djeca što prije integrirala u društvo.

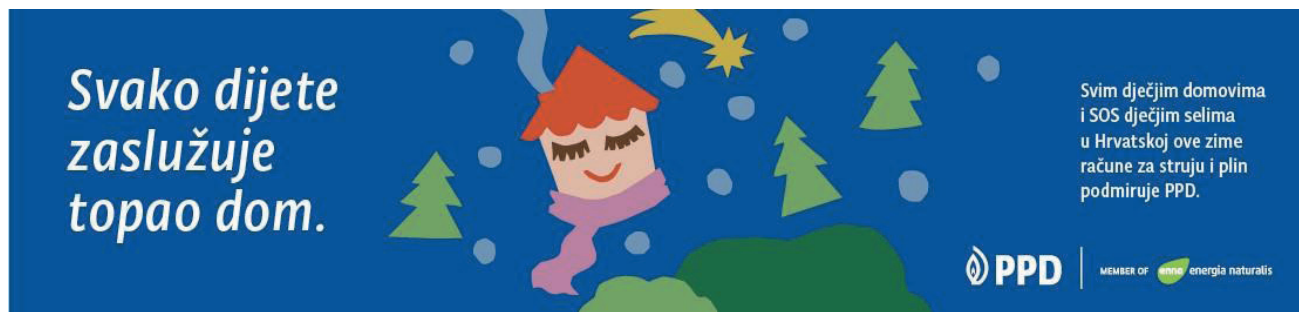
Osim financiranja troškova najma i režija od strane zaklade, akciji se pridružio i Konzum koji je za njih osigurao bonove za kupovinu u Konzumovim dućanima.

3. Kampanja „Svako dijete zaslužuje topao dom“

Zbog povećanja broja djece i podkapacitiranosti, humanitarnoj pomoći svim hrvatskim dječjim domovima i SOS dječjim selima pridružio se i PPD koje provodi akciju 'Svako dijete zaslužuje topao dom'. PPD podmiruje račune za struju i plin svim dječjim domovima i SOS dječjim selima u Hrvatskoj. PPD donaciju za podmirenje računa za struju i plin tijekom šest mjeseci sezone grijanja 2022./2023. dobit će sveukupno 16 dječjih domova i dva SOS dječja sela. Ovakva inicijativa donosi veliko olakšanje u poslovanju ovih institucija, pogotovo u ovako neizvjesnim vremenima.

Ovim povodom organizirana je i medijska kampanja o odrastanju u dječjim domovima i SOS dječjim selima.

Više na: <https://www.goodcompany.hr/good-world-c3>

Izravne donacije

ENNA Fruit kroz izravne donacije donira svježe voće i povrće za razne projekte i manifestacije.

Primjerice, u 2022. godini je donirala sljedeće količine:

- ZAKLADA NOVO SUTRA, Vukovar - cca 60 kg svježeg voća za domove za nezbrinutu djecu u RH i SOS dječjim selima.
- MJESNI ODBOR ŠČITARJEVO, Ščitarjevo - cca 200 kg svježeg voća za potrebe održavanja manifestacije „Doručak u Ščitarjevu“
- Udruga Art Incognito, Velika Gorica - cca 200 kg svježeg voća za pomoć obiteljima slabijeg imovinskog statusa na području Velike Gorice u sklopu projekta Božićno selo

Stipendije

Kroz redovno područje stipendiranja od početka rada zaklade prošlo je ukupno 64 studenta te još 20 učenika koji su dio projekta Banovina. Za njihove stipendije izdvojeno je više od 2 milijuna kuna.

Stipendije su većinom namijenjene za studente s područja 5 slavonskih županija neovisno o mjestu studiranja. Tijekom godina zaklada je stipendirala studente raznih studijskih programa, prirodnih znanosti – matematika, fizika, kemija, tehničkih znanosti – elektrotehnika, računarstvo, rudarstvo, nafta i geološko inženjerstvo, kemijsko inženjerstvo, strojarstvo te društvenih znanosti – ekonomija. Neki od njih su u potpunosti iskoristili sve prilike te nakon studija postali zaposlenici Enna grupe.

PPD je mladom osječkom umjetniku Reneu Grgiću-Đakoviću na njujorškoj akademiji koju je podržao Andy Warhol - osigurao stipendiju na školovanju u MFA programu koji traje dvije godine, a koja mu pokriva životne troškove i dio školarine.

6. Okolišna odgovornost

Smatramo da svojim odgovornim poslovanjem možemo pokrenuti mnoge pozitivne promjene koje će u naslijeđe ostaviti zdravije društvo i čišći planet. Ulaganjem u edukaciju naših djelatnika, najmoderniju tehnologiju i promicanjem održivog korištenja resursa u svakodnevnim aktivnostima pridonosimo dugoročnom očuvanju okoliša i širimo svijest o važnosti brige za bolje sutra.

6.1. Ublažavanje klimatskih promjena

Promicanjem korištenja čistih izvora energije i održivijih poslovnih praksi u svakodnevnom poslovanju svojih klijenata ENNA Grupa pridonosi ublažavanju klimatskih promjena.

Klimatska tranzicija

Prirodni plin, čija prodaja predstavlja glavni udio u prihodima ENNA Grupe, ekološki je najprihvatljivije fosilno gorivo jer njegov glavni sastojak, metan, sagorijeva gotovo u potpunosti i pri tome ne nastaje pepeo. Sagorijevanjem prirodnog plina nastaje manje emisija ugljičnog dioksida (CO₂) u odnosu na naftu i ugljen. Prirodni plin je zbog svojih svojstava manje štetan za okoliš, a istovremeno pouzdaniji izvor energije u odnosu na obnovljive izvore. Pouzdanom i sigurnom opskrbom plina ENNA Grupa će odigrati važnu ulogu u tranziciji na niskougljično gospodarstvo.

Kao odgovorna kompanija svjesna nove strategije razvoja EU i izazova klimatskih promjena, Energia Naturalis već nekoliko godina intenzivno ulaže u istraživanje i razvoj obnovljivih izvora energije. Uspješan ishod započetih projekata imat će značajan pozitivan učinak na povećanje udjela OIE u energetske miks RH. Osim direktnog ulaganja u OIE, ENNA Grupa radi na izgradnji kapaciteta gospodarstva za iskorištavanje energije iz obnovljivih izvora kroz prodaju i postavljanje malih solarnih elektrana. Solarne elektrane na krovovima za njihove vlasnike znače neovisnost o fluktuacijama cijena energenata, doprinose održivom razvoju i dugoročne uštede. Male solarne elektrane imaju pozitivan učinak na okoliš jer prosječna mala solarna elektrana u Hrvatskoj Izravno smanjuje emisiju 1.980 kg CO₂ na godišnjoj razini, što je ekvivalent sadnji 180 stabala. Osim opskrbom energentima, ENNA Grupa svoj doprinos daje i kroz izvođenje ESCO projekata energetske učinkovitosti, u kojima nude velik raspon energetske učinkovitih rješenja kojima se, osim značajnih financijskih ušteda, doprinose i smanjenju štetnih utjecaja na okoliš.

Instalirana snaga prodanih solarnih elektrana - snaga: 4.340 MW

Održiva mobilnost

Prema izvješću Europske agencije za okoliš⁹, 2019. godine sektor prometa bio je odgovoran za otprilike četvrtinu ukupnih emisija CO₂ u EU-u, od čega je za 71,7% zaslužan cestovni promet. Zbog manjeg ugljičnog otiska, prijevoz željeznicom nameće se kao vrlo važan dio rješenja za zaštitu klime i za ostvarenje klimatskih ciljeva.

Imajući u vidu odličnu geografsku poziciju na sjecištima najvažnijih paneuropskih prometnih pravaca, ENNA Grupa vidi snažan potencijal rasta u ovom prometnom sektoru. Od siječnja 2015. godine kao PPD Transport, djelatnost željezničkog prijevoza ulazi u sastav ENNA grupe. Prijevoz u organizaciji ENNA Transporta započeo je u 2015. godini te se tijekom 2016. godine značajno povećao. U 2022. ukupno je prevezeno 3.147.893 tone robe.

Kako bi se željeznički prijevoz učinio privlačnim za veći broj klijenata, potrebna su ulaganja u inovativna tehnološka rješenja, digitalizaciju te u moderne i ekološki prihvatljive lokomotive. Vozni park tvrtke sastavljen je od najmodernijih europskih lokomotiva (Siemens vectron) koje su dizajnirane tako da na dijelovima mreže koja nije elektrificirana koriste dizel, a tamo gdje je to moguće idu na struju. Osim toga, stručni tim ENNA Grupe radi na optimizaciji usluga kako bi ponudio najefikasnije rute i model transporta uzimajući u obzir smanjenje negativnog utjecaja na okoliš.

9 **Izvor:** <https://www.europarl.europa.eu/news/hr/headlines/society/20190313ST031218/emisije-co2-u-prometu-eu-a-cinjenice-i-brojke>

Ulaganjem u nabavku novih lokomotiva ENNA Grupa značajno je smanjila potrošnju energije u transportu dobara. Posebno je značajno povećanje efikasnosti u korištenju dizela u iznosu od 40% što direktno utječe na smanjenje emisija iz prometa. Sljedeća tablica prikazuje potrošnju energije u prijevozu tereta željeznicom.

Tablica: Potrošnja energije - lokomotive (ENNA Transport)

	jedinica	2022	2021	smanjenje [%]
Električna energija	MWh	16.808	17.797	-6%
Dizel	l	97.708	239.668	-59%
Potrošnja dizela na 100 km	l/100 km	275	456	-40%

ENNA se trudi kontinuirano ulagati u vozni park te kompletna logistička rješenja kako bi privukla što veću količinu robe na tračnice. Inovativna, moderna i kvalitetna rješenja su ključna za razvoj održive mobilnosti. Pritom, održiva mobilnost podrazumijeva troškovno učinkovita i cjelovita rješenja koja imaju smanjeni negativni utjecaj na okoliš i koja unaprjeđuju kvalitetu života svih dionika.

6.2. Upotreba prirodnih resursa

Potrošnja energije

Organizacije koriste različite oblike energije kao što su gorivo, električna energija i vodena para koji mogu biti podrijetlom iz obnovljivih (vjetar, voda ili sunce) ili neobnovljivih izvora (ugljen, nafta, prirodni plin). Smanjenje potrošnje energije, veća energetska efikasnost i korištenje obnovljivih izvora energije ključni su za ublažavanje klimatskih promjena i za smanjenje okolišnog otiska društva. ENNA Grupa koristi energiju iz neobnovljivih izvora u obliku goriva, kupuje električnu energiju te samostalno proizvodi električnu energiju iz obnovljivih izvora.

Električna energija koristi se za administrativne potrebe, pakiranje i skladištenje te za prijevoz tereta. Apsolutna potrošnja električne energije poduzeća u 2022. smanjila se u odnosu na prethodnu godinu kao rezultat mjera povećanja energetske efikasnosti i ulaganja u obnovljive izvore energije. U 2022. godini u ENNA Grupi ukupno je potrošeno 22,432.42 MWh električne energije.

Prirodni plin se u poduzeću troši za grijanje uredskih i skladišnih / proizvodnih prostora. Dizel i benzin koriste se kao gorivo u osobnim automobilima koji se koriste za službena putovanja i sastanke. U 2022. ukupno je u ENNA Grupi potrošeno 3.858,58 MWh energije iz fosilnih goriva (prirodni plin, dizel i benzin).

Sljedeća tablica daje pregled potrošnje energije u ENNA Grupi.

Tablica: Potrošnja energije u ENNA Grupi (u MWh)

	ENNA Grupa		PPD	
	2022.	2021.	2022.	2021.
Ukupna potrošnja goriva (u MWh)	3.858.58	4.728.16	182.39	179.82
<i>Prirodni plin (MWh)</i>	1.306.93	934.28	-	-
<i>Dizel (MWh)</i>	1.983.26	3.589.60	120.50	113.15
<i>Benzin (MWh)</i>	568.39	204.28	61.89	66.67
Potrošnja el.energije (u MWh)	22.432.42	22.949.77	154.71	140.00
Proizvedena el.energija iz OIE (u MWh)	51.38	-	-	-
Ukupna potrošnja energije (u MWh)	26.342.38	27.677.93	337.10	319.82

Potrošnja energije nastoji se smanjiti mjerama za uštedu energije, povećanjem energetske efikasnosti i ulaganjem u OIE. Mjere uključuju: postavljanje LED rasvjete, postavljanje solarnih panela kako bi se koristila energija iz obnovljivih izvora, energetska obnovu zgrada, povećanje energetske učinkovitosti voznog parka te uvođenje većeg broja online sastanaka kako bi se smanjila potrošnja goriva.

Emisije stakleničkih plinova

Izravne emisije (Područje 1 ili engl. Scope 1) rezultiraju iz aktivnosti u vlasništvu ili pod nadzorom ENNA Grupe. Uključuje emisije koje se javljaju izravno unutar poduzeća. U području 1 u 2022. godini emitirano je 925.56 t CO₂e na razini ENNA Grupe.

Neizravne energetske emisije (Područje 2 ili engl. Scope 2) posljedica su proizvodnje kupljene ili nabavljene električne energije, grijanja, hlađenja i pare koji se troše unutar ENNA Grupe. Uključuje emisije nastale iz proizvodnje energije koju ENNA Grupa kupuje od dobavljača. U području 2 u 2022. godini emitirano je 4,464.06 t CO₂e na razini ENNA Grupe.

Ostale neizravne emisije (Područje 3 ili engl. Scope 3) su sve ostale neizravne emisije (koje nisu uključene u Područje 2), a nastaju izvan ENNA Grupe. To su emisije koje nastaju kod dobavljača u procesu eksploatacije sirovina, proizvodnje ili prerade robe i kod kupaca prilikom upotrebe robe, odnosno prije nego što ENNA Grupa nabavi i nakon što proda robu. S obzirom da se ENNA Grupa najvećim dijelom bavi trgovinom, najveći udio emisija spada upravo u ovu kategoriju.

Tablica: CO₂e [t] Emisije ENNA Grupe

Područje	ENNA Grupa		PPD	
	2022.	2021.	2022.	2021.
Scope 1	925.56	1.165.00	46.44	45.31
Scope 2	4.464.06	4.567.01	30.79	27.86

Emisije stakleničkih plinova izračunate su na temelju podataka o potrošnji energenata pri čemu je korišten standard GHG Protocol korporativni standard razvijen od strane Svjetskog instituta za resurse i Svjetskog poslovnog savjeta za održivi razvoj u skladu s IPCC 2006 smjernicama za nacionalnu evidenciju stakleničkih plinova. Područje 3 emisija nije obuhvaćeno ovim izvješćem jer nije bilo moguće prikupiti sve potrebne informacije za izračun. U narednom periodu ENNA Grupa će raditi na uspostavljanju kanala prikupljanja potrebnih podataka.

Potrošnja vode

Unutar ENNA Grupe najviše vode se troši u diviziji hrana gdje se voda koristi u objektima ENNA Fruit na kalibratorima voća i povrća, za čišćenje pristigle robe i ambalaže te za procesnu preradu voća i povrća. U ostalim divizijama voda se koristi za sanitarne potrebe i piće. ENNA Grupa koristi vodu koju dobiva putem relevantnih opskrbljivača vodom. Kompletan ispušt vode je na temelju odvodnje koja je uredno spojena na pripadajuće mreže u područjima gdje se nalaze objekti. Podaci o potrošnji i ispustu dobiveni su na temelju obračuna računa.

Tablica: Potrošnja vode u ENNA Grupi [Ml]

	ENNA Grupa		PPD	
	2022.	2021.	2022.	2021.
Crpljenje vode (u m ³)	167.12	95.87	3.80	7.18
Ispust vode (u m ³)	167.12	95.87	3.80	7.18

Za izvještajno razdoblje informacije o potrošnji električne energije i vode u prostorima u najmu nisu bile raspoložive s obzirom na to da su količine potrošnje električne energije i vode uključene u obračun najma poslovnog prostora. U idućem razdoblju se planira uspostaviti sustav mjerenja električne energije i potrošnje vode.

6.3. Osvještavanja dionika o klimatskim promjenama

S obzirom na ulogu u gospodarstvu, broj zaposlenika i utjecaj u lokalnoj zajednici, ENNA Grupa vidi svoju odgovornost u informiranju i educiranju dionika o klimatskim promjenama te racionalnom korištenju energije. Pritom su najznačajnije dvije inicijative: potpisivanje Europskog klimatskog pakta i kampanja Plinko.

Europski klimatski pakt

Europski klimatski pakt je inicijativa koju je na razini EU u prosincu 2020. pokrenula Europska komisija (EK), a kojom poziva građane, zajednice i organizacije da se angažiraju u borbi protiv klimatskih promjena i izgradnji zelenije Europe te osiguranja bolje budućnost našeg planeta. Pakt je dio Europskog zelenog plana, a cilj je da služi kao dinamično okruženje za razmjenu informacija, raspravu i aktivan rad na rješavanju klimatske krize te kao potpora za rast i konsolidaciju europskog pokreta za klimu.

Potpisivanjem Klimatskog pakta ENNA Grupa poštuje vrijednosti pakta, a to su:

Znanost, odgovornost i zalaganje	Transparentnost	Bez manipulativnog zelenog marketinga
Ambicioznost i hitnost	Mjere prilagođene lokalnom kontekstu	Raznolikost i uključenost

ENNA Grupa pozvala je svoje zaposlenike da se pridruže Klimatskom paktu tako da odaberu način na koji osobno mogu pomoći očuvanju okoliša. Načini na koje to mogu učiniti su: više hodati i biciklirati, jesti više sezonskih namirnica ili manje mesa, smanjiti količinu hrane koju bacaju, kupovati manje odjeće ili rabljenu odjeću, letjeti rjeđe, češće popravljati stare stvari umjesto kupovati nove ili na druge načine smanjiti svoj ugljični otisak. Na platformi Klimatskog pakta "Count us in" svaki pojedinac može odabrati između 16 različitih obećanja i tako unošenjem promjene u svoj svakodnevni život pridonijeti borbi protiv klimatskih promjena.

Plinko

PPD je u suradnji s Jutarnjim listom izradio edukativnu kampanju Plinko koja na jednostavan i zanimljiv način građanima približava plin kao izvor energije te daje praktične savjete kako smanjiti potrošnju plina i tako pozitivno utjecati na kućni budžet i klimatske promjene. Plinko također educira građane kako sigurno koristiti plin kao energent te kako postupati u slučaju curenja plina. Prirodni plin izvorno je bez okusa i mirisa pa mu se dodaje odorant koji mu daje specifičan miris po pokvarenim jajima kako bi korisnici mogli reagirati na vrijeme.

„Štedi, štedi jer energija puno vrijedi!“

Povodom proslave 20 godina poslovanja, PPD je u suradnji s Udrugom Lijepa Naša organizirao ekološko-kreativni natječaj „Štedi, štedi jer energija puno vrijedi!“ za učenike osnovnih i srednjih Ekoškola. Cilj natječaja bio je potaknuti učenike da svoje stečeno znanje o energetske učinkovitosti predstave kroz kreativne likovne i literarne radove. Natječaj je bio otvoren od 3. do 31. svibnja 2021. godine te je prispjelo 485 ueničkih radova. Svi radovi bili su izloženi na izložbi „Štedi, štedi jer energija puno vrijedi“ povodom dana Zaklade Novo Sutra. Najbolji i najkreativniji radovi bili su odabrani za izradu brošure koju je PPD u suradnji s Jutarnjim listom kreirao kao poseban edukativni materijal na temu energetske učinkovitosti, s ciljem promicanja ove teme u javnosti.

ENNA Grupa je veliki partner projekta Rezolucija Zemlja

Večernji list je pokrenuo projekt Rezolucija Zemlja, najveći ekološki projekt u Hrvatskoj s ciljem podizanja svijesti o zaštiti i očuvanju okoliša kako bi potaknuo svakog pojedinca na aktivan angažman i svjesno sudjelovanje u zaštiti okoliša.

Izjava o korištenju

ENNA Grupa d.o.o. izvijestila je informacije o održivosti u skladu s GRI standardima za izvještajno razdoblje 1.1.2022.-31.12.2022.

Korišten GRI 1

GRI 1: Osnove 2021

Primjenjivi GRI Sektorski standardi

/

GRI STANDARD	Objava	Stranica	Izostavljanje		
			Izostavljeni zahtjevi	Razlog	Objašnjenje
Opće informacije					
GRI 2: Opće informacije 2021	2-1 Podaci o organizaciji	1			
	2-2 Subjekti uključeni u izvještavanje	71			
	2-3 Izvještajno razdoblje, učestalost izvještavanja i kontakt	71			
	2-4 Izmjena informacija	/			
	2-5 Eksterna potvrda	/			
	2-6 Aktivnosti, dobavljački lanac i ostali poslovni odnosi	72, 82			
	2-7 Zaposlenici	102			
	2-9 Upravljačka struktura i sastav	73			
	2-28 Članstvo u organizacijama	74			
	2-29 Pristup uključivanju dionika	90			
Materijalne teme					
GRI 3: Materijalne teme 2021	3-1 Proces definiranja materijalnih tema	90			
	3-2 Popis materijalnih tema	91			
Ekonomski učinak					
GRI 3: Materijalne teme 2021	3-3 Upravljanje materijalnom temom	74, 83			
GRI 201: Ekonomski učinak 2016	201-1 Izravno stvorena i distribuirana ekonomska vrijednost	74			
Tržišna prisutnost					
GRI 3: Materijalne teme 2021	3-3 Upravljanje materijalnom temom	83			
GRI 202: Tržišna prisutnost 2016.	202-2 Udio višeg menadžmenta zaposlenog iz lokalne zajednice	83			
Neizravni ekonomski učinak					
GRI 3: Materijalne teme 2021	3-3 Upravljanje materijalnom temom	93-94			
GRI 203: Neizravni ekonomski utjecaj 2016	203-2 Značajni neizravni ekonomski utjecaji	93-95			
Prakse nabave					
GRI 3: Materijalne teme 2021	3-3 Upravljanje materijalnom temom	100			
GRI 204: Prakse nabave 2016	204-1 Udio izdataka na lokalne dobavljače	100			
Ponašanje protivno načelu slobodnog tržišnog natjecanja					
GRI 3: Materijalne teme 2021	3-3 Upravljanje materijalnom temom	74			
GRI 206: Ponašanje protivno načelu slobodnog tržišnog natjecanja 2016	206-1 Ukupan broj pravnih postupaka pokrenutih zbog ponašanja u suprotnosti s načelom slobode tržišnog natjecanja, antitrustovske i monopolističke prakse	74			
Energija					
GRI 3: Materijalne teme 2021	3-3 Upravljanje materijalnom temom	113			
GRI 302: Energija 2016	302-1 Potrošnja energije unutar organizacije	113			
Voda i otpadne vode					
GRI 3: Materijalne teme 2021	3-3 Upravljanje materijalnom temom	114			
GRI 303: Voda i otpadne vode 2018	303-3 Korištenje vode	114			
	303-4 Ispuštanje vode	114			

GRI STANDARD	Objava	Stranica	Izostavljanje		
			Izostavljeni zahtjevi	Razlog	Objašnjenje
Emisije					
GRI 3: Materijalne teme 2021	3-3 Upravljanje materijalnom temom	84, 112-113			
GRI 305: Emisije 2016	305-1 Izravne emisije stakleničkih plinova (GHG) (Opseg 1)	114			
	305-2 Neizravne emisije stakleničkih plinova (GHG) (Opseg 2)	114			
Otpad					
GRI 3: Materijalne teme 2021	3-1 Proces definiranja materijalnih tema	85, 100			
	306-1 Stvaranje otpada i značajni utjecaji na otpad	100			
GRI 306: Otpad 2020	306-2 Upravljanje značajnim utjecajima povezanim s otpadom	100-101			
	306-3 Nastali otpad	100			
Zapošljavanje					
GRI 3: Materijalne teme 2021	3-3 Upravljanje materijalnom temom	103, 104			
GRI 401: Zapošljavanje 2016	401-1 Stope novog zapošljavanja i fluktuacije zaposlenika	103			
	401-3 Roditeljski dopust	104			
Zdravlje i sigurnost na radu					
GRI 3: Materijalne teme 2021	3-3 Upravljanje materijalnom temom	103			
	403-1 Sustav upravljanja zdravljem i sigurnosti na radu	103			
GRI 403: Zdravlje i sigurnost na radnom mjestu 2018	403-5 Obuka radnika o zdravlju i sigurnosti na radu	103			
	403-6 Promicanje zdravlja radnika	103			
	403-9 Ozljeđe na radu	103			
Obuka i obrazovanje					
GRI 3: Materijalne teme 2021	3-3 Upravljanje materijalnom temom	104			
GRI 404: Obuka i obrazovanje 2016	404-2 Programi za stjecanje vještina i programi koji podupiru stalnu mogućnost zapošljavanja zaposlenika	105-107			
Raznolikost i jednake mogućnosti					
GRI 3: Materijalne teme 2021	3-3 Upravljanje materijalnom temom	86-107			
GRI 405: Raznolikost i jednake mogućnosti 2016	405-1 Raznolikost upravljačkih tijela i zaposlenika	107			
Nediskriminacija					
GRI 3: Materijalne teme 2021	3-3 Upravljanje materijalnom temom	107			
GRI 406: Nediskriminacija 2016	406-1 Ukupan broj slučajeva diskriminacije i poduzete korektivne radnje	107			
Lokalne zajednice					
GRI 3: Materijalne teme 2021	3-3 Upravljanje materijalnom temom	108			
GRI 413: Lokalne zajednice 2016	413-1 Djelatnosti u kojima su provedeni uključivanje lokalne zajednice, procjene utjecaja i razvojni programi	108-111			
Zdravlje i sigurnost kupaca					
GRI 3: Materijalne teme 2021	3-3 Upravljanje materijalnom temom	109 - 110			
GRI 416: Zdravlje i sigurnost kupaca 2016	416-2 Slučajevi nepridržavanja propisa i dobrovoljnih kodeksa u vezi s utjecajima proizvoda i usluga na zdravlje i sigurnost	110			

